

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W GDAŃSKU

PROTOKÓŁ

kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych Gminy Debrzno, przeprowadzonej w Urzędzie Miasta i Gminy w Debrznie, w okresie od dnia 26 listopada 2012 roku do dnia 15 kwietnia 2013r.

ZAKRES KONTROLI – SPIS TREŚCI:

I. USTALENIA OGÓLNO – ORGANIZACYJNE.....	3
1.1. Dane ogólne	3
1.3. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne	6
1.4. Funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej	10
1.5. Kontrole zewnętrzne	22
II. WYKONYWANIE BUDŻETU	25
2.1. Gospodarka pieniężna i rozrachunki.....	25
2.2. Inwentaryzacja należności	34
2.3. Kredyty, pożyczki, obligacje, poręczenia	37
2.4. Dochody budżetowe.....	42
2.5. Wydatki budżetowe z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych	114
2.6. Rozliczenie udzielonych i otrzymanych dotacji	189
2.7. Przychody i rozchody budżetu.....	190
III. GOSPODARKA MIENIEM KOMUNALNYM.....	193
3.1. Gospodarka nieruchomościami (zasady gospodarowania, ewidencja).....	193
3.2. Gospodarka pozostałymi składnikami majątku	193
3.3. Inwentaryzacja roczna rzeczowych składników	199
IV. ROZLICZENIE J.S.T. Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI	201
4.1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi.....	201
4.2. Rozliczenia z zakładami budżetowymi.....	203
4.3. Rozliczenia wydzielonego rachunku dochodów o jakim mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych	206
4.4. Samorządowe osoby prawne.....	207
V. ZADANIA ZLECONE I REALIZOWANE W RAMACH POROZUMIEŃ	207
5.1. Dotacje celowe na zadania zleczone.....	207
5.2. Dotacje celowe na realizację porozumień.....	211
VI. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ	211
6.1. Stan i kompletność ksiąg rachunkowych budżetu i urzędu	211
6.2. Sprawozdawczość budżetowa, finansowa i inna.....	212
VII. INNE USTALENIA	213

I. USTALENIA OGÓLNO – ORGANIZACYJNE

1.1. Dane ogólne

1.1.1. Dane ogólne dotyczące kontroli i jednostki kontrolowanej

- 1) Tematyka kontroli: Kontrola kompleksowa gospodarki finansowej i zamówień publicznych.
- 2) Kontrolujący: Mieczysław Beńko – starszy inspektor kontroli, działający na podstawie upoważnienia nr 118/12 z dnia 12.11.2012r., wydanego przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.
- 3) Okres objęty kontrolą: Lata 2009 – 2012.
- 4) Termin przeprowadzenia kontroli: Kontrola przeprowadzona w okresie od dnia 26 listopada 2012 roku do dnia 15 kwietnia 2013r.
- 5) Użyte w niniejszym protokole określenia oznaczają:
 - gmina - Miasto i Gminę Debrzno;
 - Rada Miejska - Radę Miejską w Debrznie;
 - burmistrz miasta i gminy - Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno;
 - urząd miasta i gminy - Urząd Miasta i Gminy Debrzno.

1.1.2. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej

Urząd Miasta i Gminy Debrzno
ul. Traugutta 2
77 – 310 Debrzno.

1.2.1. Wykaz jednostek podległych i nadzorowanych

- 1) W kontrolowanym okresie zadania gminy realizowały jednostki organizacyjne wymienione w tabeli:

L.p.	Nazwa jednostki organizacyjnej gminy
JEDNOSTKI BUDŻETOWE	
1	Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie
2	Szkoła Podstawowa w Mysligoszczy
3	Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie
4	Szkoła Podstawowa w Uniechowie
5	Zespół Szkół w Debrznie
6	Przedszkole Miejskie w Debrznie
7	Straż Miejska w Debrznie
8	Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie w Cierzniach

ZAKŁADY BUDŻETOWE	
1.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej w Debrznie
2.	Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie
3.	Zakład Energetyki Ciepłej w Debrznie
INSTYTUCJE KULTURY	
1	Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie

2) W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2009 – 2012, utworzone zostały 3 jednostki organizacyjne, tj.:

- Zakład Energetyki Ciepłej w Debrznie – samorządowy zakład budżetowy;
- Straż Miejska w Debrznie – jednostka budżetowa;
- Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie w Cierzniach – jednostka budżetowa.

a) Samorządowy zakład budżetowy pn. „Zakład Energetyki Ciepłej w Debrznie” utworzono z dniem 1.07.2009 roku na mocy uchwały Nr XLVIII/233/2009 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 czerwca 2009r. w sprawie utworzenia zakładu budżetowego pod firmą: Zakład Energetyki Ciepłej w Debrznie i nadania mu statutu.

Wymieniony powyżej zakład został zlikwidowany z dniem 28.02.2010 roku na mocy uchwały Nr LX/289/2010 Rady Miejskiej z dnia 26 lutego 2010r. w sprawie likwidacji zakładu budżetowego pod firmą: Zakład Energetyki Ciepłej w Debrznie.

Ustalono, że likwidacja zakładu miała związek wyłonieniem w dniu 12.01.2010 roku nabywcy majątku będącego dotychczas w posiadaniu tego zakładu, tj. nieruchomości gruntowych, kotłowni i wymiennikowni wraz z sieciami. Umowę sprzedaży zawarto w dniu 1.03.2010r.

b) Jednostkę organizacyjną pn. „Straż Miejska w Debrznie” utworzono uchwałą Nr LX/290/2010 Rady Miejskiej z dnia 26 lutego 2010r. w sprawie utworzenia Straży Miejskiej w Debrznie i nadania jej regulaminu. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 55 z dnia 15 kwietnia 2010r. pod poz. 945.

Formę organizacyjno-prawną (jednostka budżetowa) nowo utworzonej jednostki organizacyjnej gminy określono w § 1 ust. 6 *Regulaminu Straży Miejskiej w Debrznie*, stanowiącego załącznik do uchwały o utworzeniu Straży.

c) Jednostka organizacyjna pn. „Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie” w Cierzniach została utworzona na mocy uchwały Nr XVI/95/2011 Rady Miejskiej z dnia 13 grudnia 2011r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej o nazwie „Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie” i nadania jej statutu, zmienionej uchwałami ww. organu: Nr XXIV/133/2012 z dnia 4 kwietnia 2012r. oraz Nr 46.XXVIII.2012 z dnia 14 września 2012r.

Uchwała o utworzeniu jednostki, ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 176 z dnia 28 grudnia 2011r. pod poz. 4157, weszła w życie w dniu 12.01.2012r. Uchwały zmieniające ogłoszono w Dziennikach Urzędowych

Altek

Województwa Pomorskiego odpowiednio z dnia 30 kwietnia 2012r. pod poz. 1557 oraz z dnia 5 października 2012r. pod poz. 3069.

- W § 2 uchwały tworzącej ww. jednostkę zapisano, że głównym przedmiotem działania Inkubatora jest:
 - a) wdrażanie programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
 - b) promocja gminy;
 - c) współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.).

Szczegółowy zakres działania i zasady funkcjonowania Inkubatora miał określić statut załączony do uchwały.
 - Z § 3 ust. 2 statutu wynikało, że – cyt.: „Zakres działania IPC obejmuje w szczególności:
 - a) wspieranie i stymulowanie przedsiębiorczości innowacyjnej,
 - b) działalność edukacyjno-szkoleniową,
 - c) działalność promocyjną, w tym promocję przedsiębiorczości, innowacyjności i aktywnej edukacji,
 - d) udostępnianie bazy lokalowej,
 - e) współpracę z partnerami lokalnymi, regionalnymi oraz międzynarodowymi w zakresie rozwoju przedsięwzięć innowacyjnych,
 - f) działania na rzecz zwiększania absorpcji innowacji i wiedzy w przedsiębiorstwach,
 - g) świadczenie specjalistycznych usług proinnowacyjnych,
 - h) kreowanie i udział w wydarzeniach dla realizacji celów statutowych,
 - i) pozyskiwanie środków zewnętrznych na prowadzenie działalności statutowej,
 - j) opracowanie wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć innowacyjnych ze środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych,
 - k) obsługę techniczną i administracyjną obiektów, lokali, infrastruktury, wyposażenia i urządzeń wykorzystywanych dla potrzeb przedsięwzięć innowacyjnych, w tym utrzymanie ich sprawności technicznej i użytkowej (w stopniu zapewniającym bezpieczeństwo użytkowników, osób trzecich i otoczenia), zabezpieczenia prawidłowej eksploatacji, utrzymania właściwego stanu sanitarno-porządkowego i estetyki oraz windykacje i rozliczenie czynszu, opłat eksploatacyjnych i innych należności,
 - l) opracowanie projektów planów rzeczowo-finansowych w zakresie prowadzonej działalności,
 - l) zawieranie umów z osobami fizycznymi, podmiotami gospodarczymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego i kontrole ich wykonywania,
 - m) egzekwowanie należności za wykonanie usługi, roboty i świadczenia oraz sprzedaż wyrobów,
 - n) wnioskowanie do organów Gminy co do wielkości środków finansowych na realizację zadań,
 - o) zarządzanie kompleksem budynków usytuowanych w Cierzniach”.
- 3) W okresie objętym kontrolą na terenie gminy nie działała żadna jednoosobowa spółka gminy.

1.2.2. Uczestnictwo w związkach komunalnych

Z opublikowanego na internetowej stronie Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji „Wykazu związków międzygminnych – stan na dzień 31 grudnia 2012r.” wynikało, że na koniec 2012 roku kontrolowana gmina nie była uczestnikiem żadnego związku międzygminnego.

1.3. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne

1.3.1. Statut jednostki samorządu terytorialnego

- 1) Obowiązujący w kontrolowanym okresie Statut Miasta i Gminy Debrzno przyjęto uchwałą Nr VIII/52/2003 Rady Miejskiej z dnia 13 czerwca 2003r. w sprawie uchwalenia Statutu Miasta i Gminy Debrzno. Tekst statutu ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 129 z dnia 29 października 2003r., pod poz. 2248.
- 2) Od uchwalenia statutu do końca okresu objętego kontrolą ww. akt ustrojowy gminy był zmieniany czterokrotnie. Zmian dokonano uchwałami Rady Miejskiej:
 - Nr XXXII/157/2008 z dnia 23 października 2008r. w sprawie wprowadzenia zmian do Statutu Miasta i Gminy Debrzno (publikacja: Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 136 z dnia 22 grudnia 2008r., poz. 3450);
 - XLVIII/236/2009 z dnia 29 czerwca 2009r. w sprawie wprowadzenia zmian do Statutu Miasta i Gminy Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 173, poz. 3379);
 - Nr LVI/276/2009 z dnia 22 grudnia 2009r. w sprawie utworzenia Sołectwa Buchowo i wprowadzenia zmian do Statutu Miasta i Gminy Debrzno oraz Statutu Sołectwa Strzeżona (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 19 z dnia 10 lutego 2010r., poz. 356);
 - Nr LXVII/339/2010 z dnia 30 września 2010r. w sprawie utworzenia Sołectwa Główna i wprowadzenia zmian do Statutu Miasta i Gminy Debrzno oraz Statutu Sołectwa Rozwory;
- Pierwszą z przywołanych uchwał wprowadzono do statutu kontrolowanej gminy zapis mówiący, że burmistrz miasta i gminy nawiązuje stosunek pracy z pracownikiem zatrudnionym na stanowisku ds. obsługi kasowej na podstawie mianowania.
- Kolejną uchwałą zmieniającą statut wykreślono ze statutu gminy zapisy mówiące o zatrudnieniu sekretarza gminy na podstawie powołania, dostosowując tym samym statut do przepisów ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458). Poza tym zaktualizowano wykazy jednostek pomocniczych i jednostek organizacyjnych gminy.

- Ostatnie dwie uchwały zmieniały wykaz jednostek pomocniczych gminy załączony do statutu gminy.

1.3.2. Regulamin organizacyjny urzędu

- 1) Aktualnie organizację i zasady funkcjonowania urzędu miasta i gminy określa „Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta i Gminy Debrzno” wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 248/2010 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 31 grudnia 2010r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta i Gminy Debrzno, ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami: Nr 253/2010 z dnia 31 grudnia 2010r.; Nr 138.430.2012 z dnia 25 lipca 2012r. i Nr 228.520.2012 z dnia 19 grudnia 2012r.
W okresie objętym kontrolą organ wykonawczy gminy wydał jeszcze dwa zarządzenia zmieniające regulamin organizacyjny. Zarządzeniem Nr 167/2011 z dnia 5 września 2011 roku w sprawie wprowadzenia zmian w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miasta i Gminy zmieniono regulamin w związku z utworzeniem nowego stanowiska pracy w urzędzie miasta i gminy („kierownik Inkubatora Przedsiębiorczości Cierzeń”) oraz określeniem zadań przypisanych do tego stanowiska, z kolei zarządzeniem Nr 19/2012 z dnia 10 lutego 2012r. burmistrz miasta i gminy uchylił przywołane zarządzenie z dnia 5 września 2011r.
- 2) Załączony do zarządzenia z dnia 31.12.2010 roku regulamin organizacyjny określa strukturę organizacyjną urzędu miasta i gminy, zasady wykonywania funkcji urzędniczych, jak też zadania i kompetencje kierownictwa urzędu oraz osób zatrudnionych na pozostałych stanowiskach pracy. Drugim załącznikiem do zarządzenia jest schemat organizacyjny urzędu.
- 3) W oparciu o ww. regulamin ustalono, że pion finansowy urzędu miasta i gminy stanowią stanowiska skarbnika i zastępcy skarbnika (głównego księgowego urzędu) oraz stanowiska do spraw: księgowości budżetowej; księgowości materiałowej; plac; wymiaru podatków i opłat; księgowości podatkowej i poboru podatków i opłat; obsługi kasowej.

1.3.3. Dokumentacja opisująca przyjęte zasady (politykę) rachunkowości

- 1) W ostatnim roku kontrolowanego okresu w urzędzie miasta i gminy obowiązywały uregulowania wewnętrzne z zakresu zasad (polityki) rachunkowości wprowadzone niżej wymienionymi zarządzeniami burmistrza miasta i gminy:
 - Nr 81/2012 z dnia 2 maja 2012r. w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości oraz Zakładowego Planu Kont dla Miasta i Gminy Debrzno i podległych jednostek (zarządzenie weszło w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1.01.2012r.);
 - Nr 243/2011 z dnia 1 grudnia 2011r. w sprawie uszczegółowienia zasad (polityki) rachunkowości i zakładowego planu kont dla projektu „Indywidualizacja nauczania

w klasach I-III w szkołach podstawowych gminy Debrzno kluczem do sukcesu edukacyjnego” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego;

- Nr 107/2009 z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie dopuszczenia do stosowania programów komputerowych na stanowiskach pracy podległych Burmistrzowi Miasta i Gminy Debrzno (ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami: Nr 251/2010 z dnia 31 grudnia 2010r. i Nr 262/2011 z dnia 31 grudnia 2011r.);

- 2) Przywołane zarządzenie Nr 81/2012 z dnia 2 maja 2012 roku zastąpiło obowiązujące do końca 2011 roku zarządzenie Nr 183/2010 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 20 września 2010r. w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości oraz Zakładowego Planu Kont dla Miasta i Gminy Debrzno i podległych jednostek.

Zawarte w załącznikach do aktualnie obowiązującego zarządzenia uregulowania wewnętrzne określają:

- ogólne zasady rachunkowości dla gminy Debrzno;
- sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych;
- zakładowy plan kont i wykaz kont ksiąg pomocniczych;
- zasady ewidencji i rozliczania kosztów;
- zasady rachunkowości oraz plany kont dla podatków;
- wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych;
- system ochrony danych w jednostce.

- 3) Szczegółowe uregulowania wprowadzone ww. zarządzeniami będą przywoływane, w miarę potrzeb, przy omawianiu poszczególnych zagadnień wchodzących w zakres kontroli.

1.3.4. Środki kontroli zabezpieczenia dostępu do komputerów oraz kontrola przetwarzania danych

W trakcie kontroli poproszono pana Mirosława Gałęzę – inspektora ds. obsługi informatycznej w urzędzie miasta i gminy o udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące zabezpieczenia dostępu do komputerów oraz danych komputerowych, a także na pytania z zakresu kontroli przetwarzania tych danych.

Pisemną odpowiedź na zadane pytania załączono do akt kontroli. Zestawienie akt kontroli stanowi załącznik do protokołu kontroli.

[Zestawienie akt kontroli

- załącznik nr 1 do protokołu]

[Informacja dotycząca zabezpieczenia dostępu do komputerów, danych komputerowych oraz zakresu kontroli przetwarzania danych

- poz. 1 akt kontroli]

1.3.5. Przepisy wewnętrzne regulujące obieg i kontrolę dokumentów finansowo-księgowych

- 1) W latach 2009 – 2011 i przez pierwsze 4 miesiące 2012 roku zasady obiegu dowodów księgowych w urzędzie miasta i gminy określała „Instrukcja obiegu dokumentów” wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 43/2007 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 20 marca 2007r. w sprawie ustalenia przepisów wewnętrznych w Urzędzie Miasta i Gminy Debrzno.

Od maja 2012 roku tematykę powyższą reguluje „Instrukcja obiegu dokumentów” wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 80/2012 Burmistrz Miasta i Gminy z dnia 2 maja 2012r. w sprawie ustalenia przepisów wewnętrznych w Urzędzie Miasta i Gminy Debrzno.

- 2) Aktualnie obowiązująca instrukcja określa rodzaje dowodów księgowych występujących w jednostce oraz zasady: dokumentowania operacji gospodarczych; dokumentowania inwentaryzacji; dokumentowania zaangażowania; kontroli dowodów księgowych; dekretacji dowodów księgowych, jak też ich archiwizowania.

W kilkunastu załącznikach do zarządzenia wprowadzającego ww. instrukcję przedstawiono schematy obiegu i kontroli dowodów (zakupu i sprzedaży; dotyczących środków trwałych i materiałów; zakładowego funduszu świadczeń socjalnych; z zakresu wypłat wynagrodzeń i innych wypłat, itp.). W jednym z załączników do zarządzenia zestawiono nazwiska osób uprawnionych do zatwierdzania dokumentów księgowych oraz przedstawiono wzory ich podpisów.

1.3.6. Regulamin wynagradzania pracowników

- 1) Przepisy art. 58 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458) nałożyły na jednostki obowiązek dostosowania wewnętrznych uregulowań do zmian wynikających z tej ustawy w terminie do dnia 30 czerwca 2009r.

Obowiązek powyższy burmistrz miasta i gminy wykonał z zachowaniem ustawowego terminu poprzez wydanie w dniu 25.06.2009 roku zarządzenia Nr 100/2009 w sprawie wprowadzenia do realizacji regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Miasta i Gminy Debrzno.

- 2) W przywołanym regulaminie zawarto uregulowania o jakich mowa w przepisach art. 39 ust. 1 i 2 przywołanej ustawy, tzn. uregulowania obowiązkowe i fakultatywne. Określono w nim m.in.: wymagania kwalifikacyjne na poszczególnych stanowiskach, maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego, zasady przyznawania dodatków (funkcyjnego, specjalnego i szkodliwego), jak też warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania nagród innych niż nagroda jubileuszowa.

Allek

- 3) Wynikające z regulaminu wynagradzania uregulowania szczegółowe będą przywoływane, w miarę potrzeb, w dalszej części niniejszego protokołu, dotyczącej wydatków na wynagrodzenia pracowników.

1.3.7. Pełnomocnictwa

- 1) Ustalono, że kierownicy wszystkich jednostek organizacyjnych gminy nieposiadających osobowości prawnej działają na podstawie pełnomocnictw udzielonych im przez burmistrza miasta i gminy w trybie przepisów art. 47 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.). Pełnomocnictw takich burmistrz miasta i gminy udzielił w formie własnych zarządzeń. Aktualni dyrektorzy samorządowych zakładów budżetowych działają na podstawie pełnomocnictw wydanych w styczniu 2003 roku i 2010r. Dyrektorzy gminnych szkół i przedszkola legitymują się pełnomocnictwami burmistrza wydanymi w listopadzie 2007r. W maju 2010 roku burmistrz miasta i gminy udzielił pełnomocnictw osobie pełniącej obowiązki dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie oraz komendantowi Straży Miejskiej w Debrznie. Dyrektor Inkubatora Przedsiębiorczości Cierznie w Cierzniach legitymuje się pełnomocnictwem wydanym w styczniu 2013r.
- 2) W trakcie kontroli sprawdzono również których pracowników urzędu miasta i gminy burmistrz upoważnił, w trybie przepisów art. 39 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, do wydawania decyzji administracyjnych w jego imieniu. Ustalono, że upoważnienie w tym zakresie posiadają dwie osoby, tj. sekretarz gminy (zastępca burmistrza) oraz kierownik Urzędu Stanu Cywilnego.

1.3.8. Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym

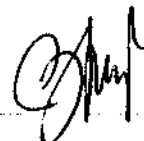
W okresie objętym kontrolą gmina nie zawierała i nie realizowała umów o partnerstwo publiczno-prywatne.

1.4. Funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej

Tematykę związaną z funkcjonowaniem systemu kontroli zarządczej sprawdzono za rok 2012.

1.4.1. Wykonywanie kontroli wewnętrznej przez Radę (komisję rewizyjną)

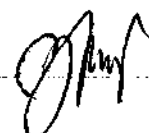
- 1) Organizację wewnętrzną oraz tryb pracy Komisji Rewizyjnej określono w załączniku nr 6 („Regulamin Komisji Rewizyjnej”) do uchwalonego w 2003 roku statutu gminy. Z § 1 ww. regulaminu wynika, że Komisja wykonuje zadania kontrolne w oparciu o roczny plan pracy, zatwierdzony przez Radę Miejską.

- 2) Plan pracy Komisji Rewizyjnej na 2012 rok przyjęty został na XIX sesji Rady Miejskiej odbytej w dniu 27.01.2012r. Z planu tego wynikało, że działalność kontrolna Komisji Rewizyjnej miała być realizowana m.in. poprzez kontrole:
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie, ze szczególnym uwzględnieniem środków z budżetu gminy;
 - gospodarki nieruchomościami, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki mieszkaniowej i działalności urzędu miasta i gminy;
 - Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie;
 - budżetu Straży Miejskiej w Debrznie za rok 2011;
 - Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie, ze szczególnym uwzględnieniem dotacji celowej;
 - realizacji ustawy o zamówieniach publicznych w urzędzie i podległych jednostkach;
 - dowozu dzieci do szkół;
 - zadań zleconych przez gminę Centrum Kultury, Sportu i Turystyki oraz stowarzyszeniu OSP na terenie gminy;
 - Inkubatora Przedsiębiorczości w Debrznie;
 - inwestycji na terenie gminy.
- 3) W oparciu przedłożone dokumenty (protokoły kontroli i protokoły posiedzeń komisji) ustalono, że wszystkie zaplanowane na 2012 rok kontrole zostały zrealizowane.
- 4) Sprawozdanie ze swej działalności w 2011 roku Komisja Rewizyjna przedstawiła Radzie Miejskiej na XXXVI sesji tego organu, odbytej w dniu 25.02.2013r.

1.4.2. Wykonywanie kontroli przez skarbnika – głównego księgowego budżetu

- 1) Zadania kontrolne pani Ewy Matraszek – skarbnik gminy wynikają głównie z obowiązującego w urzędzie miasta i gminy regulaminu organizacyjnego, wprowadzonego w życie zarządzeniem Nr 248/2010 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 31 grudnia 2010r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta i Gminy Debrzno, jak też z „zakresu zadań” ustalonego w oparciu o ten regulamin.
- Z przywołanych uregulowań wynika, że skarbnikowi gminy powierzono m.in. dokonywanie kontroli finansowej oraz – cyt.: „sprawowanie co najmniej półrocznej kontroli nad służbami finansowymi urzędu i gminnych jednostek organizacyjnych w tym rozliczanie dotacji gminnych przekazywanych tym jednostkom i instytucjom kultury według harmonogramu opracowanego przez skarbnika i zatwierdzonego przez burmistrza”.
- 2) Z ustnych informacji udzielonych przez panią Ewę Matraszek – skarbnik gminy wynikało, że w 2012 roku nie przeprowadziła żadnej kontroli udokumentowanej protokołem kontroli. Dodała, że swoje obowiązki kontrolne wykonywała poprzez

sprawdzanie oraz zatwierdzanie dowodów, a na potwierdzenie wykonania kontroli składała podpisy na tych dokumentach.

1.4.3. Kontrola środków finansowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

- 1) Przepisy art. 15a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 listopada 2000r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity: Dz. U. z 2010r. Nr 46, poz. 276 ze zm.) nakładają na organy samorządu terytorialnego obowiązek współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej (dalej: „GIIF”) w zakresie zapobiegania przestępstwom, o których mowa w art. 165a lub 299 Kodeksu karnego, poprzez:

- niezwłoczne powiadomianie GIIF o podejrzeniu popełnienia prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu;
- przekazywanie potwierdzonych kopii dokumentów dotyczących transakcji, co do których zachodzi podejrzenie, że mają one związek z popełnieniem przestępstw, o których mowa w ww. artykułach Kodeksu karnego, oraz informacji o stronach tych transakcji.

jak też obowiązek opracowania instrukcji postępowania w przypadkach, o których mowa powyżej.

- 2) Ustalono, że w urzędzie miasta i gminy powyższą tematykę reguluje „Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz finansowaniu terroryzmu w Gminie Debrzno”, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 243/2008 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 12 listopada 2008r. w sprawie ustanowienia koordynatora ds. współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej oraz wprowadzenia instrukcji postępowania w zakresie zapobiegania przestępstwom – art. 299 Kodeksu karnego.

Przywołanym zarządzeniem ustanowiono też koordynatora ds. współpracy z GIIF w osobie pana Mirosława Świdarskiego – sekretarza gminy.

- 3) W okazanym przez ww. koordynatora „Rejestrze powiadomień GIIF” nie było żadnych wpisów. Koordynator dodał, że nie było powiadomień, gdyż nie zaszły przesłanki uzasadniające potrzebę powiadamiania.
- 4) W trakcie niniejszej kontroli nie powzięto podejrzeń o próbach prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

1.4.4. Terminowość składania oświadczeń o stanie majątkowym

- 1) Prawidłowość składania oświadczeń o stanie majątkowym, zwanych dalej „oświadczeniami majątkowymi”, sprawdzono w oparciu o oświadczenia składane do

dnia 30.04.2012 roku według stanu na dzień 31.12.2011 roku oraz inne oświadczenia składane w trakcie 2012 roku. np. na dzień powołania lub odwołania z zajmowanego stanowiska.

- 2) Ustalono, że wymagane oświadczenia majątkowe złożyli terminowo wszyscy radni Rady Miejskiej kadencji 2010 – 2014, burmistrz miasta i gminy, sekretarz gminy (zastępca burmistrza), skarbnik gminy, kierownicy jednostek organizacyjnych gminy oraz osoby zarządzające i członkowie organów zarządzających gminnymi osobami prawnymi, a także osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu burmistrza miasta i gminy. Terminowość złożenia oświadczeń majątkowych ustalono na podstawie dat wpływu oświadczeń oznaczonych na tych oświadczeniach oraz na podstawie „Zestawienia oświadczeń majątkowych radnych za 2011 rok” sporządzonego przez przewodniczącego Rady Miejskiej w dniu 30.04.2012r. Przywołane zestawienie zawierało adnotacje mówiące o złożeniu w listopadzie 2012 roku korekt oświadczeń przez 4 radnych Rady Miejskiej.
- 3) Z przepisów art. 24h ust. 12 ustawy o samorządzie gminnym wynika obowiązek przedstawiania organowi stanowiącemu gminy, w terminie do dnia 30 października każdego roku, informacji przewodniczącego Rady Miejskiej oraz burmistrza miasta i gminy o:
- osobach, które nie złożyły oświadczenia majątkowego lub złożyły je po terminie;
 - nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych wraz z ich opisem i wskazaniem osób, które złożyły nieprawidłowe oświadczenia;
 - działaniach podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.

- Stwierdzono, że organowi stanowiącemu gminy nie przedstawiono w ogóle (brak udokumentowania) informacji burmistrza miasta i gminy a informacja przewodniczącego Rady Miejskiej była niepełna – nie spełniała wymogów określonych w art. 24h ustawy o samorządzie gminnym.
- Na podstawie protokołu nr XXV/2012 z odbytej w dniu 6.06.2012 roku sesji Rady Miejskiej ustalono, że w dniu tym przewodniczący tego organu przedstawił informację o złożeniu oświadczeń majątkowych według stanu na dzień 31.12.2011 roku przez radnych Rady Miejskiej. Zapis w protokole wskazywał na złożenie oświadczeń przez wszystkich radnych w ustawowym terminie – nie było wzmianki o nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach.

Stwierdzono, że informacja przedstawiona prawie 5 miesięcy przed upływem ustawowego terminu nie zawierała (nie mogła zawierać) danych o nieprawidłowościach stwierdzonych przez urząd skarbowy – informację przedstawiono jeszcze przed

[Handwritten signatures]

przesłaniem oświadczeń majątkowych do Urzędu Skarbowego w Człuchowie (pismo nr 0043.01.2012 z dnia 15.06.2012r.).

- Z żadnego z protokołów sesji Rady Miejskiej z okresu od maja do grudnia 2012 roku nie wynikało (brak zapisów), by wynikający z art. 24h ust. 12 ustawy o samorządzie gminnym obowiązek przedstawienia Radzie Miejskiej informacji o oświadczeniach majątkowych zrealizował burmistrz miasta i gminy.
- Ustalono, że sporządzona przez Urząd Skarbowy w Człuchowie „Informacja z analizy oświadczeń majątkowych...” (załącznik do pisma nr AP/072-10/12 BA 72685/12 z dnia 24 października 2012r.) wpłynęła do kontrolowanej jednostki w dniu 25.10.2012r., tj. na kilka dni przed upływem ustawowego terminu do przedłożenia Radzie Miejskiej informacji, o jakiej mowa w przywołanych przepisach. Otrzymane pismo wskazywało na błędy i braki w kilkunastu oświadczeniach.

Wyszczególnione w piśmie nieprawidłowości w oświadczeniach naprawiono w listopadzie 2012 roku w dwojaki sposób – jedna osoba, tj. skarbnik gminy, złożyła skorygowane oświadczenie na obowiązującym formularzu oświadczenia, inni (czworo radnych, sekretarz gminy, niektórzy kierownicy jednostek organizacyjnych gminy) złożyli korekty w formie pisemnych oświadczeń.

- Wszystkie oświadczenia majątkowe oraz ich korekty opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej kontrolowanej gminy.

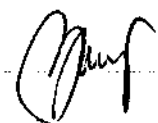
1.4.5. System zarządzania i kontroli projektów z udziałem środków UE

- 1) Kontrolując tematykę, o jakiej mowa w tytule ustalono, że kierownik kontrolowanej jednostki wydał w kontrolowanym okresie 6 zarządzeń związanych z realizacją projektów współfinansowanych przez Unię Europejską.
 - Zarządzeniem Nr 66/2009 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 11 maja 2009r. w sprawie szczegółowych zasad (polityki) rachunkowości dla projektów współfinansowanych przez Unię Europejską (zmienionym zarządzeniami: Nr 171/2009 z dnia 21 września 2009r.; Nr 252/2010 z dnia 31 grudnia 2010r. i Nr 171/2011 z dnia 6 września 2011r.) wprowadzono do stosowania:
 - „Instrukcję obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych dla projektów współfinansowanych przez Unię Europejską”;
 - „Zasady rachunkowości”;
 - instrukcję „Przechowywanie i archiwizowanie dokumentów księgowych”.
 - W dniu 16.11.2009 roku kierownik jednostki wydał zarządzenie wewnętrzne Nr 213/2009 w sprawie szczegółowej procedury prowadzenia rachunkowości Funduszy Pomocowych przy udziale Banku Gospodarstwa Krajowego.

- W okresie od kwietnia 2010 roku do końca okresu objętego kontrolą burmistrz miasta i gminy wydał 4 zarządzenia uszczegóławiające obieg dokumentów, procedury kontroli finansowej i plan kont dla projektów:
 - „*Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości wraz z niezbędną infrastrukturą w Zielonym Parku Przemysłowym Cierznie – etap I*” – zarządzenie Nr 60/2010 z dnia 2 kwietnia 2010r.;
 - „*Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Cierznie, Przypólsko, Jakubowo, Stanisławka z przewodem tłocznym do ulicy Rapackiego*” – zarządzenie Nr 68/2010 z dnia 26 kwietnia 2010r.;
 - „*Budowa ciśnieniowej kanalizacji sanitarnej dla wsi Słupia, Myślizoszcz, etap III i IV do miejscowości Boboszewo i budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Buchowo wraz z przewodem tłocznym do miejscowości Debrzno*” – zarządzenie Nr 94/2010 z dnia 30 kwietnia 2010r.;
 - „*Indywidualizacja nauczania w klasach I-III w szkołach podstawowych gminy Debrzno kluczem do sukcesu edukacyjnego*” – zarządzenie Nr 243/2011 z dnia 1 grudnia 2011r.
- 2) W przywołanych na wstępie uregulowaniach ogólnych określono m.in.: dowody księgowo wykorzystywane przy realizacji dofinansowanych projektów, stanowiska pracy uczestniczące w realizacji i obsłudze tych projektów, terminy przekazywania dowodów, zasady ewidencji księgowej dochodów i wydatków oraz zasady przechowywania i archiwizowania dokumentacji.
- Uregulowania szczegółowe wymieniają z imienia i nazwiska osoby uczestniczące w realizacji dofinansowanych projektów oraz określają ich zadania.

1.4.6. Funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej w urzędzie o pozostałych jednostkach

- 1) Ustalono, że realizując przepisy art. 69 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), które weszły w życie z dniem 1.01.2010r., burmistrz miasta i gminy wydał w dniu 7.09.2010 roku zarządzenie Nr 178/2010 w sprawie wprowadzenia regulaminu kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Debrzno oraz wprowadzenia systemów kontroli zarządczej w gminnych jednostkach organizacyjnych.
- Zarządzeniem tym, wchodzącym w życie z dniem podpisania i z mocą obowiązującą od dnia 1.01.2010r., burmistrz miasta i gminy wprowadził do stosowania „*Regulamin kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Debrzno*” oraz zobowiązał podległych mu pracowników urzędu do przestrzegania regulaminu, a kierowników gminnych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych – do opracowania własnych regulaminów kontroli zarządczej, dostosowanych do specyfiki działalności.

celkowski

- Załącznikami do ww. zarządzenia były m.in.: „Plan kontroli zarządczej” (na rok 2010); „Strategia zarządzania ryzykiem”; „Kwestionariusz samooceny”; „Wykaz dokumentów związanych z kontrolą zarządczą”. „Analiza ryzyka”.
- 2) Z § 9 „Regulaminu kontroli zarządczej” wynikało m.in., że kontrolę zarządczą z zakresu spraw finansowych koordynuje skarbnik gminy, w pozostałym zakresie – sekretarz gminy, wspierany przez pracownika wyznaczonego przez burmistrza miasta i gminy.
- W § 11 regulaminu zawarto zapisy zobowiązujące audytora wewnętrznego do dokonywania okresowych ocen stanu kontroli zarządczej na koniec każdego roku obrachunkowego oraz przedkładania ocen do akceptacji burmistrzowi. Oceny te należało wykonywać jako odrębne zadania audytowe.
 - Z § 15 regulaminu kontroli zarządczej wynikał obowiązek opracowywania w urzędzie miasta i gminy rocznych planów kontroli, podlegających zatwierdzeniu przez burmistrza miasta i gminy. W ust. 5 ww. paragrafu zawarto zapisy zobowiązujące do sporządzania informacji o realizacji planu kontroli po zakończeniu roku kalendarzowego. Zatwierdzona przez burmistrza informacja powinna być zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu.
 - Przywołany regulamin nie określał granic czasowych (terminów) sporządzania okresowej oceny stanu kontroli zarządczej, rocznego planu kontroli, informacji o realizacji planu kontroli oraz zamieszczenia tej informacji w Biuletynie Informacji Publicznej.
- 3) Ustalono, że przywołany regulamin, jak też inne uregulowania wprowadzone zarządzeniem Nr 178/2010 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 7 września 2010r. w sprawie wprowadzenia regulaminu kontroli zarządczej (...) przestały obowiązywać z dniem 19.04.2012r., tj. z dniem wydania zarządzenia Nr 66/2012 Burmistrza Miasta i Gminy w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Debrzno i jednostkach podległych gminie Debrzno. Z informacji udzielonych przez pana Mirosława Świdzkiego – sekretarza gminy wynikało, że wprowadzono nowe uregulowania z uwagi na nieprecyzyjność uregulowań poprzednich. Nowym zarządzeniem burmistrz miasta i gminy:
- wprowadził: „*Procedury kontroli zarządczej*” (z wykazem procedur i dokumentów związanych z kontrolą zarządczą), „*Strategię zarządzania ryzykiem*” (z rejestrem ryzyka, terminarzem dotyczącym zarządzania ryzykiem) oraz „*Zasady monitorowania, samooceny systemu kontroli zarządczej i składania oświadczenia o stanie kontroli zarządczej*” (z szeregiem formularzy i kwestionariuszy, w tym z formularzem oświadczenia o stanie kontroli zarządczej);
 - powierzył sekretarzowi gminy zadania z zakresu: koordynacji kontroli zarządczej; nadzoru nad stanem kontroli zarządczej w urzędzie miasta i gminy oraz

w podległych jednostkach gminy; organizacji systemu kontroli zarządczej; sprawowania ogólnego nadzoru nad skutecznością działania tego systemu;

- zobowiązał kierowników podległych jednostek do: organizowania kontroli zarządczej w kierowanych przez nich jednostkach; wdrożenia w formie pisemnej procedur kontroli zarządczej; określania zadań, celów, mierników zarządzania ryzykiem; monitorowania i dokonywania samooceny systemu kontroli zarządczej oraz do składania oświadczeń o stanie kontroli zarządczej.
- 4) W trakcie niniejszej kontroli sprawdzono sposób realizacji i dokumentowania realizacji uregulowań wewnętrznych z zakresu kontroli zarządczej sprawowanej w roku 2012.
- 5) Z zapisów zawartych w załączniku nr 6 do „Strategii zarządzania ryzykiem” (załącznik nr 2 do zarządzenia) wynikało, że do dnia 30 listopada pracownicy zatrudnieni na samodzielnych stanowiskach pracy oraz kierownicy jednostek organizacyjnych gminy mieli przedstawić koordynatorowi kontroli zarządczej materiały obejmujące identyfikację zadań, celów, ryzyka, analizy ryzyka oraz metody przeciwdziałania ryzyku. Zbiorcze zestawienie powyższych materiałów koordynator miał przedstawić burmistrzowi miasta i gminy do końca roku.
- W końcu stycznia 2013 roku kontrolujący zwrócił się ustnie do pana Mirosława Świderskiego – sekretarza gminy (koordynatora kontroli zarządczej) o przedłożenie dokumentów z realizacji zadań określonych przywołanym powyżej zarządzeniem. Przedłożone na początku lutego 2013 roku dokumenty obejmowały:
 - kwestionariusze samooceny systemu kontroli zarządczej wypełnionych przez osoby zatrudnione na samodzielnych stanowiskach pracy – 9 z 10 dokumentów (90 %) nie posiadało wymaganych formularzem dat sporządzenia, na jednym z kwestionariuszy widniała data 31.08.2012r.;
 - sporządzone w lutym i marcu 2012 roku oświadczenia kierowników podległych jednostek o stanie kontroli zarządczej za rok 2011 wraz z kwestionariuszami samooceny systemu kontroli zarządczej przeznaczonymi dla kierownictwa;
 - „Raport z przeprowadzonej samooceny systemu kontroli zarządczej w straży Miejskiej w Debrznie” – bez daty sporządzenia i odniesienia do któregośkolwiek roku;
 - sporządzony z datą 22.01.2013 roku przez panią Ewę Matraszek – skarbnik gminy dokument dotyczący oceny funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w zakresie finansów.
 - Przedłożone do kontroli dokumenty nie obejmowały żadnych materiałów z identyfikacji zadań, celów i ryzyk, analiz ryzyk oraz metod przeciwdziałania ryzykom – dokumentów kluczowych do dokonania późniejszej oceny funkcjonowania kontroli zarządczej

Allelu

w urzędzie miasta i gminy oraz w gminie. Osoby zatrudnione na samodzielnych stanowiskach pracy oraz kierownicy jednostek podległych nie złożyli dokumentów „Identyfikacja zadań, celów, ryzyka, analiza ryzyka, reakcja na ryzyko” według wzorów określonych w załączniku nr 1 do „Strategii zarządzania ryzykiem” (załącznik nr 2 do zarządzenia) a koordynator kontroli zarządczej nie sporządził „Rejestru ryzyka” według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do ww. strategii.

1.4.7. Audyt wewnętrzny

- 1) Ustalono, że w latach 2009 – 2010 gmina nie prowadziła audytu wewnętrznego. Nie była do tego zobowiązana, gdyż ujęte w uchwałach budżetowych dochody i przychody, a także wydatki i rozchody nie przekraczały kwoty 40.000.000 złotych, określonej w art. 274 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).
- 2) Obowiązek prowadzenia audytu powstał w roku 2011, do prowadzenia audytu gmina była zobowiązana także w 2012 roku. Ustalenia dotyczące audytu przeprowadzonego w tych latach przedstawiono poniżej.

Rok 2011

- 1) Przedłożona do kontroli dokumentacja wskazywała, że w 2011 roku audyt wewnętrzny przeprowadziła pani Barbara Gumińska – audytor usługodawca (nie zatrudniony w jednostce).

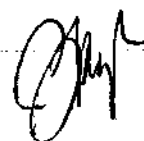
Z ww. osobą burmistrz miasta i gminy zawarł w dniu 1.02.2011 roku umowę zlecenia na wykonanie prac polegających m.in. na: ciągłym szkoleniu pracownika jednostki przydzielonego do pracy w charakterze asystenta audytora; przygotowaniu jednostki do wprowadzenia instytucji audytu wewnętrznego; sporządzeniu planu audytu na rok 2011 oraz realizowaniu zadań audytu zgodnie ze standardami audytu wewnętrznego i przepisami wykonawczymi do ustawy o finansach publicznych.

Określone ww. umową prace należało wykonać w okresie od dnia 1.02.2011 roku do dnia 31.01.2012r. Kserokopię zawartej umowy dołączono do akt kontroli.

- 2) Sporządzony przez audytora „Plan audytu wewnętrznego na rok 2011” nosił datę 30.12.2011 roku jako datę sporządzenia i zatwierdzenia przez kierownika jednostki. Data ta wskazuje, że plan sporządzono i zatwierdzono w przedostatnim dniu roku, którego ten plan dotyczył.

W myśl przepisów art. 283 ust. 3 ustawy o finansach publicznych plan audytu na dany rok powinien być przygotowany do końca roku poprzedniego.

- Z punktu 3 planu audytu („Tematy i proponowany harmonogram realizacji audytu wewnętrznego”) wynikało, że na 2011 rok zaplanowano realizację trzech zadań audytowych, pn.:

- „Zgodność zawartych umów o pracę z obowiązującymi przepisami. Weryfikacja widełek placowych. Prawdliwość naliczania wynagrodzeń (porównanie list płac z danymi księgowymi i rachubą plac) – wynagradzanie nauczycieli”. Na realizację tego zadania przewidziano 43 dni w I i II kwartale 2011r.;
 - „Opracowywanie założeń do budżetu i projektu budżetu miasta. Zgodność sporządzania planów z obowiązującymi przepisami i wytycznymi” – (61 dni w II kwartale 2011r.);
 - „Nadzór jednostek podległych (na podstawie wybranych jednostek)” – (47 dni we wrześniu i listopadzie 2011r.).
- Stwierdzono, że w planie audytu nie zawarto zadania audytowego związanego z oceną stanu kontroli zarządczej. Wymóg dokonywania przez audytora wewnętrznego okresowych ocen stanu kontroli zarządczej na koniec każdego roku obrachunkowego oraz przedkładania ocen do akceptacji burmistrzowi wynikał z § 9 obowiązującego w 2011 roku „Regulaminu kontroli zarządczej”, wprowadzonego do stosowania zarządzeniem Nr 178/2010 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 7 września 2010r. w sprawie wprowadzenia regulaminu kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Debrzno oraz wprowadzenia systemów kontroli zarządczej w gminnych jednostkach organizacyjnych. W przywołanym regulaminie zapisano, że ocenę taką należało wykonywać jako odrębne zadanie audytowe.
- 3) Z dokumentu „Sprawozdanie ze zrealizowanych zadań audytu wewnętrznego i czynności doradczych za rok 2011 – Urząd Miasta i Gminy Debrzno” wynikało, że:
- wykonano 2 zadania audytowe – tj. zadanie dotyczące zawierania umów o pracę i wynagradzania oraz zadanie związane z nadzorem jednostek podległych (na przykładzie Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie);
 - nie wykonano zadania audytowego dotyczącego opracowania założeń do budżetu i projektu budżetu. W przywołanym sprawozdaniu zamieszczono zapis o treści – cyt.: „Odstąpiono od realizacji zadania ze względu na ograniczone zasoby czasowe i długotrwałą absencję chorobową audytora usługodawcy”;
 - zrealizowano 6 czynności doradczych związanych z: oceną poprawności procedowania przy udzielaniu zamówień publicznych; sprawdzeniem i zweryfikowaniem zasad zatwierdzania wydatków i opisywania dowodów księgowych; przygotowaniem i realizacją szkolenia dla wybranych pracowników jednostki (kadry kierowniczej) z zakresu kontroli zarządczej; przygotowaniem zmodyfikowanego arkusza samooceny; szczegółową analizą oraz oceną stopnia realizacji zadań przez pracowników wybranych jednostek organizacyjnych w ramach wdrażania kontroli zarządczej; przygotowaniem jednostek organizacyjnych do wdrożenia procedury kontroli zarządczej.

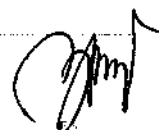

- 4) Przedłożone do kontroli akta bieżące dotyczące zadania audytowego pn. „Zgodność zawartych umów o pracę z obowiązującymi przepisami...” zawierały 2 dokumenty wytworzone przez audytora – program audytu oraz dokument z ustaleniami z przeprowadzonego audytu. Oba dokumenty zatwierdził burmistrz miasta i gminy (brak dat zatwierdzenia).
- 5) Stwierdzono, że akta bieżące audytu nie zawierały szczegółowej dokumentacji z zakresu zadania audytowego pn. „Nadzór jednostek podległych...”. W okazanym do kontroli segregatorze nie było żadnych dokumentów wytworzonych przez audytora. Były tam jedynie: uchwała o utworzeniu Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie, regulamin organizacyjny tej instytucji kultury oraz projekt planu działania tej jednostki na rok 2011.

Z ustnych informacji udzielonych przez pana Mirosława Świderskiego – sekretarza gminy wynikało, że okazane do kontroli dokumenty stanowiły całość dokumentacji otrzymanej od audytora – usługodawcy.

- 6) Ustalono, że z tytułu omawianej umowy kontrolowana jednostka poniosła w 2011 roku wydatki na sumę 45.643,95 zł. Wynikały one z zapłaty 11 rachunków wystawianych przez audytora na koniec każdego miesiąca z okresu luty – grudzień 2011r. Ostatni rachunek, wystawiony w dniu 31.01.2012 roku na kwotę 4.149,45 zł, jednostka zapłaciła w dniu wystawienia.
- Analizując przedłożone rachunki ustalono, że na każdym z nich przedstawiciel kontrolowanej jednostki (zleceniodawcy) potwierdził wykonanie prac objętych umową. W większości przypadków wykonanie umowy potwierdzał pan Mirosław Świderski – sekretarz gminy, upoważniony do kontroli merytorycznej takich dowodów oraz ich akceptacji. W jednym przypadku, dotyczącym rachunku wystawionego w dniu 30.06.2011r., wykonanie prac potwierdził pan Mirosław Burak – burmistrz miasta i gminy.
 - Ustalenia kontroli wskazują, że audytor usługodawca nie wykonał w całości usługi zleconej umową – nie wykonał zadania audytowego pn. „Opracowywanie założeń do budżetu i projektu budżetu miasta...” (o niewykonaniu tego zadania jest mowa w „Sprawozdaniu ze zrealizowanych zadań audytu wewnętrznego i czynności doradczych za rok 2011”) a także zadania audytowego pn. „Nadzór jednostek podległych...” (przedłożona do kontroli dokumentacja nie zawierała dokumentów wytworzonych przez audytora). W planie audytu na 2011 rok na realizację obu tych zadań przewidziano łącznie 108 dni, tj. 72 % całkowitego czasu zaplanowanego na audyt gminy.

Stwierdzono, że zawarta umowa zlecenia nie określała żadnych sankcji z tytułu niewykonania przedmiotu umowy. Ustalono ponadto, że zlecniodawca nie dochodził żadnych odszkodowań od zleceniobiorcy.

[Kserokopia umowy zlecenia zawartej w dniu 1.02.2011 roku z panią Barbarą Gumińską, dot. m.in. przeprowadzenia audytu wewnętrznego gminy - poz. 2 akt kontroli]

Rok 2012

- 1) Z przedłożonej do kontroli dokumentacji wynikało, że w 2012 roku audyt wewnętrzny w gminie przeprowadziła firma AUDIT CONSULTING „Pająk i Partnerzy” z Jastrowia. Z firmą tą, reprezentowaną przez panią Danutę Marczuk-Pająk, burmistrz miasta i gminy zawarł w dniu 2.04.2012 roku umowę nr F/24/2012 dotyczącą wykonania usługi przeprowadzenia audytu wewnętrznego w gminie Debrzno w oparciu o przepisy art. 275 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Audyt miał być wykonany w terminie od dnia 1.04.2012 roku do dnia 31.03.2013r.
- 2) „Plan audytu wewnętrznego na rok 2012” sporządzony w 2011 roku przez poprzedniego audytora, tj. przez panią Barbarę Gumińską oraz zatwierdzony przez burmistrza miasta i gminy w dniu 30.12.2011r., zakładał realizację w 2012 roku 3 zadań audytowych pn.:
 - „Gospodarka finansowa placówek oświatowych” (na realizację tego zadania przewidziano 61 dni);
 - „Etapy i sposób planowania wydatków” (43 dni);
 - „Ocena skuteczności działań jednostki związanych z wydatkami na promocję Miasta i Gminy Debrzno” (47 dni).

Ustalono, że przywołany plan audytu, przygotowany w terminie zgodnym z art. 283 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, nie był realizowany w 2012 roku.

Przedłożone kontrolującemu dokumenty dotyczące audytu za rok 2012 zawierały inny (nowy) plan audytu, tj. „Plan audytu wewnętrznego na rok 2012” opracowany w przez panią Danutę Marczuk-Pająk – audytora usługodawcę z datą 31.08.2012 roku i zatwierdzony przez burmistrza miasta i gminy (brak daty zatwierdzenia).

W planie tym wymieniono jedno zadanie audytowe pn. „Efektywność zarządzania w zakresie organizacji i finansowania oświaty w Gminie Debrzno”. Na jego realizację przewidziano 150 osobodni w III i IV kwartale 2012r.

- 3) Na podstawie „Sprawozdania z audytu wewnętrznego”, sporządzonego przez panią Danutę Marczuk-Pająk ustalono, że wymienione zadanie audytowe zostało wykonane w okresie od dnia 13 czerwca do dnia 30 listopada 2012r.

Przedłożone do kontroli sprawozdanie nie zawierało daty jego sporządzenia wymaganej przepisami § 24 ust. 2 pkt 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 lutego 2010r. w sprawie przeprowadzania i dokumentowania audytu wewnętrznego (Dz. U. Nr 21, poz. 108).

Aleksi

1.5. Kontrole zewnętrzne

- 1) Ostatnią kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w gminie Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku przeprowadziła w okresie od dnia 3 listopada 2008r. do dnia 27 lutego 2009r. Ustalenia kontroli obejmującej lata 2005 – 2008 zawarto w protokole podpisanym w dniu 27.02.2009r.
- 2) Wystąpienie pokontrolne Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku (pismo nr WK.0913/39/K/21/17225/08/09 z dnia 27.04.2009r.) wpłynęło do urzędu miasta i gminy w dniu 5.05.2009r.
- 3) O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych burmistrz miasta i gminy poinformował Regionalną Izbę Obrachunkową w Gdańsku pismem nr 0114/29/2009 z dnia 29.05.2009r.
- 4) Wykonanie zaleceń pokontrolnych było przedmiotem kontroli problemowej przeprowadzonej przez ww. Izbę w okresie od dnia 6 lipca do dnia 15 lipca 2009r.
 - Z protokołu kontroli problemowej wynikało m.in., że do jej zakończenia wykonano lub wdrożono do stosowania zalecenia dotyczące:
 - aktualizacji wykazów jednostek pomocniczych gminy i gminnych jednostek organizacyjnych;
 - opracowania i wdrożenia instrukcji dotyczącej postępowania w zakresie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu;
 - wprowadzenia procedur kontroli finansowej;
 - właściwej ewidencji zaangażowania wydatków budżetowych;
 - przestrzegania obowiązujących przepisów przy naliczaniu dodatkowego wynagrodzenia rocznego pracownikom sfery budżetowej;
 - terminowego przekazywania na rachunek bankowy zakładowego funduszu świadczeń socjalnych równowartości dokonywanych odpisów na ten fundusz;
 - właściwej klasyfikacji budżetowej wydatków;
 - gospodarowania środkami Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zgodnie z obowiązującymi przepisami;
 - egzekwowania od podmiotów, którym zlecono realizację zadań publicznych, obowiązku składania sprawozdań według obowiązujących wzorów;
 - przestrzegania przepisów z zakresu zamówień publicznych;
 - inwentaryzowania zapasów materiałów oraz wprowadzania tych zapasów na stan ewidencyjny.

- Zapisy w przywołanym protokole kontroli problemowej wskazywały, że do jej zakończenia nie wykonano zaleceń dotyczących:
 - powołania zastępcy burmistrza;
 - przedłożenia Radzie Miejskiej projektu uchwały w sprawie utworzenia gminnej biblioteki publicznej;
 - przestrzegania obowiązujących przepisów przy zbywaniu nieruchomości, w szczególności dotyczących podawania w prasie lokalnej informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

Wykonanie powyższego zalecono burmistrzowi miasta i gminy w wystąpieniu pokontrolnym po kontroli problemowej – pismo Nr WK.0804/P/21/18132/09 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 26.08.2009r.

- 5) W trakcie niniejszej kontroli kompleksowej ustalono, że zastępca burmistrza miasta i gminy (w osobie pana Mirosława Świdzkiego – sekretarza gminy) został powołany zarządzeniem Nr 146/2009 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 4 września 2009r. w sprawie powołania zastępcy burmistrza.
 - Ustalono, że do końca 2012 roku w kontrolowanej gminie nie utworzono gminnej biblioteki publicznej jako odrębnej instytucji kultury, co postulowano w wydanych w 2009 roku zaleceniach pokontrolnych.
W trakcie 2012 roku (z dniem 1.10.2012r.) weszły w życie znowelizowane przepisy art. 13 ust. 7 ustawy z dnia 27 czerwca 1997r. o bibliotekach (tekst jednolity: Dz. U. z 2012r. poz. 642 ze zm.), dopuszczające możliwość funkcjonowania gminnej biblioteki w strukturze organizacyjnej innej instytucji kultury. W związku z powyższym zalecenie pokontrolne wydane w poprzednim stanie prawnym stało się nieaktualne.
 - Przestrzeganie obowiązujących przepisów przy zbywaniu nieruchomości będzie przedmiotem niniejszej kontroli kompleksowej. Ustalenia w tym zakresie przedstawione zostaną w dalszej części protokołu kontroli.
- 6) Zgodnie z przepisami art. 8 ust. 3 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a. tiret drugie ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) organy władzy publicznej są obowiązane udostępnić w Biuletynie Informacji Publicznej dane publiczne, w tym dokumentację przebiegu i efektów kontroli oraz wystąpienia, stanowiska, wnioski i opinie podmiotów ją przeprowadzających.
 - Stwierdzono, że w przywołanym Biuletynie nie zamieszczono danych publicznych o jakich mowa powyżej, tj. dokumentacji przebiegu i efektów kontroli (protokołów) dotyczących kontroli przeprowadzonych przez Regionalną Izbę Obrachunkową

w Gdańsku – zakończonej w lutym 2009 roku kontroli kompleksowej oraz przeprowadzonej w lipcu 2009 roku kontroli problemowej.

- Analizując w listopadzie 2012 roku oraz w marcu 2013 roku Biuletyn Informacji Publicznej kontrolowanej gminy ustalono, że pod zakładką „Kontrolne” znajdował się jedynie wykaz 24 kontroli z lat 2002 – 2011, obejmujący m.in. przywołane powyżej kontrole Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku. Wykaz ten poprzedzono adnotacją o treści – cyt.: „Protokoły i zalecenia z kontroli do wglądu na stanowisku ds. kadr”.

- 7) Na podstawie zapisów w „Księżce kontroli” ustalono, że w okresie pomiędzy poprzednią a obecną kompleksową kontrolą gminy przeprowadzono 12 kontroli w zakresie gospodarki finansowej i związanych z realizacją zadań finansowanych środkami publicznymi.

Instytucje kontrolne, tematykę kontroli i czas ich przeprowadzenia zestawiono w tabeli:

Instytucja kontrolna	Kontrola w dniach	Tematyka kontroli
1	2	3
ROK 2009		
Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	18.03. – 23.03.2009r.	Wykorzystanie środków EFRR w ramach ZPORR – projekt nr 7/2.22/III/3.1/511/05 „Budowa drogi o nawierzchni utwardzonej – ul. Ks. Skorupki, Cicha i Lesna w Debrznie”
Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku	6.07 – 15.07.2009r.	Wykonanie zaleceń pokontrolnych
Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	24.09 – 30.09.2009r.	Wydatkowanie i rozliczenie dotacji z budżetu państwa otrzymanych w 2008r. na dofinansowanie zakupu i instalacji zestawów monitoringu wizyjnego w szkołach i placówkach oraz na pomoc materialną o charakterze edukacyjnym – Rządowy program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w 2008r.
Ministerstwo Gospodarki	28.09 – 20.09.2009r.	Realizacja umowy nr POIG.06.02.02-00-016/08-00 dot. projektu pn. „Wykonanie opracowań studyjno-koncepcyjnych dla terenu Zielonego Parku Przemysłowego CIERZNI”.
ROK 2010		
Ministerstwo Gospodarki	brak wpisu	Realizacja umowy o dofinansowanie projektu pn. „Wykonanie opracowań studyjno-koncepcyjnych dla terenu Zielonego Parku Przemysłowego CIERZNI”.
Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	4.05. – 19.05.2010r.	Wydatkowanie i rozliczenie dotacji celowych z budżetu państwa otrzymanych w 2009r.
Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	29.09. – 30.09.2010r.	Realizacja umowy nr 00016-6922-UM1100054/09 (dot. projektu związanego z rozbudową i remontem świetlicy wiejskiej w m. Nowe Gronowo oraz remontem świetlicy wiejskiej w m. Uniechów)
ROK 2011		
Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	27.04. – 28.04.2011r.	Realizacja umowy nr 00015-6921-UM1100039/09 (dot. budowy kanalizacji sanitarnej w m. Cierznie, Przypółsko, Jakubowo, Stanisławka, z przewodem tłocznym do ul. Rapackiego)
Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	31.05. – 1.06.2011r.	Realizacja projektu UDA-RPPM.09.03.00-00-019/09-00 (dot. projektu „Aktywizacja i integracja poprzez rekreację – urządzenie 11 ha terenów rekreacyjnych w sołectwach gminy Debrzno”)
Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	08.08 – 09.08.2011r.	Realizacja umowy nr 00015-6921-UM1100039/09 (dot. budowy kanalizacji sanitarnej w m. Cierznie i in.)
Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	28.10.2011r.	Realizacja umowy nr UDA-RPPM.08.02.00-00-012/08-01 (dot. budowy kanalizacji sanitarnej dla wsi Stupa i in.)

ROK 2012		
Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	27.04. – 28.04.2011r.	Realizacja umowy nr 00015-6924-UM1100039/09 (dot. budowy kanalizacji sanitarnej w m. Cierznie i in.)

II. WYKONYWANIE BUDŻETU

2.1. Gospodarka pieniężna i rozrachunki

Kontrolę gospodarki pieniężnej i rozrachunków przeprowadzono za lata 2010 – 2011.

2.1.1. Gospodarka kasowa

- 1) Ustalono, że kontrolowana jednostka prowadzi własną kasę. Obowiązki kasjera wykonuje pani Halina Rutkowska – inspektor ds. obsługi kasowej, zatrudniona w jednostce od lutego 1994r.
- 2) Zasady funkcjonowania gospodarki kasowej określa „Instrukcja kasowa ustalająca zasady gospodarki kasowej w Urzędzie Miasta i Gminy Debrzno oraz w jednostkach organizacyjnych obsługiwanych na podstawie zawartych umów”, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 139.431.2012 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 25 lipca 2012r. w sprawie wprowadzenia instrukcji inwentaryzacyjnej Urzędu Miasta i Gminy Debrzno i instrukcji kasowej dla Urzędu Miasta i Gminy Debrzno oraz jednostek organizacyjnych obsługiwanych na podstawie zawartych umów.

W przywołanej instrukcji określono m.in.: wymogi dotyczące pomieszczenia kasy; wymogi stawiane osobie kasjera; zasady ochrony środków pieniężnych w kasie i podczas transportu; zasady gospodarki kasowej dotyczące stałego zapasu gotówki, gotówki podjętej z banku na określone rodzaje wydatków, gotówki pochodzącej z bieżących wpłat oraz dotyczące depozytów kasowych; rodzaje dowodów kasowych; zasady wypełniania druków kasowych; sposób dokumentowania obrotów kasowych; zasady i częstotliwość przeprowadzania kontroli kasy.

- 3) Przedłożone do kontroli dokumenty dotyczące funkcjonowania kasy urzędu miasta i gminy obejmowały także 6 umów zawartych pomiędzy urzędem miasta i gminy oraz gminnymi jednostkami budżetowymi, tj.: Zespołem Szkół w Debrznie, Szkołą Podstawową w Uniechowie, Przedszkolem Miejskim w Debrznie, Szkołą Podstawową w Myślągoszycy, Szkołą Podstawową w Starym Gronowie (umowy nr 1/2005 – 5/2005 z dnia 30.03.2005r.) oraz ze Strażą Miejską w Debrznie – umowa nr 1/2010 z dnia 21.05.2010r.

Przywołanymi umowami urząd miasta i gminy zobowiązał się m.in. do nieodpłatnego prowadzenia obsługi kasowej ww. jednostek bez możliwości podejmowania decyzji merytorycznych oraz podpisywania dyspozycji finansowych.

Alaska

- 4) W dniu 5.02.2013 roku przeprowadzono kontrolę kasy urzędu miasta i gminy celem sprawdzenia zgodności rzeczywistego stanu gotówki w kasie ze stanem ewidencyjnym. Sporządzony na tę okoliczność protokół stanowi załącznik do niniejszego protokołu kontroli.

Przeprowadzona kontrola nie wykazała niedoboru gotówki, ani też nadwyżki kasowej.

[Protokół kontroli kasy Urzędu Miasta i Gminy Debrzno

- załącznik nr 2 do protokołu]

- 5) W kasie urzędu miasta i gminy prowadzonych jest 15 rodzajów raportów kasowych. Raporty prowadzone są do:

- podstawowych rachunków bankowych urzędu miasta i gminy oraz 6 gminnych jednostek budżetowych, tj. Zespołu Szkół w Debrznie, szkół podstawowych w Starym Gronowie, Myśligoszczu i Uniechowie, Przedszkola Miejskiego w Debrznie oraz Straży Miejskiej w Debrznie;
 - bankowych rachunków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych siedmiu wyżej wymienionych jednostek budżetowych;
 - pomocniczego rachunku bankowego urzędu miasta i gminy – tzw. „rachunku sum depozytowych”.
- Raporty kasowe do podstawowych rachunków bankowych oraz do rachunku pomocniczego prowadzi się przy użyciu techniki komputerowej. Przychody i rozchody gotówki dotyczącej zakładowych funduszy świadczeń socjalnych ww. jednostek ewidencjonuje się raportach kasowych prowadzonych odręcznie.
 - Z ustnych informacji udzielonych przez panią Halinę Rutkowską – inspektor ds. obsługi kasowej wynikało, że raporty kasowe sporządzane są za okresy jednodniowe, przy czym raport do danego rachunku bankowego otwierany jest w dniu, w którym nastąpiły operacje podlegające zaewidencjonowaniu w tym raporcie.
- 6) Ustalono, że kierownik kontrolowanej jednostki wspólnie ze skarbnikiem gminy określają w pierwszym dniu każdego roku budżetowego wysokość zapasu gotówki (pogotowia kasowego) do przechowywania w kasie. Ustalono, że wysokość określona w dniu 2.01.2013 roku była równa limitom obowiązującym we wszystkich latach z okresu objętego kontrolą.
- Limity gotówki (pogotowie kasowe) na zabezpieczenie niespodziewanych wydatków określili w dniu 2.01.2013 roku także kierownicy 4 gminnych jednostek oświatowych, tj. Zespołu Szkół w Debrznie i szkół podstawowych w Myśligoszczu, Starym Gronowie oraz Uniechowie.
- 7) Kontrolę przestrzegania ustalonego pogotowia kasowego (zapasu gotówki w kasie), odprowadzania na rachunek bankowy dochodów budżetowych i innych wpłat, dokumentowania operacji kasowych oraz zatwierdzania dowodów przeprowadzono w oparciu o losowo wybrane raporty kasowe:

Alieko

- nr 70 z dnia 13.04., nr 71 z dnia 14.04., nr 72 z dnia 15.04., nr 142 z dnia 27.07., nr 143 z dnia 28.07., nr 144 z dnia 20.07., nr 207 z dnia 27.10., nr 208 z dnia 28.10. oraz nr 209 z dnia 31.10.2012r. – raporty prowadzone do ewidencji wypłat gotówki podjętej z podstawowego rachunku bankowego jednostki oraz wpłat gotówki podlegającej odprowadzeniu na ten rachunek;
- nr 12 z dnia 28.07., nr 16 z dnia 28.10. oraz nr 17 z dnia 31.10.2012r. – raporty prowadzone do ewidencji wpłat gotówki podlegającej odprowadzeniu na pomocniczy rachunek bankowy (tzw. rachunek sum depozytowych) oraz ewidencji wypłat gotówki podjętej z tego rachunku.

W wyniku kontroli raportów nieprawidłowości nie stwierdzono.

- 8) Ustalono, że ostatnią kontrolę kasy (inventaryzację gotówki w kasie) przeprowadzono w dniu 31.12.2012r. Kontrola przeprowadzona przez zespół spisowy nie wykazała niedoboru ani nadwyżki kasowej.

2.1.2. Obsługa bankowa

- 1) Bankową obsługę budżetu gminy oraz jednostek organizacyjnych gminy (jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych oraz instytucji kultury) prowadzi Bank Spółdzielczy w Człuchowie. Aktualnie (od dnia 2.12.2012r.) podstawę wykonywania tej obsługi stanowi „Umowa o prowadzenie rachunków bankowych klientów instytucjonalnych”, zawarta w dniu 3.12.2012 roku na okres do dnia 24.11.2017r.

W dniu zawarcia ww. umowy, zawarto również „Umowę o usługi bankowości elektronicznej świadczone dla klientów instytucjonalnych”, dotyczącą świadczenia usług bankowych za pośrednictwem systemu elektronicznego.

- 2) Wymieniony powyżej bank prowadził bankową obsługę kontrolowanej jednostki również w okresie wcześniejszym. Obsługa ta prowadzona była na podstawie „Umowy rachunku rozliczeniowego w złotych”, zawartej w dniu 24.11.2008 roku na okres do dnia 1.12.2012r.

2.1.3. Gospodarka drukami ścisłego zarachowania

- 1) Od dnia 1.01.2012 roku w kontrolowanej jednostce tematykę związaną z gospodarowaniem drukami ścisłego zarachowania reguluje „Instrukcja obiegu druków ścisłego zarachowania”, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 86/2012 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 18 maja 2012r. w sprawie instrukcji gospodarowania drukami ścisłego zarachowania.

W okresie poprzedzającym wydanie tego zarządzenia obowiązywała instrukcja wprowadzona zarządzeniem Nr 43/2007 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 20 marca

2007r. w sprawie ustalenia przepisów wewnętrznych w Urzędzie Miasta i Gminy Debrzno.

- 2) Z aktualnie obowiązującej instrukcji wynika, że ewidencjonowaniu podlegają przychody i rozchody: blankietów czeków gotówkowych; kwitariuszy K-103; arkuszy spisu z natury (z chwilą ich ostemplowania i ponumerowania); dowodów kasowych wypłat gotówki (także z chwilą ich ostemplowania i ponumerowania); kart drogowych SM 101 i SM 102 oraz dowodów magazynowych „MP – magazyn przyjęcie” i MW – magazyn wyda”.
W § 2 instrukcji określono, że pracownikiem odpowiedzialnym za prawidłową gospodarkę, ewidencję i zabezpieczenie druków ścisłego zarachowania jest kasjer lub osoba wyznaczona na zastępstwo.
- 3) Ustalono, że kontrolowanym urzędzie miasta i gminy wydawaniem i ewidencją druków ścisłego zarachowania zajmuje się pani Halina Rutkowska – inspektor ds. obsługi kasowej.
- 4) W dniu 5.02.2013r., tj. w dniu kontroli kasy, porównano rzeczywisty stan ilościowy druków ścisłego zarachowania przechowywanych w pomieszczeniu kasy ze stanem ewidencyjnym. Żadnych różnic nie stwierdzono. Ustalenia w zakresie stwierdzonych stanów ilościowych druków zawarto w protokole kontroli kasy załączonym do niniejszego protokołu.
- 5) W oparciu o prowadzoną w kasie książkę druków ścisłego zarachowania ustalono, że ewidencjonuje się w niej druki określone w obowiązujących uregulowaniach wewnętrznych.

Kontrolując księgę stwierdzono czytelność zapisów oraz prawidłowość wypełniania poszczególnych rubryk w ewidencji druków. Druki wydawano za pokwitowaniem odbioru.

2.1.4. Rozrachunki i roszczenia

- 1) Obowiązujące w latach 2010 – 2011 zakładowe plany kont przewidywały prowadzenie kont rozrachunkowych określonych w załącznikach do obowiązujących w tym czasie rozporządzeń Ministra Finansów określających szczególne zasady rachunkowości oraz plany kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego i jednostek budżetowych, za wyjątkiem konta 290 – „Odpisy aktualizujące należności” w zakresie kont dla budżetu gminy (organu finansowego) oraz kont 227 – „Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich” i 228 – „Rozliczenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi” w zakresie kont dla urzędu miasta i gminy (jednostki budżetowej).
- 2) Stwierdzono, że w prowadzonej w kontrolowanej jednostce ewidencji księgowej zaprowadzono wszystkie konta przewidziane w zakładowym planie kont.

2.1.5. Terminowość regulowania zobowiązań

Kontrolę terminowości regulowania w latach 2010 – 2011 roku zobowiązań jednostki sprawdzono w oparciu o zobowiązania wobec:

- dostawców i wykonawców – z tytułu zobowiązań wynikających z otrzymanych faktur;
- urzędów skarbowych – z tyt. zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych;
- zakładu ubezpieczeń społecznych – z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy;
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – z tytułu składek na ww. Fundusz.

Dokonane w trakcie kontroli ustalenia odnoszące się do terminowości regulowania tych zobowiązań przedstawiono poniżej.

2.1.5.1. Terminowość regulowania zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług

- 1) Kontrolę terminowości regulowania zobowiązań przeprowadzono na przykładzie zobowiązań regulowanych w 2011 roku wobec 10 losowo wybranych kontrahentów. Poddane kontroli rozrachunki ewidencjonowano na następujących szczegółowych kontach rozrachunkowych prowadzonych do syntetycznego konta 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”: 020000122, 020000749, 020003390, 020004785, 020004943, 020004989, 0200005005, 020005094, 020005125 oraz 020005164. Na wymienionych kontach zaksięgowano w trakcie roku 29 zobowiązań na sumę 293.431,71 zł.
- 2) W wyniku porównania dat uregulowania zobowiązań z terminami wyznaczonymi przez kontrahentów na fakturach lub terminami wynikającymi z zawartych umów nie stwierdzono przypadków nieterminowych płatności na rzecz wierzycieli.

2.1.5.2. Odprowadzanie podatku dochodowego od osób fizycznych

Po analizie obrotów na koncie 225 – „Rozrachunki z budżetami” stwierdzono, że odprowadzając w latach 2010 – 2011 zaliczki na podatek dochodowy przestrzegano terminu określonego w przepisach art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2012r., poz. 361 ze zm.).

2.1.5.3. Odprowadzanie składek na FUS i FP

W wyniku analizy obrotów na koncie 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” stwierdzono, że odprowadzając w latach 2010 – 2011 składki, o jakich mowa w tytule, nie przekraczano terminu określonego w przepisach art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia

13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.).

2.1.5.4. Odprowadzanie składek na PFRON

- 1) W 2010 roku kontrolowany urząd miasta i gminy zrealizował 616,00 zł wydatków klasyfikowanych w § 414 – „Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych”. Wydatki na taką sumę, poniesione w styczniu i lutym 2010 roku, były zgodne z kwotami wynikającymi z „Deklaracji miesięcznych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych” (DEK-I-a) za miesiące poprzednie. Stwierdzono, że przelewów dokonywano z zachowaniem terminu określonego w art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 ze zm.).
- 2) W roku 2011 wydatki z tytułu wpłat na ww. Fundusz wyniosły 1.558,00 zł. Zrealizowano je w okresie od czerwca do sierpnia z zachowaniem terminu określonego w przywołanych powyżej przepisach.
- 3) Kontrolując terminowość wnoszenia w 2011 roku wpłat na Fundusz stwierdzono nieprawidłowości w ewidencji księgowej, polegające na nieujęciu jednego zobowiązania wobec Funduszu na koncie rozrachunkowym oraz ujęciu kolejnych zobowiązań na niewłaściwym koncie.

Stwierdzono, że wynikającej z deklaracji DEK-I-a za maj 2011 roku kwoty do zapłaty (859,00 zł) nie ujęto na koncie rozrachunkowym – w ewidencji księgowej zaewidencjonowano (Wn 401 Ma 131) wyłącznie wydatek zrealizowany w dniu 17.06.2011r. Z kolei wykazane w deklaracjach za czerwiec i lipiec kwoty do zapłaty na sumę 699,00 zł ujęto na koncie rozrachunkowym 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”.

Obowiązujące w 2011 roku uregulowania wewnętrzne, wprowadzone zarządzeniem Nr 183/2010 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 20 września 2010r. w sprawie zasad rachunkowości oraz zakładowego planu kont (...) zobowiązywały kontrolowaną jednostkę do ewidencji innych niż z budżetami rozrachunków publicznoprawnych na koncie 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”.

2.1.6. Przestrzeganie uprawnień do zaciągania zobowiązań obciążających budżet

W trakcie kontroli nie stwierdzono przypadków zaciągania w latach 2010 – 2011 przez organ wykonawczy gminy zobowiązań przekraczających zakresu upoważnień udzielonych mu przez organ stanowiący gminy.

2.1.7. Zobowiązania wymagalne oraz wydatki niewygasające

a) Zobowiązania wymagalne

- 1) Z łącznego kwartalnego sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2010 roku wynikało, że na koniec 2010 roku zobowiązania gminy wynosiły 7.595.030,22 zł. Wielkość ta przedstawiała wyłącznie zobowiązania z tytułu zaciągniętych długoterminowych kredytów i pożyczek. Na koniec 2010 roku gmina nie posiadała żadnych zobowiązań wymagalnych.
- 2) Na podstawie analogicznego sprawozdania, sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2011 roku ustalono, że na koniec 2011 roku zobowiązania gminy wynosiły 12.226.769,90 zł. Wielkość ta przedstawiała stan zobowiązań z tytułu długoterminowych kredytów i pożyczek. Na koniec roku gmina nie posiadała żadnych zobowiązań wymagalnych.
- 3) W trakcie kontroli nie stwierdzono występowania zobowiązań wymagalnych na 31 dzień grudnia 2010 i 2011 roku.
- 4) W ewidencji księgowej urzędu miasta i gminy prowadzone jest pozabilansowe konto 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”. Ewidencję na tym koncie prowadzi się w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej wydatków.

Ustalono, że na koniec 2010 roku ww. konto wykazywało zaangażowanie wydatków budżetowych lat przyszłych w wysokości 14.703.708,30 zł, natomiast na dzień 31.12.2011 roku - 6.103.869,42 zł.

Analizując saldo konta 999 na ostatni dzień 2011 roku ustalono, że obejmowało ono zaangażowanie:

- wydatków niewygasających z upływem 2011 roku,
przewidzianych do realizacji przez urząd w roku 2012	-	921.119,50 zł;
- wydatków bieżących (dodatkowe wynagrodzenia roczne,
inne wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń, zakup
energii, zakup materiałów, itp.)	-	313.678,26 zł;
- wydatków majątkowych (wydatki <u>inwestycyjne</u>)	-	<u>4.869.071,66 zł;</u>
	Razem: -	6.103.869,42 zł.

b) Wydatki niewygasające z upływem roku budżetowego

- 1) Ustalono, że w 2010 i 2011 roku realizowano wydatki budżetowe, które nie wygasły z upływem poprzedniego roku budżetowego.
- 2) W 2010 roku realizowano wydatki niewygasające określone uchwałami Rady Miejskiej:
 - Nr LVI/275/2009 z dnia 22 grudnia 2009r. w sprawie ustalenia wydatków budżetu gminy Debrzno, które w roku 2009 nie wygasają z upływem roku budżetowego;

- Nr LVII/279/2009 z dnia 31 grudnia 2009r. w sprawie ustalenia wydatków budżetu gminy Debrzno, które w roku 2009 nie wygasają z upływem roku budżetowego.
- Z załączników do ww. uchwał wynikało, że z upływem 2009 roku nie wygasły wydatki budżetowe na sumę 1.272.901,12 zł. Wielkość ta obejmowała 26.230,00 zł wydatków bieżących i 1.246.671,12 zł wydatków majątkowych. Wydatki niewygasające dotyczyły 9 zadań wymienionych w tabeli:

l.p.	Wyszczególnienie - nazwa zadania	Plan wydatków (zł)	Termin realizacji
1	2	3	4
1	Opracowanie dokumentacji techniczno-wykonawczej stacji uzdatniania wody w Debrznie (rozdział 40002 § 605)	72.000,00	25.06.2010r.
2	Budowa sieci kanalizacyjnej przesyłowej ze Starego Gronowa do Boboszewa – opracowanie dokumentacji projektowo wykonawczej i specyfikacji (rozdział 90001 § 605)	436.939,22	30.04.2010r.
3	Wykonanie projektu budowlano-wykonawczego na budowę drogi zbiorczej w ciągu ul. Długiej w Debrznie (rozdział 60016 § 605)	144.400,00	30.03.2010r.
4	Aktywizacja i integracja poprzez rekreację – utworzenie 11 terenów rekreacyjnych w sołectwach gminy Debrzno (rozdział 92601 §§ 6058 i 6059)	235.751,90	15.06.2010r.
5	Kraina Czystych Jezior i Rzek – budowa ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej w gminach: Przechlewo, miejskiej Człuchów, wiejskiej Człuchów, Debrzno, Koczala i Rzeczenica (rozdział 63095 § 605)	54.900,00	30.03.2010r.
6	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko planu zalesienia gruntów rolnych gminy Debrzno (rozdział 71004 § 605)	5.000,00	30.03.2010r.
7	„Dziedzictwo i kultura małych ojczyzn w powiecie człuchowskim” – remont zabytkowych obiektów sakralnych w gminach: Czarne, miejskiej Człuchów, wiejskiej Człuchów, Debrzno, Koczala, Rzeczenica i wykorzystanie ich do celów kultury, edukacji i poprawy atrakcyjności turystycznej regionu” (rozdział 92120 § 430)	26.230,00	30.06.2010r.
8	Utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości wraz z niezbędną infrastrukturą w Zielonym Parku Przemysłowym Cierznie – etap I (rozdział 15095 §§ 6058 i 6059)	218.380,00	30.04.2010r.
9	Opracowanie dokumentacji technicznej wraz z przebudową odcinka ul. Mokotowskiej i wykonanie nawierzchni chodnikowych na terenie placu zieleni miejskiej przy ul. Strzeleckiej, Czerniakowskiej i Wojska Polskiego (rozdział 60016 § 605)	79.300,00	15.04.2010r.
Razem:		1.272.901,12	x

- Ustalono, że z zabezpieczonych na wyodrębnionym rachunku bankowym środków na finansowanie wydatków niewygasających wykorzystano środki w wysokości 1.112.247,93 zł. Wielkość ta stanowiła 87 % wydatków ujętych w planach finansowych załączonych do przywołanych powyżej uchwał Rady Miejskiej. Analizując wykonanie wydatków niewygasających stwierdzono, że na jedno zadanie ujęte w planie, tj. na wykonanie projektu budowlano-wykonawczego budowy drogi zbiorczej w ciągu ul. Długiej w Debrznie, nie wykorzystano żadnych środków przy planie ustalonym w wysokości 144.400,00 zł. Części środków nie wykorzystano też na: utworzenie terenów rekreacyjnych w sołectwach (11.256,81 zł), utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości w Cierzniach (4.585,98 zł) oraz na opracowanie dokumentacji techniczno-wykonawczej stacji uzdatniania wody (410,40 zł).
- Niewykorzystane środki na finansowanie wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2009, na sumę 160.653,19 zł, przekazano na rachunek budżetu gminy

w trzech częściach – w dniu 27.04.2010 roku zwrócono 148.985,98 zł, w dniu 16.06.2010r. – kolejne 11.256,81 zł, w dniu 25.06.2010r. – ostatnie 410,40 zł.

Stwierdzono, że dokonany w dniu 27.04.2010 roku zwrot niewykorzystanych środków w kwocie 144.400,00 zł na wykonanie projektu budowlano-wykonawczego budowy drogi zbiorczej w ciągu ul. Długiej w Debrznie nastąpił i 21-dniowym opóźnieniem w stosunku do terminu wymaganego, tzn. uwzględniającego przepisy art. 263 ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).

Określony przez Radę Miejską termin wykorzystania środków na finansowanie tego zadania upływał w dniu 30 marca 2010r. Zgodnie z przywołanymi przepisami ustawy o finansach publicznych środki finansowe niewykorzystane w terminie należało przekazać na dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego w terminie 7 dni od dnia określonego przez ww. organ, tj. do dnia 6.04.2010r.

Do terminowości przekazania na dochody budżetu pozostałych środków finansowych uwag nie wniesiono.

3) Wykaz oraz plan finansowy wydatków niewygasających z upływem 2010 roku określono uchwałą Nr II/13/2010 Rady Miejskiej z dnia 29 grudnia 2010r. w sprawie ustalenia wydatków budżetu Miasta i Gminy Debrzno, które w 2010 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego.

- Z załączników do uchwały wynikało, że z upływem 2010 roku nie wygasły wydatki budżetowe na sumę 965.491,35 zł. Wielkość ta obejmowała 584.981,86 zł wydatków bieżących oraz 380.509,49 zł wydatków majątkowych.

Wydatki niewygasające dotyczyły 3 zadań wymienionych w tabeli poniżej:

Lp.	Wyszczególnienie – nazwa zadania	Plan wydatków (zł)	Termin realizacji
1	2	3	4
1.	Utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości wraz z niezbędną infrastrukturą w Zielonym Parku Przemysłowym Cierznie – etap I (rozdział 15095 §§ 6057 i 6059)	380.509,49	28.06.2011r.
2.	Termozolacje budynku szkolno-mieszaniowego w Debrznie przy ul. Królewskiej 8 (rozdział 80101 § 427)	189.602,92	28.06.2011r.
3.	„Dziedzictwo i kultura małych ojczyzn w powiecie człuchowskim” – remont zabytkowych obiektów sakralnych w gminach: Czarne, miejskiej Człuchów, wiejskiej Człuchów, Debrzno, Koczała, Rzeczenica i wykorzystanie ich do celów kultury, edukacji i poprawy atrakcyjności turystycznej regionu (rozdział 92120 §§ 4307 i 4309)	395.378,94	28.06.2011r.
Razem:		965.491,35	x

- Z wydzielonych na wyodrębnionym rachunku bankowym środków na finansowanie wydatków niewygasających wykorzystano środki na sumę 937.688,60 zł, stanowiące 97 % planowanych wydatków.

Niewykorzystane środki na finansowanie wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2010 przekazano na dochody budżetu gminy w dniu 29.06.2011 roku z zachowaniem terminu określonego w art. 263 ust. 7 ww. ustawy o finansach publicznych.

- 4) Operacje związane z finansowaniem wydatków niewygasających ewidencjonowano na przewidzianych do tego kontach rachunkowych.

2.2. Inwentaryzacja należności

- 1) Na podstawie wydruków z ewidencji księgowej rozrachunków ustalono następujące salda należności na 31 dzień 2010 i 2011 roku (w zł):

Oznaczenie i nazwa konta rozrachunkowego	Saldo Wn na dzień 31.12.2010r.	Saldo Wn na dzień 31.12.2011r.
1	2	3
Budżet gminy (organ finansowy)		
222 - „Rozliczenie dochodów budżetowych”	69.527,42	101.145,70
223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych”	1.539.740,89	289.307,26
224 - „Rozrachunki budżetu”	65.224,00	103.377,66
225 - „Rozliczenie niewygasających wydatków”	0	0
240 - „Pozostałe rozrachunki”	0	0
250 - „Należności finansowe”	0	24.078,53
Razem:	1.674.492,31	517.909,15
Urząd miasta i gminy (jednostka budżetowa)		
201 - „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”	0	17.404,22
221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych”	2.741.586,72	2.039.146,95
222 - „Rozliczenie dochodów budżetowych”	0	0
223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych”	0	0
224 - „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”	0	0
225 - „Rozrachunki z budżetami”	0	0
226 - „Długoterminowe należności budżetowe”	1.105.260,00	1.151.665,00
229 - „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”	0	0
231 - „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”	0	0
234 - „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”	48.960,00	58.245,00
240 - „Pozostałe rozrachunki”	80,00	0
290 - „Odpisy aktualizujące należności”	6.936,79	0
Razem:	7.169.284,68	3.266.461,17

- 2) Stwierdzono, że występujące na dni bilansowe należności budżetu gminy oraz urzędu miasta i gminy zostały zinwentaryzowane drogą weryfikacji sald, a w zakresie należności z kontrahentami prowadzącymi księgi rachunkowe – także drogą potwierdzenia sald.
- 3) Ustalenia odnoszące się do wynikających z ksiąg rachunkowych sald należności na dzień 31.12.2011 roku przedstawiono poniżej.

Budżet gminy – organ finansowy

- Na dzień 31.12.2011 roku konta rozrachunkowe w ewidencji budżetu gminy wykazywały należności na sumę 517.909,15 zł. Na powyższą wielkość składały się należności:

Elekta

- od gminnych jednostek budżetowych z tytułu rozliczenia dochodów budżetowych (konto 222)	-	101.145,70 zł;
- od gminnych jednostek budżetowych z tytułu rozliczenia wydatków budżetowych (konto 223)	-	289.307,26 zł;
- z tytułu udziału w dochodach budżetu państwa oraz z tytułu dotacji celowych i środków na dofinansowanie własnych zadań (konto 224)	-	103.377,66 zł;
- z tytułu pożyczki udzielonej z budżetu gminy (konto 250)	-	24.078,53 zł;
		<hr/>
	Razem: -	517.909,15 zł.

- Na końcowe saldo konta 222 w wysokości 101.145,70 zł składały się nierozliczone z budżetem gminy do dnia 31.12.2011 roku dochody budżetowe wypracowane przez 8 gminnych jednostek budżetowych. Największa należność (86.672,71 zł) występowała na analitycznym koncie rozrachunkowym prowadzonym do rozliczeń dochodów wykonanych przez Straż Miejską w Debrznie.
Szczegółowe ustalenia w zakresie rozliczania z budżetem dochodów wypracowanych przez gminne jednostki budżetowe przedstawiono w dalszej części niniejszego protokołu („4.1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi”).
- Końcowe saldo konta 223 (289.307,26 zł) tworzyły niezwrócone przez 8 gminnych jednostek budżetowych niewykorzystane środki budżetowe na finansowanie wydatków tych jednostek.
Ustalenia w zakresie wykorzystania środków budżetowych oraz zwracania środków do budżetu środków niewykorzystanych zawarto dalszej części protokołu kontroli („4.1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi”).
- Występujące na dzień 31.12.2011 roku saldo Wn konta 224 – „Rozrachunki budżetu” w wysokości 103.377,66 zł tworzyły należności z tytułu: udziału gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (71.555,00 zł) i od osób prawnych (1.046,66 zł): z tytułu przyznanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Gdańsku środków w wysokości 22.154,00 zł na finansowanie zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, a także z tytułu pomocy finansowej przyznanej przez samorząd Województwa Pomorskiego na dofinansowanie projektu związanego ze zwalczaniem narkomanii – 8.622,00 zł.
- Końcowe saldo Wn konta 250 – „Należności finansowe” w wysokości 24.078,53 zł przedstawiało stan należności budżetu od Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie (samorządowej instytucji kultury) z tytułu udzielonej w 2011 roku pożyczki na dofinansowanie przedsięwzięcia związanego z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej w budynkach świetlic wiejskich na terenie gminy.

Alieku

Szczegółowe ustalenia dotyczące udzielenia pożyczki oraz jej spłaty przedstawiono w dalszej części protokołu („2.7. Przychody i rozchody budżetu”).

Urząd miasta i gminy (jednostka budżetowa)

- Na dzień 31.12.2011 roku konta zespołu 2 – „Rozrachunki i rozliczenia” w ewidencji księgowej prowadzonej dla urzędu miasta i gminy (jednostki budżetowej) wykazywały salda Wn na sumę 3.266.461,17 zł. Na tą wielkość składały się należności z tytułu:

- rozliczeń z kontrahentami (konto 201)	- 17.404,22 zł;
- dochodów budżetowych (konto 221)	- 2.039.146,95 zł;
- sprzedaży nieruchomości z ratalną zapłatą ceny (konto 226)	- 1.151.665,00 zł;
- pożyczek udzielonych ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (konto 234)	- 58.245,00 zł;
Razem:	- 3.266.461,17 zł.

- Na dzień 31.12.2011 roku konto 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” wykazywało saldo należności w wysokości 17.404,22 zł. Saldo to przedstawiało stan należności od jednego kontrahenta, tj. od Powiatowego Urzędu Pracy w Człuchowie z tytułu rozliczenia refundacji wynagrodzeń dla osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych w następstwie skierowań wystawionych przez ten Urząd. Należności zaksięgowane pod datą 30.12.2011 roku dotyczyły umów zawartych w II półroczu 2011 roku.
- Końcowe saldo konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w wysokości 2.039.146,95 zł tworzyły należności z tytułu dochodów z następujących źródeł:

- podatek od nieruchomości	- 626.082,38 zł;
- łączne zobowiązanie pieniężne	- 366.629,83 zł;
- podatek leśny	- 651,69 zł;
- podatek rolny	- 41,82 zł;
- podatek od środków transportowych	- 75.950,30 zł;
- opłata za użytkowanie wieczyste	- 45.433,00 zł;
- czynsz dzierżawny	- 19.307,67 zł;
- czynsz mieszkaniowy	- 2.793,40 zł;
- opłata od posiadania psów	- 549,20 zł;
- opłata za zajęcie pasa drogowego	- 9.353,70 zł;
- odsetki od zaległości	- 699.613,77 zł;
- rozliczenia udzielonych dotacji	- 192.740,19 zł;
Razem:	- 2.039.146,95 zł.

- Na saldo konta 226 – „Długoterminowe należności budżetowe” (1.151.665,00 zł) składały się należności od 2 osób fizycznych (53.665,00 zł) i jednej osoby prawnej (1.098.000,00 zł), wynikające z ratalnej sprzedaży nieruchomości.
Należność w wysokości 1.098.000,00 zł, przewidziana do spłaty w rocznych ratach do dnia 28.02.2015r., powstała po sprzedaży nieruchomości w Debrznie (nieruchomości gruntowych, kotłowni oraz wymiennikowni z sieciami) dla spółki PROMAT w Gdyni – umowa sprzedaży z dnia 1.03.2010r. Spłatę należności oraz odsetek liczonych od poszczególnych rat zabezpieczono hipoteką.
- Końcowe saldo konta 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” (58.245,00 zł) przedstawiało stan należności z tytułu pożyczek udzielonych ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Ustalenia w zakresie udzielania i spłat takich pożyczek przedstawiono w dalszej części protokołu kontroli („2.5.1.9. Naliczenia i wykorzystanie środków ZFŚS”).

2.3. Kredyty, pożyczki, obligacje, poręczenia

2.3.1. Kredyty i pożyczki

a) Kredyty

1) Na bilans otwarcia 2009 roku zobowiązania gminy z tytułu zaciągniętych kredytów wynosiły 2.245.000,00 zł i wynikały z niespłacenia 2 kredytów zaciągniętych w 2006 oraz w 2008 roku, tj.:

- części (245.000,00 zł) kredytu zaciągniętego w 2006 roku w Banku Spółdzielczym w Człuchowie (umowa Nr 1/I/JST/06 z dnia 26.09.2006r.), przeznaczonego na finansowanie zadań inwestycyjnych.

Kredyt miał być spłacony w ratach kwartalnych do końca 2011 roku. Spłaty kredytu dokonano w roku 2009.

- części (2.000.000,00 zł) kredytu zaciągniętego w 2008 roku w Banku Spółdzielczym w Człuchowie (umowa nr 1/JST/2008 z dnia 17.11.2008r., zmieniona aneksem nr 1 z dnia 14.01.2009r.), przeznaczonego na finansowanie planowanego deficytu budżetowego. Kredyt miał być spłacany w ratach kwartalnych do końca I kwartału 2019r.

Na lata 2009 – 2012 przypadła spłata rat na sumę 789.360,00 zł i spłat w tej wysokości dokonano. Po 2012 roku należało spłacić raty na sumę 1.210.640,00 zł.

Z przedstawionych powyżej ustaleń wynika, że w latach 2009 – 2012 gmina spłaciła 1.034.360,00 zł z kredytów zaciągniętych przed 2009 rokiem. Po 2012 roku należało spłacić dalsze 1.210.640,00 zł.

- 2) W kontrolowanym czteroleciu gmina zaciągnęła 2 kolejne kredyty na sumę 19.579.137,77 zł. Dane dotyczące zaciągniętych kredytów przedstawiono w tabeli:

Lp.	Wysokość kredytu, oznaczenie kredytodawcy, przeznaczenie - nazwa dofinansowanego zadania, nr umowy, data zawarcia umowy, planowany okres spłaty	Numer uchwały Rady Miejskiej, data podjęcia	Spłaty w latach 2009-2012 (w zł)	Zadłużenie na dzień 31.12.2012r. (w zł)
1	2	3	4	5
ROK 2009				
1.	500.000,00 zł - Bank Spółdzielczy w Człuchowie - na pokrycie deficytu budżetowego - umowa nr 1/ST/09 z dnia 22.12.2009r. Planowana spłata: Lata 2010 - 2012.	Nr I.V/260/2009 z dnia 7.12.2009r.	500.000,00	0,00
ROK 2010				
1.	19.079.137,77 zł - Powszechna Kasa Oszczędności BP w Warszawie - na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego wynikającego z realizacji zadań inwestycyjnych - umowa nr 48 1020 4649 0000 7796 0030 0566 z dnia 9.11.2010r. Planowana spłata: Lata 2010-2023.	Nr I.XVI/334/2010 z dnia 11.08.2010r.	10.515.719,96	8.563.417,81
ROK 2011				
	Nie zaciągnano kredytów	-	-	-
ROK 2012				
	Nie zaciągnano kredytów	-	-	-
RAZEM: 19.579.137,77		x	11.015.719,96	8.563.417,81

- 3) Stwierdzono, że przy zaciąganiu kredytów gmina uzyskiwała pozytywne opinie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku o możliwości ich spłaty.
- 4) Zaciągnięte kredyty spłacano z zachowaniem terminów określonych w zawartych umowach.
- 5) Na dzień 31.12.2012 roku konto 134 - „Kredyty bankowe” wykazywało saldo w wysokości 9.774.057,81 zł.

Wielkość powyższa przedstawiała stan zobowiązań gminy z tytułu kredytów zaciągniętych przed 2009 rokiem (1.210.640,00 zł) oraz kredytów zaciągniętych w kontrolowanym czteroleciu, tj. w latach 2009 - 2012.

b) *Pożyczki*

- 1) Na bilans otwarcia ksiąg rachunkowych 2009 roku zadłużenie gminy z tytułu zaciągniętych pożyczek wynosiło 400.000,00 zł i wynikało z niespłacenia pożyczki zaciągniętej w 2004 roku w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku (umowa Nr WFOŚ/P/73/2004 z dnia 21.09.2004r.) na dofinansowanie zadania inwestycyjnego polegającego na modernizacji i rozbudowie

istniejącej oczyszczalni ścieków w miejscowości Debrzno Wieś. Całkowita spłata tej pożyczki nastąpić miała w 2010 roku.

Ustalono, że w określonym w umowie terminie gmina spłaciła raty na sumę 330.000,00 zł, pozostałe 70.000,00 zł zostało gminie umorzone.

- 2) W latach 2009 – 2012 gmina zaciągnęła 4 pożyczki na sumę 4.962.872,85 zł. Dane dotyczące zaciągniętych pożyczek przedstawiono w tabeli poniżej:

I.p.	Wysokość pożyczki, oznaczenie pożyczkodawcy, przeznaczenie - nazwa dofinansowanego zadania, nr umowy, data zawarcia umowy, planowany okres spłaty	Numer uchwały Rady Miejskiej, data podjęcia	Spłaty i umorzenia w latach 2009 - 2012 (w zł)	Zadłużenie na dzień 31.12.2012r. (w zł)
1	2	3	4	5
ROK 2009				
1.	500.000,00 zł - WFOŚiGW w Gdańsku - na dofinansowanie budowy sieci kanalizacyjnej przesyłowej ze Starego Cironowa do Boboszewa - umowa Nr WFOŚ/P/52/2009 z dnia 27.11.2009r. Planowana spłata: Lata 2010 - 2012.	Nr L.II/245/2009 z dnia 23.10.2009r. zmiana Nr L.IV/258/2009 z dnia 23.11.2009r.	spłata: 355.000,00 umorzenie: 145.000,00	0,00
ROK 2010				
1.	2.482.872,85 zł - Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie - na wyprzedzające finansowanie kosztów budowy kanalizacji sanitarnej w m. Cierznie, Przepółsko, Jakubowo, Stanisławka z przewodem tłocznym do ul. Rapackiego - umowa nr PROW. 32111.01295.22 z dnia 14.10.2010r. Planowana spłata Rok 2011.	Nr L.XV/324/2010 z dnia 23.07.2010r.	2.482.872,85	0,00
2.	1.100.000,00 zł - WFOŚiGW w Gdańsku - na dofinansowanie budowy kanalizacji sanitarnej dla wsi Słupia, Myślągoszcz i Buchowo - umowa nr WFOŚ/P/69/2010 z dnia 6.12.2010r. Planowana spłata: Lata 2011 - 2015.	Nr L.XVI/332/2010 z dnia 11.08.2010r.	395.000,00	705.000,00
3.	880.000,00 zł - WFOŚiGW w Gdańsku - na dofinansowanie budowy kanalizacji sanitarnej dla wsi Słupia, Myślągoszcz i Buchowo - umowa nr WFOŚ/PK/70/2010 z dnia 6.12.2010r. Planowana spłata: Rok 2011	Nr L.XVI/333/2010 z dnia 11.08.2010r.	880.000,00	0,00
ROK 2011				
	Nie zaciągnano pożyczek	-	-	-
ROK 2012				
	Nie zaciągnano pożyczek	-	-	-
Razem: 4.962.872,85 zł		x	4.257.872,85	705.000,00

- 3) Ustalono, że przy zaciąganiu pożyczek uzyskiwano pozytywne opinie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku o możliwości ich spłaty.
- 4) Spłata pożyczek następowała w terminach i wysokościach określonych w zawartych umowach.
- 5) Na dzień 31.12.2012 roku konto 260 - „Zobowiązania finansowe” wykazywało saldo w wysokości 705.000,00 zł. Wielkość ta przedstawiała stan zobowiązań z tytułu pożyczki zaciągniętej w 2010 roku.

2.3.2. Obligacje

W okresie objętym kontrolą gmina nie zaciągała zobowiązań mających związek z emisją obligacji.

2.3.3. Udzielone poręczenia i gwarancje

- 1) W kontrolowanym czterolecu, tj. w latach 2009 – 2012 kontrolowana jednostka nie udzielała gwarancji oraz nie posiadała żadnych zobowiązań z tytułu gwarancji udzielonych przed tym okresem.

W analogicznym czasie udzielono dwóch poręczeń – obu w 2011 roku.

- 2) Ustalono, że w dniu 15.03.2011 roku reprezentujący gminę pan Mirosław Burak - burmistrz miasta i gminy zawarł umowę poręczenia z Bankiem Spółdzielczym w Człuchowie. Na mocy tej umowy gmina udzieliła solidarnego poręczenia z 10 innymi jednostkami samorządu terytorialnego (gminy: Człuchów, Koczała, Lipka, Rzeczenica, Przechlewo, Zakrzewo oraz miasta i gminy: Czarne, Jastrowie, Kamień Krajeński i Okonek) za przyszłe zobowiązania Fundacji Lokalna Grupa Działania – Naszyjnik Północy w Debrznie, jakie mogą powstać z tytułu umowy nr 2/2011 z dnia 15.03.2011 roku, na mocy której Bank udzielił Fundacji gwarancji zwrotu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie zaliczki w wysokości 260.667,00 zł.

Określona w umowie poręczenia kwota poręczenia wynosiła 26.235,00 zł, poręczenie miało być ważne do dnia 31.12.2015r.

- Zawarcie ww. umowy poręczenia poprzedzone zostało zarządzeniem Nr 55/2011 Burmistrza Miasta i Gminy (brak określenia tytułu) z dnia 15 marca 2011r., mówiącym o udzieleniu ww. poręczenia oraz wskazującym dochody własne gminy jako źródło spłaty ewentualnych zobowiązań wynikających z udzielonego poręczenia.
- Ustalono, że organ wykonawczy gminy posiadał upoważnienie organu stanowiącego gminy do udzielania w roku budżetowym 2011 poręczeń i gwarancji do kwoty 1.500.000,00 zł, wyrażone w § 11 uchwały Nr II/10/2010 Rady Miejskiej z dnia 29 grudnia 2010r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Debrzno na rok 2011, w brzmieniu ustalonym uchwałą Nr IV/25/2011 tego organu z dnia 27 stycznia 2011r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie na rok 2011.
- Ustalono, że w budżecie gminy na 2011 rok zabezpieczono środki na ewentualną spłatę poręczonego przez gminę zobowiązania.

Klasyfikowany w § 802 – „Wyплаты z tytułu gwarancji i poręczeń” w rozdziale 75704 – „Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego” plan wydatków w wysokości 26.235,00 zł ustalono przywołaną już uchwałą Nr IV/25/2011 Rady Miejskiej z dnia 27 stycznia 2011r. w

sprawie wprowadzenia zmian w budżecie na rok 2011. Plan ten był aktualny do końca roku budżetowego.

Ustalono, że do końca 2011 roku nie realizowano wydatków na spłatę poręczonego zobowiązania.

- Wydatków z tytułu spłaty poręczonego zobowiązania nie realizowano także w 2012 roku przy planie ustalonym w wysokości 26.235,00 zł.

- 3) Na podstawie wystawionego w dniu 15.06.2011 roku dokumentu „Poręczenie” ustalono, że w dniu tym kontrolowana gmina udzieliła solidarnego poręczenia za zobowiązania z tytułu pożyczki w wysokości 13.593.902,00 zł udzielonej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku spółce Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór z siedzibą w Chojnicach na podstawie umowy pożyczki nr WFOŚ/P/24/2011/RPO-ppNFOŚ z dnia 31.05.2011r.

Z dokumentu podpisanego przez burmistrza miasta i gminy i kontrasygnowanego przez skarbnika gminy wynikało, że poręczenie kontrolowanej gminy obejmowało zobowiązania pożyczkobiorcy z tytułu ww. pożyczki do kwoty 899.015,68 zł.

- Przepisy art. 94 ust. 2 ustawy o finansach publicznych stanowią m.in., że poręczenia są terminowe.

W przywołanym dokumencie zapisano, że – cyt.: „Poręczenie niniejsze jest ważne do dnia całkowitego wywiązania się przez pożyczkobiorcę ze zobowiązań finansowych wynikających z ww. umowy”.

- Podpisanie poręczenia poprzedzone zostało zarządzeniem Nr 123/2011 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 15 czerwca 2011r. w sprawie poręczenia części pożyczki udzielonej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku dla Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o.

W zarządzeniu określono m.in. kwotę poręczenia, źródło finansowania ewentualnych zobowiązań wynikających z poręczenia oraz termin ważności poręczenia – do końca 2024 roku.

Stwierdzono, że określony w zarządzeniu termin ważności poręczenia oparto na otrzymanej w dniu 08.02.2011 roku informacji z ww. spółki (pismo ZZO/l.dz.266/10 z dnia 8.02.2011r.). Zawarta w dniu 31.05.2011 roku umowa pożyczki wyznaczała termin spłaty ostatniej raty pożyczki w dniu 31.03.2025r. Z powyższego wynika, że określony w zarządzeniu burmistrza miasta i gminy termin ważności poręczenia był o 3 miesiące krótszy od końcowego terminu spłat zobowiązań wynikających z ww. umowy pożyczki.

- Przedłożone do kontroli dokumenty obejmowały też tabelkę, w której ww. spółka zestawiała 10 gmin poręczających pożyczkę, kwoty poręczone przez poszczególne gminy oraz udział procentowy poręczonych kwot w całkowitej kwocie pożyczki. Kontrolowana

gmina miała poręczyć spłatę części pożyczki stanowiącej nieco ponad 6,6 % całkowitej kwoty pożyczki.

- W budżecie gminy na 2011 rok, jak też na rok 2012, nie zabezpieczano środków na ewentualną spłatę poręczanego przez gminę zobowiązania – termin spłaty przez pożyczkodawcę I raty pożyczki przypadał na rok 2013.
- 4) Zobowiązania wynikające z udzielonych poręczeń ujmowano na pozabilansowym koncie 994 – „Zobowiązania warunkowe – poręczenia i gwarancje” w ewidencji prowadzonej dla budżetu gminy (organu finansowego).

Na dzień 31.12.2012 roku ww. konto wykazywało saldo w wysokości 1.003.955,68 zł. Wielkość ta obejmowała:

- poręczenie w wysokości 104.940,00 zł (26.235,00 zł x 4 lata) udzielone dla Fundacji Lokalna Grupa Działania Naszyjnik Północy;
- poręczenie w kwocie 899.015,68 zł dla spółki Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór w Chojnicach.

Do księgowej ewidencji zobowiązań wynikających z udzielonych poręczeń uwag nie wniesiono.

2.4. Dochody budżetowe

Kontrolę dochodów budżetowych gminy przeprowadzono za rok budżetowy 2011.

2.4.1. Subwencje, udziały w podatku dochodowym, dotacje, otrzymane środki oraz wpływy z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego

2.4.1.1. Subwencja ogólna i udział gminy w podatku dochodowym

- 1) W 2011 roku gmina otrzymała 11.574.638,00 zł subwencji ogólnej z budżetu państwa. Dochody z tytułu subwencji stanowiły 30 % wszystkich dochodów budżetowych gminy, zrealizowanych na sumę 38.594.956,08 zł.

Otrzymana subwencja składała się z następujących części:

- oświatowej	-	5.972.400,00 zł;
- wyrównawczej	-	4.952.489,00 zł;
- równoważacej	-	649.749,00 zł;

Razem: - 11.574.638,00 zł.

Na rachunek bieżący budżetu gminy subwencja wpływała w terminach określonych przepisami art. 34 ust. 1 pkt 1 – 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach

jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2010r. Nr 80, poz. 526 ze zm.).

- 2) Zrealizowane w 2011 roku dochody gminy z tytułu udziału w podatku dochodowym wyniosły 2.121.604,78 zł i stanowiły 5,5 % wszystkich dochodów budżetowych gminy. Wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (§ 001) wyniosły 2.107.282,00 zł, z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (§ 002) zrealizowano wpływy w wysokości 14.322,78 zł.

2.4.1.2. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami (§§ 201 i 631)

- 1) Zrealizowane w 2011 roku dochody gminy z tytułu dotacji o jakich mowa powyżej wyniosły 6.250.430,76 zł i stanowiły 16,2 % wszystkich dochodów budżetowych gminy.
- 2) Szczegółowe ustalenia w zakresie wysokości dotacji przyznanych gminie, dotacji wykorzystanych, a także zwróconych do budżetu państwa dotacji niewykorzystanych, przedstawiono w odrębnym rozdziale niniejszego protokołu – („V. Zadania zlecone i realizowane w ramach porozumień”).

2.4.1.3. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania własne gminy

W 2011 roku gmina zrealizowała 1.462.424,13 zł dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa na zadania własne gminy.

Powyższa wielkość obejmowała 1.361.806,60 zł dotacji na zadania bieżące, klasyfikowanych w § 203 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin” oraz 100.617,53 zł dotacji na własne zadania inwestycyjne, klasyfikowanych w § 633 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin”.

Dotacje celowe z budżetu państwa na własne zadania bieżące gminy – § 203

- 1) W trakcie 2011 roku na bankowy rachunek gminy wpłynęło 1.418.287,00 zł dotacji klasyfikowanych w § 203. Wielkość ta była o 189.348,00 zł niższa od planu dochodów z ww. źródła, wynoszącego 1.607.635,00 zł. Ustalono, że na niższe wykonanie dochodów wpłynęło głównie zablokowanie przez Wojewodę Pomorskiego środków w wysokości 189.300,00 zł na wypłatę stypendiów dla uczniów w rozdziale 85415 – „Pomoc materialna dla uczniów”.
- 2) Z dotacji w wysokości 1.418.287,00 zł gmina wykorzystala 1.361.806,60 zł. Niewykorzystane dotacje na sumę 56.480,40 zł zwrócono do budżetu państwa w dniach 27.12.2011 roku (44.366,00 zł) oraz 3.01.2012r. – 12.114,40 zł.
- 3) Ostateczne wykonanie dochodów z tytułu dotacji celowych na realizację własnych zadań bieżących (§ 203) w poszczególnych rozdziałach budżetu przedstawiono w tabeli:

Allekr

Rozdział budżetu	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
1	2	3
80195 - „Pozostała działalność”	191,00	191,00
85213 - „Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej..”	18.000,00	16.626,00
85214 - „Zasilki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe”	259.600,00	259.600,00
85216 - „Zasilki stałe”	220.000,00	211.937,00
85219 - „Ośrodki pomocy społecznej”	135.560,00	135.560,00
85295 - „Pozostała działalność”	495.400,00	492.722,60
85415 - „Pomoc materialna dla uczniów”	478.884,00	245.170,00
Razem:	1.607.635,00	1.361.806,60

4) Kontrolowany urząd miasta i gminy wykorzystał dotacje na sumę 215.231,00 zł, w tym 191,00 zł w rozdziale 80195 – „Pozostała działalność” oraz część dotacji (215.040,00 zł) w rozdziale 85415 – „Pomoc materialna dla uczniów”. Wykorzystanie tych dotacji poddano kontroli.

- a) Otrzymana w dniu 10.11.2011 roku dotacja w wysokości 191,00 zł w rozdziale 80195 miała być wykorzystana do finansowania kosztów prac komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych do spraw awansu zawodowego nauczycieli. Ustalono, że wykonanie wydatków klasyfikowanych w § 417 – „Wynagrodzenia bezoosobowe” ww. rozdziału nastąpiło poprzez przeksięgowanie z rozdziału 75023 – „Urzędy gmin”.
- b) Część, tj. 215.040,00 zł, z dotacji celowej z budżetu państwa w rozdziale 85415 – „Pomoc materialna dla uczniów” urząd miasta i gminy wykorzystał do finansowania wydatków klasyfikowanych w § 324 – „Stypendia dla uczniów”.

Ogółem na stypendia szkolne wydatkowano 268.800,00 zł – różnicę w wysokości 53.760,00 zł pokryto środkami własnymi gminy. Finansując zadanie nie naruszono przepisów art. 128 ust. 1 ustawy o finansach publicznych określających maksymalny udział dotacji celowych z budżetu państwa w dofinansowaniu zadań własnych gminy (80 % kosztów realizacji zadania).

- Stypendia szkolne wypłacono w oparciu o listy wypłat sporządzone na podstawie decyzji administracyjnych burmistrza miasta i gminy wydanych w okresach od stycznia do czerwca oraz od września do grudnia 2011r.
- Decyzje administracyjne z I półrocza 2011 roku wydawano w oparciu o obowiązujący w gminie „Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta i Gminy Debrzno”, przyjęty uchwałą Nr XXXIV/215/2005 Rady Miejskiej z dnia 30 marca 2005r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

Do decyzji administracyjnych wydanych w okresie wrzesień-grudzień 2011 roku miał zastosowanie „Regulamin udzielania pomocy (...)” wprowadzony do stosowania uchwałą Nr VIII/46/2011 Rady Miejskiej z dnia 9 czerwca 2011r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy o charakterze socjalnym. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku

Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 100 z dnia 17 sierpnia 2011r. pod poz. 2002.

- Kontrolę przestrzegania przepisów ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 2546, poz. 2572 ze zm.) oraz obowiązujących w 2011 roku regulaminów udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym przeprowadzono na podstawie losowo wybranej próby obejmującej 35 decyzji administracyjnych burmistrza miasta i gminy oznaczonych numerami porządkowymi: 09/V/2011 do 11/V/2011; 20/V/2011; 134/V/2011 do 141/V/2011; 227/V/2011, 228/V/2011; 269/V/2011 do 271/V/2011; 15/2011/S do 17/2011/S; 88/2011/S do 90/2011/S; 116/2011/S do 122/2011/S; 163/2011/S; 248/2011/S do 251/2011/S. Decyzjami objętymi kontrolą udzielono stypendiów szkolnych na sumę 2.800,00 zł.

Ustalono, że we wszystkich kontrolowanych przypadkach podstawę przyznania stypendiów stanowiły pisemne wnioski – wnioskodawcy wypełniali formularz wniosku o przyznanie stypendium szkolnego zatwierdzony zarządzeniem Nr 459/2005 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 19 sierpnia 2005 roku i (od marca 2011 roku) – formularz wprowadzony zarządzeniem Nr 64/2011 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 17 marca 2011r.

Złożone wnioski zawierały m.in. dane o dochodach osiąganych przez poszczególnych członków rodziny oraz o miesięcznych dochodach na jedną osobę w rodzinie. Do wniosków załączono stosowne zaświadczenia o dochodach. Każdy wnioskodawca wskazał dwie formy pomocy – pomoc w formie pokrycia kosztów zakupu podręczników, lektur, słowników, strojów sportowych, itp., albo pomoc w formie świadczenia pieniężnego w przypadku uznania przez organ przyznający stypendia, że udzielenie stypendiów w innych formach nie jest zasadne.

Ustalono, że w każdym kontrolowanym przypadku organ przyznający stypendia decydował o przyznaniu stypendium w formie świadczenia pieniężnego – powyższe wynikało z adnotacji na odwrocie wniosków oraz z sentencji wydanych decyzji administracyjnych. Z ustnych informacji udzielonych przez panią Annę Dopke – inspektor ds. gospodarki mieszkaniowej (osoba ta w urzędzie miasta i gminy m.in. gromadzi wnioski o pomoc materialną dla uczniów oraz sporządza projekty decyzji administracyjnych w sprawie przyznania takiej pomocy) wynikało, że w 2011 roku stosowano wyłącznie formę, o której mowa w art. 90d ust. 5 ustawy o systemie oświaty, tj. formę świadczeń pieniężnych.

Przywołaną formę ustawa wskazuje jako formę wyjątkową, gdy nie jest możliwe przyznanie stypendium w dwóch podstawowych formach określonych w art. 90d ust. 2 ustawy, tj. poprzez całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole oraz poprzez pomoc rzeczową o charakterze edukacyjnym.

Przedstawione do kontroli dokumenty obejmowały pisemne oświadczenia prawnych opiekunów dzieci, że przyznane stypendia przeznaczą na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym dzieci, tj. na cele wymienione w czterech punktach oświadczeń, nawiązujące do art. 90d ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

- 5) Pozostałe dotacje celowe z budżetu państw na własne zadania bieżące gminy, na sumę 1.146.575.60 zł, klasyfikowane w rozdziałach 85213, 85214, 85216, 85219, 89295 i 85415 (30.130.00 zł) wykorzystywały jednostki organizacyjne gminy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie wykorzystywał dotacje w 5 rozdziałach działu 852 – „Pomoc społeczna”, z kolei Zespół Szkół w Debrznie, Szkoła Podstawowa w Myśligoszczycy, Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie oraz Szkoła Podstawowa w Uniechowie, wykorzystywały pochodzące z dotacji celowej środki finansowe w wysokości 30.130.00 zł na sfinansowanie wyprawek szkolnych.

Dotacje celowe z budżetu państwa na własne zadania inwestycyjne gminy - § 633

- 1) Dochody z tytułu dotacji o jakich mowa w tytule, wynoszące 100.617,53 zł, zrealizowano w dniach 21.06. (57.478,00 zł) i 26.10.2011r. (43.139,53 zł) w rozdziale 80101 – „Szkoły podstawowe”.
- 2) Podstawę otrzymania dotacji stanowiła umowa o udzielenie dotacji na dofinansowanie utworzenia placów zabaw w szkołach podstawowych w ramach *Rządowego programu „Radosna Szkoła”*, zawarta z Wojewodą Pomorskim w dniu 20.04.2011r.
- 3) Otrzymałą dotację kontrolowana jednostka wykorzystywała do finansowania zadania inwestycyjnego związanego z wykonaniem placu zabaw przy Zespole Szkół w Debrznie. Zrealizowane do końca 2011 roku koszty tego zadania wyniosły 201.235,07 zł. Otrzymałą dotacją pokryto 50 % tych kosztów.
- 4) Kontrolowana jednostka złożyła sprawozdania (merytoryczne i finansowe) z wykorzystania dotacji w terminie określonym w umowie.

2.4.1.4. Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy o finansach publicznych, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich (§ 200 i § 620)

- 1) Ustalono, że w 2011 roku nie planowano i nie realizowano dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 620.
- 2) Dochody gminy z tytułu dotacji celowych klasyfikowanych w § 200 wyniosły 669.837,99 zł. Wykonano je w czterech rozdziałach:

- 85153 – „Zwalczanie narkomanii”	-	12.971,93 zł;
- 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”	-	8.622,00 zł;

- 85395 – „Pozostała działalność”	- 290.546,20 zł;
- 92120 – „Ochrona zabytków i <u>opieka nad zabytkami</u> ”	- 357.697,86 zł;
Razem:	- 669.837,99 zł.

3) Środki finansowe w wysokości 12.971,93 zł, stanowiące dochód budżetowy w rozdziale 85153 – „Zwalczanie narkomanii” wpłynęły na wyodrębniony rachunek bankowy gminy w dniu 24.02.2011r.

- Powyższa kwota stanowiła pomoc finansową Województwa Pomorskiego przy realizacji projektu pn. *„Komputer mój przyjaciel – wyposażenie świetlic wiejskich gminy Debrzno w sprzęt komputerowy oraz organizacja warsztatów komputerowych”*, na dofinansowanie którego przyznano gminie środki w wysokości 12.971,93 zł.

Podstawę otrzymania pomocy w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 stanowiła „umowa o przyznanie pomocy nr 00110-6930-UM1140154/10” zawarta z samorządem ww. województwa w dniu 30.09.2010r., zmieniona aneksami nr 1 z dnia 13.10.2010 roku i nr 2 z dnia 17.12.2010r.

- W toku czynności kontrolnych ustalono, że wprowadzenia do budżetu gminy dochodu z tytułu dotacji w kwocie 12.971,93 zł, klasyfikowanej w § 200 w rozdziale 85153 – „Zwalczanie narkomanii”, dokonano uchwałą Nr V/29/2011 Rady Miejskiej z dnia 10 marca 2011r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie na rok 2011.

Ustalono, że otrzymana w 2011 roku dotacja stanowiła refundację wydatków poniesionych w roku poprzednim.

4) Ustalono, że w oparciu o dowód „polecenie księgowania” nr 288 pod datą 31.12.2011 roku na koncie 901 – „Dochody budżetu” (w korespondencji z kontem 224 – „Rozrachunki budżetu”) zaksięgowano dochód budżetowy w wysokości 8.622,00 zł.

Przywołany dowód wewnętrzny, z opisem o treści – cyt.: „środki w drodze – na meble AA”, wystawiono po otrzymaniu w dniu 4.01.2012 roku pisemnej informacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Gdańsku o zakończeniu weryfikacji wniosku o płatność ostateczną projektu objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, jak też informacji o zleceniu w dniu 3.01.2012 roku Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dokonania płatności kwoty 8.622,00 zł.

- Przywołany w piśmie wniosek o płatność ostateczną dotyczył projektu pn. *„Wyposażenie świetlic w m. Debrzno, Stanisławka, Skowarnki, Słupia, Cierznie, Stare Gronowo i Uniechów w meble biurowe niezbędne do prawidłowego funkcjonowania tych świetlic oraz organizacja zajęć edukacyjnych”*. Na realizację tego projektu przyznano gminie środki w wysokości 8.811,96 zł, jednak nie więcej niż 70 % kwoty poniesionych kosztów

kwalifikowalnych – takie dofinansowanie wynikało z umowy nr 00293-6930-UM1140606/10 zawartej w dniu 16.05.2011r.

- Ustalono, że zaksięgowana w ostatnim dniu 2011 roku na dochody tego roku kwota 8.622.00 zł wpłynęła na bankowy rachunek gminy w dniu 27.01.2012r.
- 5) Wykonane w 2011 roku dochody w wysokości 290.546,20 zł z tytułu dotacji klasyfikowanych w § 200 w rozdziale 85395 – „Pozostała działalność” wiązały się z realizacją przez gminę dwóch projektów dofinansowanych środkami Europejskiego Funduszu Społecznego:
- *„Aktywizacja społeczno-zawodowa drogą do lepszego jutra w gminie Debrzno”* – umowa ramowa nr UDA-POKL.07.01.01-22-071/08 zawarta w 29.09.2008 roku pomiędzy Województwem Pomorskim i kontrolowaną gminą, w imieniu której działał Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie, uzupełniona aneksem nr UDA-POKL.07.01.01-22-071/08 z dnia 24.06.2011r., określającym m.in. wysokość dofinansowania projektu w 2011r.
 - *„Indywidualizacja nauczania w klasach I-III w szkołach podstawowych gminy Debrzno kluczem do sukcesu edukacyjnego”* – umowa nr UDA-POKL.09.01.02-22-290/11, zawarta z Województwem Pomorskim w dniu 10.11.2011r.

- Z prowadzonej w urzędzie miasta i gminy ewidencji księgowej wynikało, że na dofinansowanie realizowanego od 2009 roku projektu *„Aktywizacja społeczno-zawodowa...”* gmina otrzymała w 2011 roku środki na sumę 208.753,25 zł. Wielkość ta obejmowała 196.612,90 zł wpływów z Ministerstwa Finansów (środki europejskie) oraz 12.140,35 zł z dotacji celowej z budżetu krajowego, przekazanych przez Samorząd Województwa Pomorskiego.

Przywołany powyżej aneks z dnia 24.06.2011 roku do umowy z dnia 29.09.2008 roku określał, że w 2011 roku gmina miała otrzymać dofinansowanie w wysokości nieprzekraczającej 208.698,29 zł, w tym 196.557,94 zł ze środków europejskich i 12.140,35 zł z budżetu krajowego. Porównanie wielkości umówionych z kwotami zaksięgowanymi jako dochody otrzymane wykazało różnicę w wysokości 54,96 zł – o taką kwotę dochody otrzymane przekroczyły kwotę przyznaną. Wpływ tych środków na rachunek gminy (51,74 zł z rachunku Ministerstwa Finansów oraz 3,22 zł z rachunku Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Gdańsku) nastąpił w dniu 4.05.2011r.

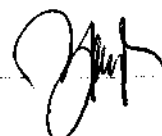
Pani Ewa Matraszek – skarbnik gminy wyjaśniła ustnie, że w dniu 4.05.2011 roku na rachunek gminy wróciły środki, które w ostatnim dniu poprzedniego roku gmina przelała jako zwrot dotacji. Skarbnik dodała, że projekt jest nadal realizowany i ostateczne jego rozliczenie nastąpi w 2013 roku.

Alleko

- Drugi z wymienionych projektów, tj. projekt „Indywidualizacja nauczania...”, przewidziany do realizacji w latach 2011 –2012, miał być dofinansowany kwotą nie przekraczającą 176.580,00 zł. Ustalono, że takie dofinansowanie gmina otrzymała – w 2011 roku wpłynęły środki w wysokości 81.792,95 zł, pozostałe 94.787,05 zł w roku następnym.
- 6) W rozdziale 92120 – „Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami” zrealizowano 357.697,86 zł dochodów klasyfikowanych w § 200. Dotacje w takiej wysokości wpłynęły z Ministerstwa Finansów na dofinansowanie projektu p.n. „Dziedzictwo i Kultura Małych Ojczyzn w Powiecie Człuchowskim – remont zabytkowych obiektów sakralnych w gminach Czarne, miejskiej Człuchów, wiejskiej Człuchów, Debrzno, Koczala, Rzeczenica i Przechlewo”. Wielkość dofinansowania projektu przewidzianego do realizacji w latach 2010 – 2012 ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, zasady przekazywania tych środków oraz ich rozliczania, określała umowa nr WNP-RPPM.08.01.02-00-038/09 zawarta w dniu 8.09.2009 roku pomiędzy Województwem Pomorskim i wymienionymi w nazwie projektu siedmioma gminami powiatu człuchowskiego.

2.4.1.5. Dotacje z funduszy celowych na realizację zadań gminy

- 1) W roku objętym szczegółową kontrolą dochodów na rachunek gminy wpłynęło 100.000,00 zł dotacji klasyfikowanych w § 626 – „Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych”. Wymieniony dochód zrealizowano w rozdziale 92695 – „Pozostała działalność”.
W analogicznym okresie gmina nie otrzymała żadnych dotacji z funduszy celowych na zadania bieżące, klasyfikowanych w § 244.
- 2) Dotacja na zadania inwestycyjne wpłynęła na rachunek gminy w dniu 15.12.2011r. Środki te, pochodzące z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, przekazało Ministerstwo Sportu i Turystyki na podstawie umowy nr 2011/0097/1846/SubA/DIS/T z dnia 26.10.2011r.
Z ww. umowy wynikało, że dotacja miała stanowić dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. *Budowa budynku zaplecza socjalno-technicznego przy stadionie miejskim w Debrznie*. Określona w umowie całkowita wartość kosztorysowa zadania wynosiła 476.600,00 zł, przyznana dotacja miała pokryć 21 % tych kosztów.
- 3) Ustalono, że poniesione w 2011 roku nakłady na realizację dofinansowanego zadania wyniosły 476.598,86 zł. Koszty te zostały rozliczone. Przyjęcia nowo wybudowanego budynku na stan ewidencyjny środków trwałych dokonano pod datą 31.12.2011r.
- 4) Sporządzone przez kontrolowaną jednostkę w dniach 5.12.2011 roku i 13.01.2012 roku sprawozdania (rozliczenia) w ujęciu rzeczowym i finansowym zostały przyjęte przez

ww. Ministerstwo bez uwag. Powyższe wynikało z otrzymanej w dniu 26.01.2012 roku „Informacji o przyjęciu rozliczenia”.

2.4.1.6. Dotacje celowe otrzymane z samorządu województwa na realizację porozumień

- 1) Na podstawie sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego sporządzonego za 2011 rok ustalono, że w roku tym kontrolowana gmina uzyskała 80.000.00 zł dochodów z tytułu dotacji celowych na realizację porozumień. Dochody w ww. wysokości, klasyfikowane w § 663 – „Dotacje celowe otrzymane z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego” zrealizowano w rozdziale 01042 – „Wylączenie z produkcji gruntów rolnych”.
- 2) Podstawę otrzymania ww. dotacji stanowiła umowa nr 370/UM/DROŚ/2011 zawarta z Województwem Pomorskim w dniu 1.08.2011r. Umową tą Województwo zobowiązało się dofinansować gminie środkami pochodzącymi z opłat za wylączenie z produkcji gruntów rolnych realizację zadania polegającego na modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych. Dofinansowanie miało wynieść 50 % faktycznie poniesionych kosztów, nie więcej jednak niż 80.000,00 zł.
Ustalono, że przyznane dofinansowanie wpłynęło po dostarczeniu przez kontrolowaną jednostkę w dniu 21.11.2011 roku szeregu określonych w umowie dokumentów, w tym protokołu odbioru technicznego robót, zestawienia faktycznie poniesionych kosztów, oraz kopii faktury za wykonane roboty.

2.4.1.7. Dochody klasyfikowane jako otrzymane środki

- 1) W 2011 roku gmina zrealizowała 6.995.282.40 zł dochodów klasyfikowanych jako otrzymane środki. Wielkość ta, stanowiąca 18,1 % wszystkich dochodów budżetu, obejmowała wyłącznie środki zaliczane do dochodów majątkowych.
Ogólne dane o planie i wykonaniu tych dochodów przedstawiono w tabeli:

Rozdział budżetu	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
1	2	3
§ 6290 – „Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin pozyskane z innych źródeł”		
90095 - „Pozostała działalność”	22.154,00	22.154,00
Razem:	22.154,00	22.154,00
§ 6297 – „Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin pozyskane z innych źródeł – pozostałe”		
01010 - „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi”	5.059.197,67	5.054.274,17
15095 - „Pozostała działalność”	4.034.720,00	1.141.431,25
63095 - „Pozostała działalność”	582.491,08	582.491,08
92601 - „Obiekty sportowe”	194.931,90	194.931,90
Razem:	9.871.340,65	6.973.128,40
OGÓLEM:	9.893.494,65	6.995.282,40

- 2) Szczegółowe ustalenia odnoszące się do dochodów z tytułu otrzymanych środków przedstawiono poniżej.

Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin pozyskane z innych źródeł - § 6290

- Klasyfikowane w § 6290 rozdziału 90095 – „Pozostała działalność” środki finansowe w wysokości 22.154.00 zł zaksięgowano na dochody gminy (Wn 224/Ma 901) pod datą 31.12.2011 roku na podstawie dowodu „połeczenie księgowania” nr 288.
Ustalono, że wpływ środków na ww. sumę nastąpił w lutym 2012 roku – w dniu 11.02.2012 roku wpłynęła kwota 11.077.00 zł, środki w takiej samej wysokości wpłynęły też w dniu 23.02.2012r.
- Podstawę otrzymania ww. środków stanowiła umowa dotacji WFOŚ/D/III-48.S/238/2011/KONKURS-AZBEST, zawarta z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Gdańsku w dniu 9.09.2011r. Umową tą Fundusz zobowiązał się dofinansować zadanie pn. „*Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Debrzno – 2011r.*”
- Otrzymane środki stanowiły refundację części wydatków budżetowych związanych z udzieleniem dotacji celowych trzem osobom fizycznym, które złożyły wnioski o dofinansowanie przedsięwzięć związanych z usuwaniem pokryć dachowych zawierających wyroby azbestowe. Ustalenia w zakresie wydatków związanych z udzielaniem tych dotacji przedstawiono w dalszej części niniejszego protokołu – „2.5.2.5. Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji (zakupów inwestycyjnych) realizowanych przez inne jednostki”.

Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin pozyskane z innych źródeł – pozostałe (§ 6297)

- 1) Dochody w wysokości 5.054.274,17 zł w § 6797 rozdziału 01010 – „Infrastruktura i sanitacyjna wsi” stanowiły dofinansowanie dwóch zadań inwestycyjnych związanych z budową kanalizacji sanitarnych w Cierzniach oraz w Myśligoszczy.
- Podstawę otrzymania środków na sumę 2.535.643,00 zł na dofinansowanie zadania polegającego na budowie kanalizacji sanitarnej w miejscowości Cierznie stanowiła umowa o przyznanie pomocy nr 00015-6921-UM1100039/09 w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego PROW na lata 2007-2013, zawarta z Samorządem Województwa Pomorskiego w dniu 16.12.2009r. Kwota otrzymanego w 2011 roku dofinansowania wynikała z aneksu nr 4 do ww. umowy, spisanego w dniu 17.01.2011r.
 - Środki w wysokości 2.517.631,17 zł na dofinansowanie budowy ciśnieniowej kanalizacji sanitarnej w Myśligoszczy wpłynęły w oparciu o umowę nr UDA-RPPM.08.02.00-00-

012/08-00 zawartą z Województwem Pomorskim w dniu 28.05.2010r., zmienioną aneksem z dnia 21.12.2010r.

- Otrzymane środki wykorzystano do finansowania zadań inwestycyjnych związanych z budową kanalizacji w ww. miejscowościach. Wykorzystanie dofinansowania było przedmiotem kontroli przeprowadzonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w 2011 i 2012 roku.
- 2) Podstawę otrzymania środków w wysokości 1.141.431,25 zł klasyfikowanych w § 6297 w rozdziale 15095 – „Pozostała działalność” stanowiła umowa z dnia 12.02.2010 roku o dofinansowanie projektu „*Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości wraz z niezbędą infrastrukturą w Zielnym Parku Przemysłowym Cierznie – etap I*”, zawarta z Województwem Pomorskim, reprezentowanym przez Agencję Rozwoju Pomorza SA. Z przywołanej umowy, po zmianach z 2010 roku, wynikało, że na realizację projektu o wartości 10.527.206,95 zł gmina otrzyma dofinansowanie w wysokości nie przekraczającej 7.383.217,49 zł.

Otrzymane w 2011 roku dofinansowane wykorzystano do finansowania zadania inwestycyjnego związanego z utworzeniem ww. Inkubatora.

- 3) W rozdziale 63095 – „Pozostała działalność” wykonano 582.491,08 zł dochodów klasyfikowanych w § 6297.

Dochody powyższe wiązały się z realizacją projektu „*Kraina Czystych Jezior i Rzek – budowa ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej w gminach: Przechlewo, miejskiej Człuchów, wiejskiej Człuchów, Debrzno, Koczala i Rzeczenica*”, dofinansowanego środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 –2013. Zasady dofinansowania projektu określała umowa Nr UDA.RPPM.06.01.00-00-001/08-00, zawarta z Województwem Pomorskim w dniu 28.09.2010r.

- Według stanu na dzień 7.07.2011r., tj. na dzień spisania ostatniego aneksu do ww. umowy, określony w umowie całkowity koszt realizacji projektu wynosił 16.356.243,06 zł. Jednostki samorządu terytorialnego uczestniczące w projekcie miały otrzymać dofinansowanie w kwocie nieprzekraczającej 7.731.115,12 zł. W okresie realizacji projektu kontrolowana gmina miała otrzymać dofinansowanie w wysokości do 854.774,33 zł.
 - Otrzymane w 2011 roku środki wykorzystano do finansowania zadania związanego z budową infrastruktury turystycznej.
- 4) Dochody w wysokości 194.931,90 zł w § 6297 rozdziału 92601 – „Obiekty sportowe” zrealizowano na podstawie umowy nr UDA-RPPM.09.03.00-00-019/09-00 z dnia 23 grudnia 2009r., zawartej z Województwem Pomorskim. Umowa dotyczyła realizacji i dofinansowania środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego projektu pn. „*Aktywizacja i integracja poprzez rekreację – urządzenie 11 terenów rekreacyjnych*”

w sołectwach gminy Debrzno". Całkowity koszt realizacji projektu wyliczono na wartość 239.337,98 zł, określone w umowie dofinansowanie wynieść miało 203.437,28 zł.

2.4.1.8. Wpływy z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego

W 2011 roku gmina nie realizowała dochodów z tytułu pomocy finansowej udzielanej przez inne jednostki samorządu terytorialnego, klasyfikowanych w § 271 (pomoc na zadania bieżące) oraz w § 630 (pomoc na zadania inwestycyjne i zakupy inwestycyjne).

2.4.2. Dochody z podatków i opłat lokalnych

2.4.2.1. Księgowa ewidencja podatków i opłat lokalnych

- 1) Obowiązujące w 2011 roku w kontrolowanej gminie uregulowania wewnętrzne z zakresu ewidencji podatków i opłat zawarte zostały w załączniku nr 4 („Zasady rachunkowości oraz plany kont dla podatków gminy Debrzno”) do zarządzenia Nr 183/2010 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 20 września 2010r. w sprawie zasad rachunkowości oraz zakładowego planu kont dla Miasta i Gminy Debrzno i podległych jednostek.
 - W przywołanym załączniku zapisano, że ewidencja podatków stanowi integralną część ewidencji księgowej urzędu i prowadzona jest z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu miasta i gminy jako jednostki budżetowej.
 - Przywołany załącznik określał ponadto: zadania działu księgowości podatkowej; dokumenty stanowiące podstawę dokonania przypisów i odpisów; zasady dokumentowania wpłat podatków i opłat, zasady wydawania zaświadczeń o dokonaniu wpłat; konta rachunkowe wykorzystywane do ewidencji podatkowej; zasady ewidencji na tych kontach i zasady rozliczania inkasentów.
- 2) Ustalono, że szczegółową ewidencję podatkową prowadzono w 2011 roku i prowadzi się nadal się przy użyciu techniki komputerowej. Wykorzystuje się moduł obsługi podatków w systemie GMINA II opracowanym przez Zakład Elektronicznej Techniki Obliczeniowej ZETO w Koszalinie. System ten dopuszczono do stosowania zarządzeniem Nr 107/2010 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 30 czerwca 2010r. w sprawie dopuszczenia do stosowania programów komputerowych na stanowiskach podległych Burmistrzowi Miasta i Gminy Debrzno.

2.4.2.2. Postępowanie podatkowe przy ustalaniu wysokości zobowiązania podatkowego

- 1) W 2011 roku obowiązywały formularze informacji i deklaracji podatkowych na podatek rolny, leśny i od nieruchomości określone w załącznikach do uchwały Nr XI.II/262/2005 Rady Miejskiej z dnia 25 listopada 2005r. w sprawie określenia wzoru formularzy na podatek od nieruchomości, podatek rolny i podatek leśny, ze zmianą wprowadzoną uchwałą Nr IV/21/2011 Rady Miejskiej z dnia 27 stycznia 2011r. w sprawie zmiany

załączników nr 1 i 2 do uchwały Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 25 listopada 2005r. Nr XLII/262/2005 w sprawie określenia wzoru formularzy (...).

Uchwałę określającą formularze opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 136 z dnia 9 grudnia 2005r. pod poz. 3058, uchwałę zmieniającą ogłoszono w ww. publikatorze Nr 27 z dnia 10 marca 2011r. pod poz. 605.

- 2) W 2011 roku podatkowe decyzje wymiarowe wystawiono i dostarczono podatnikom w czasie umożliwiającym zapłatę I raty zobowiązań w ustawowym terminie, tj. do 15 dnia marca. Powyższe ustalono na podstawie decyzji wymiarowych dla podatników posiadających przedmioty opodatkowania podatkiem od nieruchomości, rolnym i leśnym w Debrznie oraz w sołectwach Skowarnki, Strieczona i Prusinowo.
- Ustalono, że kontrolowane decyzje wymiarowe, wydrukowane w dniach 18 – 26.01.2011 roku zostały dostarczone w większości przypadków w drugiej połowie stycznia oraz w pierwszej połowie lutego tego roku – daty odbioru decyzji wymiarowych z tego okresu widniały na pokwitowaniach odbioru dołączonych do kopii decyzji znajdujących się na stanowisku ds. wymiaru podatków i opłat.

Decyzje wymiarowe doręczano za potwierdzeniem odbioru z zachowaniem zasad wynikających z przepisów art. 144 Ordynacji podatkowej – podatnikom zamieszkałym na miasta Debrzno decyzje dostarczył pracownik urzędu miasta i gminy zatrudniony na stanowisku poborecy opłaty targowej – gońca, podatnikom zamieszkałym na terenach wiejskich decyzje wymiarowe dostarczyli sołtysi. Podatnikom zamieszkałym poza granicami gminy decyzje przesłano pocztą za zwrotnym pocztowym potwierdzeniem odbioru.

2.4.2.3. Podatek od nieruchomości

- 1) Na podstawie ewidencji księgowej dochodów klasyfikowanych w § 031 – „Podatek od nieruchomości” ustalono, że w 2011 roku wpływy z podatku od nieruchomości wyniosły 1.571.190.11 zł.

W toku kontroli ustalono, że powyższa wielkość, wykazana w sprawozdawczości budżetowej, nie uwzględniała wpływów z podatku od nieruchomości od osób fizycznych w wysokości 144.493.72 zł zrealizowanych w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego. Rzeczywiste dochody z podatku od nieruchomości wyniosły 1.715.683.83 zł i stanowiły 4,4 % całkowitych dochodów budżetu gminy.

Szczegółowe ustalenia odnoszące się do wskazanej nieprawidłowości przedstawione zostaną w dalszych punktach niniejszego protokołu.

- 2) Obowiązujące w 2011 roku stawki podatku od nieruchomości określono uchwałą Nr LXVIII/342/2010 Rady Miejskiej z dnia 29 października 2010r. w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości, za zmianą wprowadzoną uchwałą Nr IV/20/2011

Rady Miejskiej z dnia 27 stycznia 2011r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie wysokości (...).

- Uchwałę określającą stawki ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 158 z dnia 15 grudnia 2010r. pod poz. 3203, uchwałę zmieniającą ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 27 z dnia 10 marca 2011r. pod poz. 604.
- Określone przez organ stanowiący stawki podatkowe oraz ich relacje do stawek ustawowych przedstawiono w tabeli:

Przedmiot opodatkowania	Stawka uchwalona przez Radę Miejską	Stawka ustawowa (maksymalna)	Różnica (kol.3 - kol.2)	Stosunek stawki uchwalonej do ustawowej
1	2	3	4	5
Budynki mieszkalne (za 1 m ² p.u.)	0,53 zł	0,67 zł	0,14 zł	79,1 %
Budynki mieszkalne ogrzewane ekologicznie (gaz propan-butan, olej opalowy) z wyjątkiem związanych z działalnością gospodarczą (za 1 m ² p.u.)	0,47 zł		0,20 zł	70,0 %
Budynki lub ich części, związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (za 1 m ² pow. użytkowej)	14,95 zł	21,05 zł	6,10 zł	71,0 %
Budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym (za 1 m ² p.u.)	9,78 zł	9,82 zł	0,04 zł	99,6 %
Budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń (za 1 m ² pow. użytkowej)	4,27 zł	4,27 zł	0 zł	100 %
Budynki pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego (za 1 m ² p.u.)	5,57 zł	7,06 zł	1,49 zł	78,9 %
Budowle	2 % wartości	2 % wartości	0	100 %
Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków (za 1 m ² powierzchni)	0,70 zł	0,80 zł	0,10 zł	87,5 %
Grunty pod jeziorami, zajęte na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrownie wodne (za 1 ha pow.)	4,15 zł	4,15 zł	0 zł	100 %
Grunty pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego (za 1 m ² pow.)	0,17 zł	0,41 zł	0,24	41,5 %

- 3) W przywołanej uchwale organ stanowiący gminy ustalił stawki podatkowe dla kategorii podatkowych określonych w ustawie z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2006r. Nr 121, poz. 844 ze zm.), a także dla „budynków mieszkalnych ogrzewanych ekologicznie (opał: gaz propan-butan, olej opalowy) z wyjątkiem związanych z działalnością gospodarczą” – kategorii wyodrębnionej z ustawowej kategorii „budynki mieszkalne”.

Określona dla wyodrębnionej kategorii stawka podatkowa w wysokości 0,47 zł za 1 m² powierzchni użytkowej stanowiła 70 % stawki ustawowej.

- 4) W 2011 roku obowiązywały zwolnienia w podatku od nieruchomości wprowadzone uchwałą Nr XIX/100/2007 Rady Miejskiej z dnia 28 grudnia 2007r. w sprawie określenia warunków udzielania pomocy de minimis dla przedsiębiorców w podatku od nieruchomości na terenie miasta i gminy Debrzno. Uchwała ta została ogłoszona

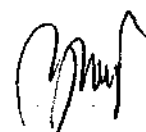
w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 24 z dnia 31 marca 2008r., pod poz. 723.

- Podjętą uchwałą organ stanowiący gminy zwolnił od podatku od nieruchomości:
 - grunty budynki lub ich części, budowle lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej przez podmioty na których ciąży obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości podejmujące po raz pierwszy działalność na terenie miasta i gminy;
 - nowo nabyte grunty, budynki i budowle lub ich części przeznaczone do prowadzenia działalności gospodarczej pod warunkiem wykorzystywania ich do tej działalności;
 - nowo wybudowane budynki i budowle lub ich części w przypadku rozpoczęcia wykorzystywania ich do działalności gospodarczej.

- Zwolnienie od podatków dla podmiotów rozpoczynających po raz pierwszy działalność gospodarczą obowiązywać miało przez rok od miesiąca następującego po miesiącu rozpoczęcia takiej działalności. Okres zwolnienia związanego z nabyciem lub wybudowaniem składników majątku przeznaczonych na prowadzenie działalności gospodarczej uzależniono od liczby nowo utworzonych miejsc pracy. Wynosił on od 1 roku (w przypadku utworzenia 5 nowych miejsc pracy) do 5 lat w przypadku podmiotów tworzących co najmniej 80 nowych miejsc pracy.

- Z § 5 uchwały wynikało, że zwolnień nie stosuje się do przedsiębiorców prowadzących działalność handlową (detaliczną i hurtową) w budynkach o powierzchni powyżej 300 m² oraz przedsiębiorców zalegających z zapłatą zobowiązań podatkowych wobec gminy.

- 5) W roku objętym szczegółową kontrolą dochodów obowiązywały też zwolnienia w podatku od nieruchomości wprowadzone uchwałą Nr XXXII/150/2008 Rady Miejskiej z dnia 23 października 2008r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości. Przywołaną uchwałą, ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 122 z dnia 17 listopada 2008r. pod poz. 2897, organ stanowiący gminy zwolnił od podatku:
 - budynki gospodarcze po byłych gospodarstwach rolnych, gdy jedynym źródłem utrzymania podatnika jest emerytura lub renta;
 - budynki, budowle, grunty lub ich części, wykorzystywane na potrzeby kultury, pomocy społecznej, ochrony przeciwpożarowej, z wyjątkiem:
 - a/ zajętych lub wynajmowanych na prowadzenie działalności gospodarczej.
 - b/ wynajmowanych na potrzeby mieszkalno-bytowe lokatorów.

- 6) Dokonane w trakcie kontroli ustalenia dotyczące realizacji dochodów klasyfikowanych w § 031 – „Podatek od nieruchomości” przedstawiono poniżej, odrębnie dla podatku od osób prawnych oraz podatku opłacanego przez osoby fizyczne.

a) Podatek od nieruchomości od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej.

- 1) W 2011 roku ewidencja podatkowa obejmowała 53 konta podatników zaliczanych do osób prawnych. Bieżącego przypisu podatku dokonano na 42 kontach. Pozostałe 11 kont bez bieżącego przypisu podatku prowadzono dla podmiotów nie posiadających aktualnie przedmiotów opodatkowania. Na trzech z tych kont widniały zaległości z lat poprzednich na sumę 4.760,21 zł, na 8 kontach bez przypisu bieżącego występowały nadpłaty z lat ubiegłych na sumę 65,96 zł.
- 2) Deklaracje na podatek złożyły 52 osoby prawne, w tym 10 osób prawnych posiadających nieruchomości zwolnione od podatku ustawowo (m.in. jednostki oświatowe, związki wyznaniowe, posiadacz gruntów Skarbu Państwa pod wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie) oraz uchwałą organu stanowiącego gminy – dotyczy nieruchomości zajętych na potrzeby pomocy społecznej.
- 3) W trakcie kontroli sprawdzono wyliczenia podatku w oparciu o losowo wybraną próbę 10 podatników i nieprawidłowości nie stwierdzono. Próba kontrolna obejmowała podatników, dla których prowadzono konta podatkowe o następujących indeksach: 8, 17, 31, 35, 51, 55, 70, 75, 101 oraz 168.
- 4) Porównanie przypisu podatku ze złożonymi deklaracjami nie wykazało żadnych różnic. Kontrolę w tym zakresie przeprowadzono na podstawie wszystkich 42 podatników z bieżącym przypisem podatku.
- 5) Na podstawie ewidencji podatkowej ustalono następujące wielkości dotyczące podatku od nieruchomości od osób prawnych:

- zaległości początkowe	-	205.172,35 zł;
- nadpłaty początkowe	-	125,73 zł;
- przypis	-	1.101.453,00 zł;
- odpis (umorzenia)	-	4.925,00 zł;
- wpłaty bieżące	-	1.054.336,34 zł;
- wpłaty zaległości	-	35.484,00 zł;
- zwroty	-	111,30 zł;
- nadpłaty końcowe	-	106,17 zł;
- zaległości końcowe	-	211.971,75 zł.

- 6) Analizując ewidencję podatkową pod kątem wywiązywania się podatników z obowiązku podatkowego ustalono, że spośród 42 podatników z bieżącym wymiarem podatku:

- 37 podatników (88 %) uregulowało zobowiązania podatkowe w przypisanej wysokości;
 - 4 kolejnych podatników uregulowało część zobowiązań podatkowych – jednemu z nich umorzono całość zaległości, trzech pozostałych posiadało zaległości na koniec roku;
 - jeden podatnik nie dokonał żadnej wpłaty podatku z bieżącego wymiaru.
- 7) Końcowe saldo nadpłat w podatku (106,17 zł) tworzyły nadpłaty występujące na kontach 14 podatników. Najwyższa nadpłata wynosiła 63,27 zł i dotyczyła podmiotu bez bieżącego wymiaru podatku. Na 10 kontach występowały nadpłaty nie przekraczające 1,00 zł.
- 8) Końcowe saldo zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych (211.971,75 zł) tworzyły zaległości 9 podatników. Największe zaległości, przekraczające 1.000.00 zł, posiadali następujący podatnicy:
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”
w Debrznie w likwidacji - 169.744,75 zł;
 - IMOB Spółka z o.o. w Debrznie - 34.608,00 zł;
 - PPUH FABUD w Człuchowie - 4.721,00 zł;
 - VERDA Spółka z o.o. w Radwanicach - 1.627,00 zł.

Zaległości tych 4 podatników, na sumę 210.700,75 zł, stanowiły 99,4 % wszystkich zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych.

- a) Występujące na dzień 31.12.2011 roku zaległości Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Debrznie w likwidacji w wysokości 169.744,75 zł pochodziły z lat 2005 – 2011.
- Wystawione w latach 2006 i 2007 tytuły wykonawcze nie doprowadziły do wyegzekwowania należności gminy i w 2007 roku organ podatkowy złożył w urzędzie skarbowym wniosek o egzekucję z nieruchomości. W 2008 roku egzekucja została przekazana komornikowi sądowemu wobec zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej. Suma uzyskana z przeprowadzonej w 2011 roku egzekucji wystarczyła jedynie na zaspokojenie kosztów egzekucyjnych i części zabezpieczonych hipotecznie należności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- b) Spółka IMOB w Debrznie posiadała na koniec 2011 roku zaległości bieżące w podatku na sumę 34.608,00 zł. Zaległy podatek został uregulowany w całości w dniu 24.05.2012r.
- c) Zaległości podatkowe Przedsiębiorstwa FABUD w Człuchowie (4.721,00 zł) pochodziły z okresu od lutego 2002 roku do grudnia 2005r. Wszczęte w 2003 roku postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika urzędu skarbowego zostało umorzone postanowieniem naczelnika urzędu skarbowego z dnia 25.01.2008r. Nastąpiło to po

Altek

ogłoszeniu upadłości przedsiębiorstwa i spisaniu w dniu 12.12.2007 roku protokołu o stanie majątkowym zobowiązanego. Protokół wskazywał na brak możliwości zaspokojenia zobowiązań podatkowych.

- d) Pochodzące z końca 2011 roku zaległości ostatniego z ww. podatników w wysokości 1.627.00 zł zostały uregulowane w dniu 5.01.2012r.

b) Podatek od nieruchomości od osób fizycznych

- 1) Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych gminy, sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31.12.2011 roku wynikało, że w 2011 roku zrealizowano 481.481,07 zł dochodów klasyfikowanych w § 031 – „Podatek od nieruchomości” w rozdziale 75616 – „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych”.

Wykazana w powyższym sprawozdaniu wielkość dochodów była zgodna ze sprawozdaniem jednostkowym urzędu miasta i gminy opartym na szczegółowej ewidencji dochodów klasyfikowanych w ww. podziałkach, zaksięgowanych na koncie 130 – „Rachunek bieżący jednostki”.

- 2) Ustalono, że dochody realizowane na podstawie decyzji administracyjnych organu podatkowego w sprawie podatku od nieruchomości ewidencjonowano na kontach analitycznych prowadzonych dla „Podatku od nieruchomości – osoby fizyczne”, natomiast wpłaty realizowane na podstawie nakazów płatniczych w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego, obejmujące podatek od nieruchomości wraz z podatkiem rolnym (w niektórych przypadkach także z podatkiem leśnym), ujmowano na kontach analitycznych prowadzonych dla „Łącznego zobowiązania”.
- 3) W 2011 roku ewidencja podatkowa prowadzona dla „Podatku od nieruchomości – osoby fizyczne” obejmowała 1887 kont analitycznych, prowadzonych dla poszczególnych podatników tego podatku. Były to konta z bieżącym przypisem podatku oraz konta bez takiego przypisu, z saldami zaległości i nadpłat z lat ubiegłych.

W oparciu o ww. ewidencję ustalono następujące dane:

- zaległości początkowe	-	343.740,67 zł;
- nadpłaty początkowe	-	2.005,82 zł;
- przypis	-	552.758,00 zł;
- odpisy z tyt. umorzeń zaległości, w tym z lat ubiegłych -- 328,00 zł;	-	423,00 zł;
- wpłaty w tym na zaległości -- 53.218,44 zł;	-	481.561,07 zł.
- zwroty	-	80,00 zł;

- nadpłaty końcowe	- 1.521,85 zł;
- zaległości końcowe	- 414.110,63 zł.

4) Ustalono, że wynikająca z ww. ewidencji suma wpłat podatku od nieruchomości (481.561,07 zł) pomniejszona o dokonane zwroty (80,00 zł) daje dochody w wysokości 481.481,07 zł. W takiej wysokości dochody wykazano w przywołanych sprawozdaniach Rb-27S.

- Powyższe ustalenie daje podstawę do wysunięcia wniosku, że wykazane w przywołanych sprawozdaniach dochody klasyfikowane w § 031 rozdziału 85616 nie obejmowały wpływów z podatku od nieruchomości regulowanego w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego. W toku dalszych czynności kontrolnych ustalono, że dochody te bezpodstawnie włączono do wpływów z podatku rolnego.
- W trakcie kontroli (w dniu 28.02.2013r.) pani Bogumiła Karwacka – inspektor ds. księgowości podatkowej wyliczyła, że wpływy z podatku od nieruchomości zrealizowane w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego wyniosły 144.493,72 zł. Wyliczeń dokonała w oparciu o procentowy udział tego podatku (19,61 %) w wymiarze łącznego zobowiązania pieniężnego.

Komputerowy wydruk „Zestawienie procentowe – rok 2011 – na podstawie decyzji wystawionych” przedstawiający dane w zakresie: całkowitego wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego; wymiaru poszczególnych podatków; procentowego udziału tych podatków w wymiarze łącznego zobowiązania pieniężnego, jak też dokonane przez panią Bogumiłę Karwacką wyliczenia wpływów z poszczególnych podatków w oparciu o wskaźniki procentowe załączono do akt kontroli.

- Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia należy stwierdzić, że zrealizowane w 2011 wpływy z podatku od nieruchomości od osób fizycznych wyniosły 625.974,79 zł. Takie dochody należało zaksięgować w ewidencji dochodów klasyfikowanych w § 031 – „Podatek od nieruchomości” w rozdziale 75616 – „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych” oraz wykazać w sprawozdawczości budżetowej. Z ustaleń przedstawionych na wstępie tej części protokołu wynika, że wykazano dochody w wysokości 481.481,07 zł, tj. o 144.493,72 zł niższe.

Równocześnie zawyżone zostały rzeczywiste wpływy z podatku rolnego od osób fizycznych. Ustalenia dotyczące tego podatku przedstawione zostaną w dalszej części niniejszego protokołu.

[Wyliczenia zrealizowanych w 2011 roku wpływów z podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego – poz. 3 akt kontroli]

5) W toku kontroli ustalono, że w 2011 roku wymiaru podatku od nieruchomości od osób fizycznych dokonano w oparciu o prawidłowe stawki podatkowe, tj. wynikające

z obowiązującej w 2011 roku uchwały Rady Miejskiej. Uchwalone stawki wprowadzono do komputerowego systemu służącego do wymiaru podatków.

- 6) Na końcowe saldo zaległości w podatku od nieruchomości w ewidencji „Podatek od nieruchomości - osoby fizyczne” (414.110,63 zł) składały się zaległości 286 podatników. W 170 przypadkach zaległości te nie przekraczały 100,00 zł (29 z nich nie przekraczało 10,00 zł), zaległości 25 podatników były wyższe od 1.000,00 zł.

Największe zaległości, przekraczające kwotę 10.000,00 zł, posiadali podatnicy dla których prowadzono konta o następujących indeksach:

- 2042	- 150.345,70 zł;
- 3122	- 79.850,60 zł;
- 3139	- 49.162,00 zł;
- 4983	- 17.934,70 zł;
- 3438	- 12.548,70 zł;
- 5506	- 10.818,00 zł.

Zaległości tych 6 podatników, na sumę 320.659,70 zł, stanowiły 77 % wszystkich zaległości w podatku od nieruchomości wynikających z ewidencji „Podatek od nieruchomości - osoby fizyczne”.

- a) Ustalono, że zaległości podatnika o indeksie 2042 w wysokości 150.345,70 zł pochodzą z lat 2002 – 2011. Prowadzona w 2003 i 2004 roku egzekucja administracyjna okazała się bezskuteczna – w 2006 roku organ egzekucyjny wydał postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego. W 2007 roku wierzyciel złożył wniosek o egzekucję z nieruchomości. Przeprowadzone w 2009 roku 3 licytacje nie doprowadziły do sprzedaży nieruchomości z powodu braku zainteresowanych kupnem. Postępowanie umorzono. W roku 2012 gmina złożyła ponowny wniosek o wszczęcie i przeprowadzenie administracyjnego postępowania egzekucyjnego.
- b) Zaległości podatnika o indeksie 3122 w wysokości 79.850,60 zł, pochodzące z lat 2007 – 2011, zostały uregulowane w całości w styczniu 2012r.
- c) Podatnik o indeksie 3139 posiadał na koniec 2011 roku zaległości na sumę 49.162,00 zł pochodzące z lat 2000 – 2011. Prowadzona w latach 2004 – 2005 egzekucja (tytuły wykonawcze) okazała się bezskuteczna. Prowadzone przez komornika sądowego licytacje nieruchomości nie doszły do skutku z uwagi na brak zainteresowania.
- d) Na koncie rozrachunkowym prowadzonym dla podatnika o indeksie 4983 na koniec 2011 roku widniały zaległości w podatku od nieruchomości na sumę 17.934,70 zł, pochodzące z lat 2009 – 2011. Wszczęcie egzekucji doprowadziło do wyegzekwowania w 2012 roku zaległości podatkowych na sumę 14.574,70 zł.

Alleka

- e) Podatnik o indeksie 3438 posiadał na koniec 2011 roku zaległości podatkowe na sumę 12.548.70 zł. pochodzące z lat 2002 – 2004. Prowadzona w latach 2003 – 2005 egzekucja administracyjna nie doprowadziła do zaspokojenia wierzytelności gminy.
- f) Zaległości podatnika o indeksie 5506 w wysokości 10.818.00 zł pochodziły z 2011 roku. Po otrzymaniu upomnienia podatnik złożył wniosek o zawieszenie egzekucji w związku z rozpadem spółki. Częściowej spłaty zaległości podatnik dokonał na początku 2013 roku.

2.4.2.4. Podatek rolny

- 1) Z ewidencji księgowej dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 032 – „Podatek rolny” oraz sprawozdawczości budżetowej wynikało, że w 2011 roku wpływy z podatku rolnego wyniosły 839.087.39 zł.

W trakcie kontroli ustalono, że rzeczywiste wpływy z tego źródła były niższe o 144.493.72 zł i wynosiły 694.593.67 zł. Różnica wynikała zaliczenia do dochodów z podatku rolnego wpływów z podatku od nieruchomości od osób fizycznych opłacanego w formie łącznego zobowiązania pieniężnego.

Szczegółowe ustalenia odnoszące się do powyższej nieprawidłowości przedstawione zostaną w dalszych punktach niniejszego protokołu.

- 2) W 2011 roku do celów obliczania podatku rolnego należało wykorzystywać cenę żyta w wysokości 37.00 zł za kwintal, wynikającą z uchwały Nr LXVIII/346/2010 Rady Miejskiej z dnia 29 października 2010r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta na terenie miasta i gminy. ogłoszonej w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 158 z dnia 15 grudnia 2010r. pod poz. 3207.

Cena określona powyższą uchwałą była o 0.64 zł niższa od ceny w wysokości 37.64 zł podanej w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2010r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres pierwszych trzech kwartałów 2010r. (M.P. Nr 76. poz. 960).

- 3) Z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001r. w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z czterech okręgów podatkowych (Dz. U. Nr 143, poz. 1614) wynikało, że kontrolowaną gminę zaliczono do III okręgu podatkowego.

Ustalono, że organ stanowiący gminy nie występował do sejmiku województwa o zaliczenie gminy do innego okręgu podatkowego, sam też nie zaliczył żadnej wsi gminy do innego okręgu, niż określony przez Ministra Finansów.

- 4) Z przewidzianej przepisami art. 13e ustawy z dnia z dnia 15 listopada 1984r. o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2006r., Nr 136 poz. 969 ze zm.) możliwości wprowadzenia przez organ stanowiący gminy zwolnień i ulg przedmiotowych innych, niż określone w ustawie, Rada Miejska skorzystała jedynie w zakresie wprowadzenia ulg.

- Ustalono, że od 2008 roku z ulgi w podatku rolnym mogą korzystać gospodarstwa rolne prowadzące uprawy ekologiczne. Ulgę w wysokości 50 % podstawy obliczania podatku rolnego od użytków rolnych objętych ekologią wprowadzono uchwałą Nr XV/70/2007 Rady Miejskiej z dnia 29 października 2007r. w sprawie wprowadzenia ulgi w podatku rolnym dla gospodarstw rolnych prowadzących uprawy ekologiczne. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 162 z dnia 13 grudnia 2007r. pod poz. 3135.
- Z uchwały wynikało, że ww. ulga jest udzielana na wniosek podatnika – producenta żywności ekologicznej. W § 3 uchwały zapisano, że warunkiem uzyskania ulgi jest dołączenie do wniosku o ulgę certyfikatu zgodności z ekologicznymi metodami produkcji, wydanego przez upoważnioną jednostkę certyfikującą żywność ekologiczną, jak też brak zaległości w podatku rolnym.

a) Podatek rolny od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej

- 1) W 2011 roku ewidencja podatkowa podatku rolnego obejmowała 14 kont podatników zaliczanych do osób prawnych.

Przypisu bieżącego podatku dokonano na 11 kontach. Nie dokonano przypisu na dwóch kontach należących do byłych podatników (konta te wykazywały zaległości z lat ubiegłych na sumę 0,50 zł) oraz na koncie podatnika korzystającego z ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym.

- 2) Deklaracje na podatek złożyło 12 osób prawnych, w tym 2 podatników (rodzinne ogrody działkowe zrzeszone w Polskim Związku Działkowców) posiadających w użytkowaniu wieczystym grunty rolne zwolnione od podatku w trybie przepisów art. 12 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006r. Nr 136, poz. 969 ze zm.).

W ustawowym terminie wymaganej przepisami art. 6a ust. 8 pkt 1 ustawy o podatku rolnym deklaracji na podatek rolny nie złożyła spółka RP INVEST w Legnicy. Podatnik ten nie złożył deklaracji także po pisemnym wezwaniu w trybie przepisów art. 274a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005r. Nr 8, poz. 60 ze zm.). Wysokość zobowiązania w podatku rolnym temu podatnikowi określił organ podatkowy decyzją administracyjną wydaną w trybie przepisów art. 21 § tej ustawy.

- 3) W trakcie kontroli sprawdzono wyliczenia podatku dla losowo wybranych podatników (o indeksach: 22, 47, 73, 167) i uwag nie wniesiono.

Ustalono, że przypisu podatku dokonano zgodnie z otrzymanymi deklaracjami oraz wydaną przez organ podatkowy decyzją określającą wysokość zobowiązania w podatku rolnym.

4) Na podstawie ewidencji podatkowej ustalono następujące wielkości dotyczące podatku rolnego od osób prawnych:

- zaległości początkowe	-	0.82 zł;
- nadpłaty początkowe	-	26.72 zł;
- przypis	-	108.139,00 zł;
- odpis	-	0,00 zł;
- wpłaty bieżące	-	108.071,50 zł;
- wpłaty zaległości	-	0,00 zł;
- zwroty	-	0,00 zł;
- nadpłaty końcowe	-	0,22 zł;
- zaległości końcowe	-	41,82 zł.

- 5) Analizując ewidencję podatkową pod kątem wywiązywania się podatników z obowiązku podatkowego ustalono, że spośród 11 podatników z bieżącym wymiarem podatku 10 podatników (91 %) uregulowało w całości zobowiązanie podatkowe. Żadnej wpłaty nie dokonał jeden podatnik z wymiarem podatku w wysokości 39,00 zł.
- 6) Występujące na dzień 31.12.2011 roku saldo zaległości w podatku w wysokości 41,82 zł tworzyły zaległości 5 podatników. Największą zaległość (39,00 zł), powstałą w końcu 2011 roku, dłużnik uregulował w dniu 5.06.2012r.

b) Podatek rolny od osób fizycznych

- 1) Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych gminy, sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31.12.2011 roku wynikało, że w 2011 roku zrealizowano 731.015,89 zł dochodów klasyfikowanych w § 032 – „Podatek rolny” w rozdziale 75616 – „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych”.

Wykazana w powyższym sprawozdaniu wielkość dochodów była zgodna ze sprawozdaniem jednostkowym urzędu miasta i gminy opartym na szczegółowej ewidencji dochodów klasyfikowanych w ww. podziałkach, zaksięgowanych na koncie 130 - „Rachunek bieżący jednostki”.

- 2) W 2011 roku dochody z podatku rolnego realizowano na podstawie nakazów płatniczych w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego. Dochody te ujmowano na kontach analitycznych w ewidencji „Łączne zobowiązanie”.
- 3) Ustalono, że w 2011 roku ewidencja podatkowa prowadzona dla „Łącznego zobowiązania” obejmowała 1281 kont analitycznych. Były to konta z bieżącymi przypisami podatków oraz konta bez takich przypisów, z saldami zaległości i nadpłat z lat ubiegłych.

Alieks

W oparciu o powyższą ewidencję ustalono następujące dane dotyczące podatków opłacanych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego:

- zaległości początkowe	- 353.601,41 zł;
- nadpłaty początkowe	- 2.150,48 zł;
- przypis	- 757.509,00 zł;
- odpisy z tyt. umorzeń zaległości	- 7.539,00 zł;
w tym z lat ubiegłych – 759,00 zł;	
- wpłaty	- 736.836,90 zł;
w tym na zaległości – 56.862,08 zł;	
- zwroty	- 0,00 zł;
- nadpłaty końcowe	- 2.664,46 zł;
- zaległości końcowe	- 367.281,49 zł.

- 4) Ustalono, że wynikająca z ww. ewidencji suma wpłat (736.836,90 zł) została na koncie 130 – „Rachunek bieżący jednostki” rozksięgowana na dochody z podatku rolnego (§ 032 – 731.015,89 zł) oraz na dochody z podatku leśnego (§ 033 – 5.821,01 zł). Takie dochody w ww. paragrafach wykazano też w dotyczących 2011 roku sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki budżetowej oraz z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.

- Z powyższego wynika, że ze zrealizowanych w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego wpływów nie wyodrębniono dochodów z podatku od nieruchomości.

Analizując nakazy płatnicze oraz ewidencję „Łącznego zobowiązania” ustalono szereg przypadków wymierzania podatku od nieruchomości oraz wpłat tego podatku w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego. Podatek taki wpłacali m.in. podatnicy o następujących indeksach: 2363 (1.888,00 zł); 2386 (120,00 zł); 2388 (108,00 zł); 2397 (119,00 zł); 2848 (169,00 zł); 4967 (160,00 zł); 5156 (154,00 zł).

Mając na względzie przepisy § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1175), należało także ten podatek wyodrębnić z ewidencji prowadzonej dla „Łącznego zobowiązania”.

- W trakcie kontroli (w dniu 28.02.2013r.) pani Bogumiła Karwacka – inspektor ds. księgowości podatkowej wyliczyła, że wpływy z podatku rolnego zrealizowane w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego wyniosły 586.522,17 zł. Wyliczeń dokonała w oparciu o procentowy udział tego podatku (79,60 %) w wymiarze łącznego zobowiązania pieniężnego.

Komputerowy wydruk „Zestawienie procentowe – rok 2011 – na podstawie decyzji wystawionych” przedstawiający dane w zakresie: całkowitego wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego; wymiaru poszczególnych podatków; procentowego udziału

tych podatków w wymiarze łącznego zobowiązania pieniężnego, jak też dokonane przez panią Bogumiłę Karwacką wyliczenia wpływów z poszczególnych podatków w oparciu o wskaźniki procentowe, załączono do akt kontroli.

- Dochody z podatku rolnego wyliczone przez wyżej wymienioną należało zaksięgować w ewidencji dochodów klasyfikowanych w § 032 – „Podatek rolny” w rozdziale 75616 – „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych” oraz wykazać w sprawozdawczości budżetowej. Z wcześniej przedstawionych ustaleń wynika, że wykazano dochody w wysokości 731.015,89 zł, tj. o 144.493,72 zł wyższe. Równocześnie zaniżono rzeczywiste wpływy z podatku od nieruchomości od osób fizycznych. Ustalenia dotyczące tego podatku przedstawiono już w niniejszym protokole.

- 5) Na końcowe saldo zaległości podatkach opłacanych w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego (367.281,49 zł) składały się zaległości 229 podatników. W 105 przypadkach zaległości nie przekraczały 100,00 zł (w 34 przypadkach nie przekraczały 10,00 zł), zaległości 34 podatników były wyższe od 1.000,00 zł.

Największe zaległości, przekraczające 10.000,00 zł, posiadali podatnicy o następujących indeksach:

- 3139	-	114.610,20 zł;
- 3078	-	57.531,93 zł;
- 1551	-	15.939,00 zł;
- 1299	-	14.866,00 zł;
- 1644	-	12.093,50 zł;
- 25	-	12.091,60 zł;
- 3060	-	10.903,00 zł.

Zaległości tych 7 podatników, na sumę 238.035,23 zł, stanowiły 65 % wszystkich zaległości w podatkach opłacanych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego.

- Ustalono, że podatnik o indeksie 3139 posiadał na koniec 2011 roku zaległości na sumę 114.610,20 zł pochodzące z lat 2002 – 2008. Prowadzone przez komornika sądowego licytacje nieruchomości nie doprowadziły do sprzedaży nieruchomości.
- Zaległości podatnika o indeksie 3078 (57.531,93 zł) pochodziły z lat 2002 – 2005. Egzekucja prowadzona jest w oparciu o tytuły wykonawcze wystawione w latach 2003 – 2005.
- Podatnik o indeksie 1551 posiadał na koniec 2011 roku zaległości w wysokości 15.939,00 zł powstałe w 2006 roku. Całkowita spłata zaległości nastąpiła w 2012 roku.

Glicko

- d) Na koncie prowadzonym dla podatnika o indeksie 1299 widniały na koniec 2011 roku zaległości na sumę 14.866,00 zł pochodzące z lat 2007 – 2011. Egzekucja w toku, ostatni tytuł wykonawczy wystawiono w 2012r.
- e) Zaległości podatnika o indeksie 1644 w wysokości 12.093,50 zł pochodzą z lat 2000 – 2005. Wystawione w latach 2004 – 2007 i w 2011 roku tytuły wykonawcze nie doprowadziły do zaspokojenia wierzytelności gminy.
- f) Podatnik o indeksie 25 posiadał na koniec 2011 roku zaległości na sumę 12.091,60 zł pochodzące z lat 2000 – 2011. Wystawione w latach 2003 – 2005 tytuły wykonawcze nie doprowadziły do wyegzekwowania należności podatkowych. W 2011 roku wystawiono kolejny tytuł wykonawczy.
- g) Na koncie prowadzonym dla podatnika o indeksie 3060 występowały na koniec 2011 roku zaległości na sumę 10.903,00 zł pochodzące z bieżącego wymiaru podatku. Po otrzymaniu upomnienia podatnik uregulował część zaległości (7.601,00 zł) w 2012 roku.

2.4.2.5. Podatek leśny

- 1) W 2011 roku wpływy z podatku leśnego wyniosły 127.615,01 zł. Dochody z tego źródła stanowiły 0,3 % wszystkich dochodów budżetu gminy.
- 2) W kontrolowanym roku do celów obliczania podatku leśnego należało wykorzystywać średnią cenę sprzedaży drewna w wysokości 154,65 zł za 1 ha, wynikającą z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2010r., w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2010r. (M.P. Nr 78, poz. 970). Przy tej cenie stawka podatku za 1 ha fizyczny lasu wynosiła 34,023 zł.
Rada Gminy nie skorzystała z uprawnienia do obniżenia kwoty stanowiącej cenę sprzedaży drewna, wynikającego z przepisów art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 30 października 2002r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 ze zm.).
- 3) Dokonane w trakcie kontroli ustalenia przedstawiono poniżej, odrębnie dla podatku leśnego od osób prawnych i odrębnie dla podatku od osób fizycznych.

a) Podatek leśnych od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej

- 1) Prowadzona w urzędzie miasta i gminy ewidencja podatkowa obejmowała w 2011 roku 12 kont podatkowych dla osób prawnych. Bieżącego przypisu podatku dokonano na wszystkich kontach.
- 2) Deklaracje na podatek leśny złożyło 12 (100 %) podatników. Wyrywkowa kontrola wyliczeń podatku, oparta na losowo wybranej próbie 7 podatników (podatnicy o indeksach: 31, 35, 51, 47, 68, 72 i 72) nie wykazała nieprawidłowości.

- 3) Porównanie zgodności przypisu ze złożonymi deklaracjami podatkowymi nie wykazało żadnych różnic.
- 4) Na podstawie ewidencji podatkowej, ustalono następujące wielkości dotyczące podatku:
- zaległości początkowe	-	0,03 zł;
- nadpłaty początkowe	-	2,02 zł;
- przypis	-	121.794,00 zł;
- odpis	-	0,00 zł;
- wpłaty	-	121.794,00 zł;
- nadpłaty końcowe	-	2,02 zł;
- zaległości końcowe	-	0,03 zł.
- 5) W wyniku analizy szczegółowej ewidencji podatkowej ustalono, że wszyscy podatnicy wpłacili terminowo zadeklarowany podatek.

b) Podatek leśny od osób fizycznych

- 1) Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych gminy, sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31.12.2011 roku wynikało, że w 2011 roku zrealizowano 5.821,01 zł dochodów klasyfikowanych w § 033 – „Podatek leśny” w rozdziale 75616 – „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych”.
- Wykazana w powyższym sprawozdaniu wielkość dochodów była zgodna ze sprawozdaniem jednostkowym urzędu miasta i gminy opartym na szczegółowej ewidencji dochodów klasyfikowanych w ww. podziałkach, zaksięgowanych na koncie 130 – „Rachunek bieżący jednostki”.
- 2) W 2011 roku dochody z podatku leśnego od osób fizycznych realizowano na podstawie nakazów płatniczych w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego. Dochody te ujmowano na kontach analitycznych w ewidencji „Łączne zobowiązanie”.
- 3) Ustalono, że wysokość dochodów z ww. źródła wyliczono w oparciu o procentowy udział podatku leśnego (0,79 %) w całkowitym wymiarze podatków ustalonym w drodze nakazów płatniczych na łączne zobowiązanie pieniężne.

2.4.2.6. Podatek od środków transportowych

- 1) Z tytułu podatku od środków transportowych kontrolowana gmina zrealizowała w 2011 roku dochody budżetowe na sumę 83.650,40 zł.
- 2) W 2011 roku obowiązywały stawki podatku określone uchwałą Nr LXVIII/343/2010 Rady Miejskiej z dnia 29 października 2010r. w sprawie wysokości stawek podatku od

środków transportowych. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 158 z dnia 15 grudnia 2010r. pod poz. 3204.

Porównując uchwalone stawki ze stawkami określonymi w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2010r. Nr 95, poz. 613 ze zm.) ustalono, że organ stanowiący gminy skorzystał z możliwości obniżenia stawek ustawowych.

- 3) W kontrolowanym urzędzie miasta i gminy ewidencję podatkową w podatku od środków transportowych prowadzono przy użyciu techniki komputerowej. Ewidencja podatkowa zawierała niezbędne dane do wymierzenia podatku w prawidłowy sposób.
- 4) Ewidencja podatkowa dotycząca osób prawnych obejmowała 7 kont podatkowych, przy czym bieżącego przypisu podatku dokonano na 5 kontach. Konta bez bieżącego przypisu dotyczyły dwóch podmiotów nieposiadających w 2011 roku przedmiotów opodatkowania. Na jednym z tych kont widniała zaległość z lat ubiegłych w wysokości 7.868,50 zł, drugie konto wykazywało nadpłatę w wysokości 2,50 zł.
 - Ustalono, że wszyscy podatnicy objęci ewidencją złożyli wymagane deklaracje na podatek od środków transportowych.
 - Kontrolę wyliczeń podatku oraz przypisu podatku przeprowadzono na przykładzie wszystkich 5 podatników, dla których prowadzono konta podatkowe o indeksach: 1, 51, 95, 130 i 167. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- 5) Ewidencja podatkowa prowadzona dla osób fizycznych obejmowała 74 kont podatkowych. Przypisu podatku dokonano na 26 kontach, na pozostałych 48 kontach bez przypisu bieżącego widniały salda zaległości lub nadpłat z lat ubiegłych.
 - Ustalono, że deklaracje na podatek złożyło 25 podatników, w tym 20 w ustawowym terminie oraz dalszych pięciu po otrzymaniu wystosowanych przez organ podatkowy pisemnych wezwań do złożenia deklaracji.
 - Wymaganej deklaracji na podatek od środków transportowych nie złożył podatnik, dla którego prowadzono konto podatkowe o indeksie 3407. Obowiązku tego nie spełnił po otrzymaniu w dniu 23.02.2011 roku wezwania do złożenia deklaracji, ani też po otrzymaniu w dniu 4.03.2011 roku postanowienia organu podatkowego o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości zobowiązania w podatku od środków transportowych.

Wydanej w dniu 25.03.2011 roku decyzji Nr 3114a-25/2011 organu podatkowego określającej wysokość zobowiązania w ww. podatku za rok 2011 w wysokości 1.334,00 zł podatnik nie odebrał z placówki pocztowej w terminie 14 dni, pomimo dwukrotnego awizowania. W zaistniałej sytuacji miała zastosowanie przewidziana przepisami art. 150 Ordynacji podatkowej instytucja doręczenia zastępczego.

Allelu

- 6) Kontrolę wymiaru i ewidencji podatku od środków transportowych osobom fizycznym przeprowadzono w oparciu o losowo wybraną próbę 10 podatników, dla których prowadzono konta podatkowe oznaczone następującymi indeksami: 483, 972, 997, 1176, 2523, 2864, 3258, 3669, 4691 oraz 4724.

Kontrola zastosowanych stawek oraz wyliczeń podatku nie wykazała nieprawidłowości.

- 7) Opierając się na wydrukach z ewidencji księgowej ustalono następujące dane w zakresie wymiaru, wpłat oraz sald nadpłat i zaległości (w zł):

Wyszczególnienie	Osoby prawne	Osoby fizyczne	Razem
1	2	3	4
- zaległości początkowe	8.834,50	59.764,80	68.599,30
- nadpłaty początkowe	2,50	528,34	530,84
- przypis	8.532,00	78.197,00	86.729,00
- odpis	2.453,00	0,00	2.453,00
- wpłaty	7.045,00	69.753,40	76.798,40
z tego: wpłaty bieżące	7.045,00	66.302,40	73.347,40
wpłaty zaległości	0,00	3.451,00	3.451,00
- zwroty	0,00	193,00	193,00
- nadpłaty końcowe	2,50	208,74	211,24
- zaległości końcowe	7.868,50	68.081,80	75.950,30

- 8) Końcowe saldo nadpłat w podatku (211,24 zł) tworzyły nadpłaty występujące na 22 kontach podatkowych. Dwie najwyższe nadpłaty, w wysokościach 66,80 zł i 66,00 zł, występowały na kontach o indeksach 2582 i 468 prowadzonych dla osób nieposiadających w 2011 roku przedmiotów opodatkowania podatkiem od środków transportowych.

- 9) Na końcowe saldo zaległości w podatku od środków transportowych (75.950,30 zł) składały się zaległości 24 podatników, w tym 23 osób fizycznych i jednej osoby prawnej. Zaległości przekraczające 1.000,00 zł posiadało 10 podatników, 9 podatników posiadało zaległości niższe od kwoty 100,00 zł.

Największe zaległości, przekraczające kwotę 3.000,00 zł, posiadali następujący podatnicy:

- osoba fizyczna (indeks 975) - 24.554,30 zł;
- osoba fizyczna (indeks 3113) - 18.588,50 zł;
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Debrznie w likwidacji - 7.868,50 zł;
- osoba fizyczna (indeks 1889) - 6.800,00 zł;
- osoba fizyczna (indeks 3407) - 3.530,00 zł;
- osoba fizyczna (indeks 1190) - 3.310,20 zł.

Zaległości tych 6 podatników, na sumę 64.651,50 zł, stanowiły 85 % wszystkich zaległości w podatku od środków transportowych.

- a) Na koncie podatnika o indeksie 975 widniały na koniec 2011 roku zaległości na sumę 24.554,30 zł pochodzące z lat 2003 – 2010. W latach 2003 – 2009 wystawiono łącznie 6 tytułów wykonawczych. Kolejny tytuł wystawiono w 2012 roku. Egzekucja bezskuteczna.
- b) Podatnik o indeksie 3113 posiadał na koniec 2011 roku zaległości na sumę 18.588,50 zł pochodzące z lat 2002 – 2008. W okresie tym wystawiono kilka tytułów wykonawczych. Z powodu braku jakiegokolwiek majątku podlegającego egzekucji komornik sporządził protokół o nieściągalności. W 2012 roku wydane zostało postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego.
- c) Zaległości Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Debrznie w likwidacji pochodziły z lat 2001 – 2006. Prowadzona w latach 2006 – 2007 egzekucja administracyjna okazała się bezskuteczna. W 2007 roku gmina złożyła wniosek o wszczęcie egzekucji z nieruchomości. Z przedłożonych do kontroli akt dotyczących tego podatnika wynika, że w pierwszej kolejności zaspokajane są zobowiązania wobec pracowników Spółdzielni.
- d) Występujące na dzień 31.12.2011 roku zaległości w wysokości 6.800,00 zł na koncie podatnika o indeksie 1889 pochodzące z lat 2010 – 2011 zostały uregulowane w 2012 roku.
- e) Zaległości podatnika o indeksie 3407 w wysokości 3.530,00 zł pochodzą z lat 2009 – 2011. Z ustnych wyjaśnień uzyskanych w księgowości urzędu miasta i gminy wynikało, że podatnik przebywa za granicą.
- f) Na pochodzące z lat 2002 – 2005 zaległości podatnika o indeksie 1190 (3.310,20 zł) wystawiono w latach 2004 – 2006 dwa tytuły wykonawcze. Egzekucja nie doprowadziła do zaspokojenia wierzytelności gminy.

2.4.2.7. Opłata uzdrowskowa

W 2011 roku nie planowano i nie realizowano dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 039 – „Wpływy z opłaty uzdrowskowej, pobieranej w gminach posiadających status gminy uzdrowskowej”. Kontrolowana gmina nie posiada statusu gminy uzdrowskowej.

2.4.2.8. Opłata miejscowa

Na terenie kontrolowanej gminy nie zarządzono poboru i nie pobierano opłaty miejscowej – żadna z miejscowości położonych na terenie gminy nie została zaliczona do miejscowości spełniających kryteria określone w art. 17 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2010r. Nr 95, poz. 613 ze zm.).

Alieks

2.4.2.9. Oplata targowa

- 1) Z tytułu opłaty targowej kontrolowana gmina uzyskała w 2011 roku dochody w wysokości 78.388,00 zł. Takie wpływy wynikały ze szczegółowej ewidencji księgowej dochodów klasyfikowanych w paragrafie 043 – „Wpływy z opłaty targowej” w rozdziale 75616 – „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych”.
- 2) Obowiązujące w 2011 roku stawki opłaty targowej określała uchwała Nr LXVIII/344/2010 Rady Miejskiej z dnia 29 października 2010r. w sprawie wysokości opłaty oraz sposobu poboru i terminów płatności. Uchwała ta została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 158 z dnia 15 grudnia 2010r., pod poz. 3205.
Określone uchwałą stawki opłaty targowej obowiązywać miały na targowisku miejskim w Debrznie przy ul. Harcerskiej i Rynek oraz -- cyt. „we wszystkich innych miejscach na terenie gminy, na których odbywa się handel”.
- 3) Oplacenie targową inkasować miała osoba zatrudniona na stanowisku poborcy opłaty targowej – gońca. Powyższe wynikało z uchwały Nr IV/19/2011 Rady Miejskiej z dnia 27 stycznia 2011r. w sprawie sposobu poboru podatków i opłat na terenie miasta i gminy, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za czynności inkasa, jak też z poprzedzającej ją uchwały Nr XV/74/2007 Rady Miejskiej z dnia 29 października 2007r. w sprawie sposobu poboru podatków i opłat na terenie miasta i gminy, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za czynności inkasa, zmienionej uchwałą Nr XLIV/211/2009 Rady Miejskiej z dnia 29 kwietnia 2009r. w sprawie wprowadzenia zmiany w uchwale Nr XV/74/2007 Rady Miejskiej w sprawie sposobu poboru podatków i opłat (...).
Ustalono, że od 1997 roku w kontrolowanym urzędzie miasta i gminy na ww. stanowisku zatrudniona jest pani Władysława Pawłowska. Osobie tej burmistrz miasta i gminy przypisał w „zakresie czynności i odpowiedzialności” m.in. obowiązek poboru opłaty targowej zgodnie z uchwałami Rady Miejskiej oraz obowiązek rozliczania pobranej opłaty w terminie jednodniowym.
- 4) Analizując zarządzenia organu wykonawczego gminy ustalono, że w dniu 21.01.2009 roku burmistrz miasta i gminy wydał zarządzenie Nr 11/2009 w sprawie ustalenia warunków realizowania poboru podatków na terenie miasta i gminy w drodze inkasa. Przywołanym zarządzeniem, wydanym bez podania podstawy prawnej, burmistrz miasta i gminy określił m.in.: zasady pobierania i rozliczania kwitariuszy przychodowych do poboru opłaty targowej, terminy rozliczania się inkasenta z pobranej gotówki (następny dzień po dniu inkasa), wysokość wynagrodzenia za inkaso (10 % od zebranych kwot,

zgodna z uchwałą Rady Miejskiej) oraz termin wypłaty wynagrodzenia za inkaso – 14 dni po upływie miesiąca, za który wypłata jest należna.

- 5) Kontrola pokwitowań ze wszystkich kwitariuszy przychodowych pobranych przez inkasenta do poboru w 2011 roku opłaty targowej, jak też kontrola dokumentów potwierdzających wpływy pobranej gotówki do kasy urzędu miasta i gminy wykazała, że w 2011 roku inkasent opłaty targowej pobrał i rozliczył wpływy na sumę 78.388,00 zł obejmujące:

a/ wpływy z „opłaty targowej”	-	73.376,00 zł;
b/ wpływy z opłat „za rezerwację”	-	<u>5.012,00 zł;</u>
Razem:	-	78.388,00 zł.

- Analizując pokwitowania dokumentujące pobór „opłaty targowej” ustalono, że opłatę pobierano w wysokościach wynikających z obowiązującej w 2011 roku uchwały Rady Miejskiej określającej stawki tej opłaty.
- Zrealizowane na sumę 5.012,00 zł wpływy z opłat „za rezerwację” pochodziły z 179 wpłat po 28,00 zł każda. Opłaty te pobierano na odrębne kwitariusze przychodowe, m.in. kwitariusze przychodowe z blankietami pokwitowań serii Aj od numeru 5886401 do numeru 5886500 oraz kwitariusze z blankietami pokwitowań serii Aj od numeru 5888001 do numeru 5888100.
- Z ustnych wyjaśnień udzielonych przez panią Władysławę Pawłowską – inkasenta opłaty targowej wynikało, że opłaty za „rezerwację” pobierała od osób chcących zarezerwować sobie konkretne miejsce na targowisku. Dodała, że opłata za rezerwację pobierana była na okres miesiąca. Niezależnie od tej opłaty osoby te regulowały opłatę targową w tzw. „dniach targowych”.

Wyżej wymieniona nie wskazała kontrolującemu aktu stanowiącego podstawę prawną do pobierania opłaty „za rezerwację”. Dodała, że opłatę taką pobierała także przed 2011 rokiem. Ponadto poinformowała ustnie kontrolującego, że w 2012 roku zaprzestała pobierania opłaty „za rezerwację”. Nastąpiło to po otrzymaniu ustnej informacji od przełożonych, że nie ma podstaw prawnych do pobierania takiej opłaty.

- W tym miejscu należy zaznaczyć, że opłatę targową pobiera się od czynności sprzedaży, co wynika z przepisów art. 15 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010r. Nr 95, poz. 613 ze zm.). Przywołany przepis, określający przedmiot tej daniny publicznej, nie daje podstaw do pobierania opłat związanych z korzystaniem z targowiska.

Należy również dodać, że żaden przepis prawa nie daje też podstaw do zaliczania takich wpływów do dochodów z opłaty targowej, jak to miało miejsce w kontrolowanej jednostce.

Alieku

- W trakcie kontroli ustalono, że po raz ostatni opłatę za rezerwację pobrano w dniu 28.03.2012 roku na pokwitowanie serii Aj nr 5888055. Niewykorzystane pokwitowania z ww. kwitariusza przychodowego z dokonanymi wcześniej adnotacjami „rezerwacja” zostały anulowane.
- 6) Ustalono, że w dniu 6.07.2011 roku opłatę targową inkasowała nieuprawniona osoba, tj. niewskazana w obowiązującej w tym czasie uchwale Nr IV/19/2011 Rady Miejskiej z dnia 27 stycznia 2011r. w sprawie sposobu poboru podatków i opłat na terenie miasta i gminy, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za czynności inkasa. Opłatę targową na sumę 1.371,00 zł zainkasował pan Czesław Madej – pracownik urzędu miasta i gminy, zatrudniony na stanowisku konserwatora – archiwisty.
- 7) W wyniku kontroli terminowości rozliczania się inkasenta opłaty targowej z zainkasowanej gotówki uwag nie wniesiono.

Pani Władysława Pawłowska wpłacała do kasy gotówkę w dniu inkasa opłaty, tj. w każdą środę okresu styczeń – czerwiec 2011 roku oraz okresu od dnia 27.07. do dnia 31.12.2011r. Pan Czesław Madej, który pobierał opłatę targową w dniu 6.07.2011r., z zebranej gotówki rozliczył się tego samego dnia.

Ustalono, że w dniach 13 i 20.07.2011 roku opłata targowa nie była w ogóle pobierana – w wykorzystywanym w tym czasie kwitariuszu przychodowym serii Aj o numerach od 5887601 do 5887700 nie wystawiono pokwitowań z ww. datami. W dniach tych w dniach następnych nie odnotowano też żadnych wpłat do kasy z tytułu opłaty targowej.

- 8) Powyżej wykazano, że zaewidencjonowane w § 043 – „Wpływy z opłaty targowej” dochody budżetowe wyniosły w 2011 roku 78.388,00 zł a wielkość ta obejmowała wpływy z opłaty targowej (od czynności sprzedaży), w wysokości 73.376,00 zł. oraz dochody z pobieranej bezpodstawnie „opłaty za rezerwację”, na sumę 5.012,00 zł.
- Analizując ewidencję księgową wydatków i kosztów związanych z wynagradzaniem inkasenta opłaty targowej (§ 410 – „Wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne” w rozdziale 75647 – „Pobór podatków i opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych”) ustalono, że do wyliczeń 10 %-owej prowizji inkasenta przyjęto rozliczone przez panią Władysławę Pawłowską – inkasenta opłaty targowej wpłaty na sumę 77.017,00 zł. Naliczone w 2011 roku wynagrodzenie dla ww. osoby na sumę 7.701,70 zł obejmowało wynagrodzenie za inkaso opłaty targowej zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej (7.200,50 zł), jak też za niezgodny z prawem pobór „opłaty za rezerwację” (501,20 zł).
- Ustalono, że od zebranej w dniu 6.07.2011 roku przez nieuprawnioną osobę opłaty targowej na sumę 1.371,00 zł wynagrodzenia za inkaso nie naliczono i nie wypłacono.

2.4.2.10. Pobór podatków i opłat, rozliczenie inkasentów

- 1) Przez znaczną część 2011 roku sprawy poboru podatków i opłat od osób fizycznych regulowała uchwała Nr IV/19/2011 Rady Miejskiej z dnia 27 stycznia 2011r. w sprawie sposobu poboru podatków i opłat na terenie miasta i gminy, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za czynności inkasa.

Uchwała powyższa, ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Nr 27 z dnia 10 marca 2011r., pod poz. 603, weszła w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia, tj. z dniem 25.03.2011r.

Do wejścia w życie przywołanej powyżej uchwały powyższą tematykę regulowała uchwała Nr XV/74/2007 Rady Miejskiej z dnia 29 października 2007r. w sprawie sposobu poboru podatków i opłat na terenie miasta i gminy, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za czynności inkasa, zmieniona uchwałą Nr XLIV/211/2009 organu stanowiącego gminy z dnia 29 kwietnia 2009r. w sprawie wprowadzenia zmiany w uchwale Nr XV/74/2007 Rady Miejskiej w sprawie sposobu poboru podatków i opłat (...).

- 2) Nową uchwałą organ stanowiący gminy:

- zarządził pobór podatków rolnego, leśnego i od nieruchomości oraz opłat (bez bliższego określenia rodzajów opłat) w drodze inkasa;
- wyznaczył inkasentów podatków i opłat, którymi mieli być sołtysi (na terenie swoich sołectw) oraz poborca opłaty targowej - goniec (na terenie całej gminy) lub – cyt.: „inny pracownik upoważniony przez burmistrza miasta i gminy” (na terenie całej gminy);
- zobowiązał inkasentów do pobierania podatków i opłat oraz wpłacania gotówki we właściwym terminie na rachunek bankowy urzędu miasta i gminy lub w kasie;
- określił zryczałtowane wynagrodzenie inkasentów z tytułu terminowego rozliczenia pobranej gotówki w wysokości 10 % zainkasowanych kwot;
- określił termin wypłacania wynagrodzenia – do ostatniego dnia miesiąca, za który wypłata jest należna.

Ustalono, że uchwałą Nr 052/g315/P/11 z dnia 16 lutego 2011 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku stwierdziło nieważność § 1 ust. 2 ww. uchwały w części zapisu o treści „lub inny pracownik upoważniony przez burmistrza miasta i gminy”, w związku z naruszeniem postanowień art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych.

- 3) Tytułem wynagrodzeń za inkaso podatków i opłat wydatkowano w 2011 roku środki budżetowe na sumę 39.254,39 zł, klasyfikowane w § 410 – „Wynagrodzenia agencyjno-

prowizyjne" w rozdziale 75647 – „Pobór podatków i opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych”.

- 4) Ustalono, że wynagrodzenia inkasentów wyliczano prawidłowo, tj. w oparciu o rozliczone podatki i opłaty oraz określoną przez organ stanowiący gminy stawkę procentową wynagrodzenia.

2.4.2.11. Powszechność opodatkowania

- 1) W toku kontroli ustalono, że księgowość podatkowa kontrolowanej jednostki otrzymuje na bieżąco wszelkie informacje o zmianach w podstawach opodatkowania w zakresie podatku rolnego, leśnego i podatków lokalnych.
- Ze Starostwa Powiatowego w Człuchowie wpływają do urzędu miasta i gminy „Informacje o zmianach w danych ewidencji gruntów i budynków”, sporządzone na podstawie przepisów § 49 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001r. w sprawie ewidencji gruntów (Dz. U. Nr 38, poz. 454), jak też „Potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania”, wydawane na podstawie przepisów art. 71 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2006r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.) oraz „Potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia robót rozbiórkowych”.
- Księgowość podatkowa otrzymuje też z ww. Starostwa wykazy pojazdów zarejestrowanych i wyrejestrowanych w poszczególnych miesiącach roku.
- Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Człuchowie przekazuje „Zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego” wydawane w oparciu o przepisy art. 54 i 57 Prawa budowlanego.
 - W każdym roku podatkowym jednostka otrzymuje z nadleśnictw wykazy obowiązujących w danym roku umów dzierżaw oraz osób posiadających grunty nadleśnictw w ramach przysługujących im deputatów.
- Agencja Nieruchomości Rolnych przekazuje na bieżąco informacje dotyczące zawieranych umów dzierżawy.
- Na bieżąco księgowość podatkowa jest również informowana o zawartych w urzędzie miasta i gminy umowach na dzierżawę gruntów stanowiących własność gminy.
- 2) W oparciu o ww. zawiadomienia, umowy i informacje organ podatkowy wzywał osoby, których te dokumenty dotyczyły (o ile ci nie zgłosili się wcześniej) celem złożenia stosownych deklaracji podatkowych.

2.4.2.12. Udzielanie ulg w zapłacie podatków i opłata prolongacyjna

- 1) Ustalono, że organ stanowiący gminy nie skorzystał z uprawnienia wynikającego z art. 57 § 7 ustawy Ordynacja podatkowa i nie wprowadził opłaty prolongacyjnej

Allelu

z tytułu rozłożenia na raty lub odroczenia płatności podatków oraz zaległości podatkowych, stanowiących dochód gminy.

- 2) W 2011 roku organ podatkowy wydał 13 pozytywnych decyzji administracyjnych w sprawie umorzenia zaległości podatkowych na sumę 15.340,00 zł, w tym 11 decyzji o umorzeniu zaległości podatkowych od osób fizycznych, na sumę 7.962,00 zł, oraz 2 decyzje o umorzeniu zaległości podatkowych od osób prawnych, na sumę 7.378,00 zł. Ustalone na podstawie wydanych decyzji dane o umorzonych zaległościach przedstawiono w tabeli (w zł):

Wyszczególnienie	Osoby prawne	Osoby fizyczne	Razem
1	2	3	4
- podatek od nieruchomości	4.925,00	1.081,80	6.006,80
- podatek rolny	0	6.657,50	6.657,50
- podatek leśny	0	222,70	222,70
- podatek od środków transportowych	2.453,00	0	2.453,00
Razem	7.378,00	7.962,00	15.340,00

- 3) Szczegółową kontrolę umorzeń przeprowadzono na podstawie 7 decyzji, którymi organ podatkowy umorzył jednorazowo zaległości podatkowe w kwotach wyższych od 500,00 zł. Próba kontrolna obejmowała 5 decyzji umarzających zaległości podatkowe osobom fizycznym oraz 2 decyzje dotyczące osób prawnych.

Suma umorzonych zaległości objętych kontrolą wyniosła 14.403,00 zł i stanowiła 94 % wszystkich umorzonych zaległości w podatkach: rolnym, leśnym, od nieruchomości i od środków transportowych.

Kontrolą objęto decyzje administracyjne oraz dokumenty stanowiące podstawę wydania tych decyzji, tzn. wnioski podatników i dowody pozwalające ustalić sytuację finansową podatnika. Sprawdzone decyzje oznaczone były symbolem Fn.3106 oraz numerami porządkowymi: 6, 13, 23, 27, 38, 47 i 57/2011.

- Największą zaległość podatkową w zakresie podatków od osób fizycznych (4.385,00 zł w podatku rolnym) umorzono podatnikowi o indeksie 955 – decyzja nr Fn.3106.13.2011 z dnia 19.04.2011r. Wniosek podatnika motywowany był stratami w uprawie rzepaku powstałymi przy budowie sieci kanalizacji sanitarnej między miejscowościami Słupia i Myśligoszcz. Organ podatkowy uznał wniosek za zasadny i udzielił ulgi w postaci umorzenia zaległości w kwocie zbliżonej do wyliczonej przez podatnika wartości poniesionych strat w płonach (4.500,00 zł).
- Decyzją Nr 3106.57.2011 z dnia 28.12.2011 roku umorzono zaległość w wysokości 4.925,00 zł w podatku od nieruchomości stowarzyszeniu motywującemu wniosek brakiem środków na zapłatę zobowiązania podatkowego. Wnioskodawca zaznaczył, że posiadaną nieruchomość wynajmuje na potrzeby szkoleń, przede wszystkim dla osób bezrobotnych, na realizację programów dla dzieci i dorosłych z zakresu pomocy

społecznej, jak też dla osób i podmiotów gospodarczych zatrudniających osoby bezrobotne.

W uzasadnieniu wydanej decyzji organ podatkowy podał, że umorzenie zaległości podatkowej leżało w interesie publicznym.

- Druga osoba prawna (podmiot zrzeczający producentów owoców i warzyw), która w 2011 roku skorzystała z ulgi w postaci umorzenia zaległości podatkowej (2.453,00 zł w podatku od środków transportowych) swój wniosek motywowała tym, że zakupione w II półroczu 2010 roku środki transportu (ciągnik siodłowy z naczepą chłodniczą) zostały po raz pierwszy wykorzystane do przewozu owoców i warzyw w 2011 roku. Organ podatkowy uznał, że zachodzą przesłanki do udzielenia ulgi i umorzył zaległości obejmujące podatek za rok 2010 (966,00 zł) i I ratę podatku za rok 2011 – 1.487,00 zł.
- 4) W roku objętym szczegółową kontrolą dochodów organ podatkowy wydał 5 decyzji administracyjnych w sprawie odroczenia terminu płatności zobowiązań podatkowych, w tym 3 decyzje dla podatników będących osobami fizycznymi oraz 2 decyzje dotyczące osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.
- Ustalono, że decyzjami o symbolu Fn.3108 i numerach porządkowych 1, 2, 3, 5 oraz 5.2011 odroczone terminy płatności zobowiązań podatkowych na sumę 38.910,00 zł. Kontroli poddano wszystkie decyzje oraz wnioski stanowiące podstawę ich wydania.
 - Do wydanych decyzji uwag nie wniesiono. Określone w decyzjach terminy płatności zobowiązań podatkowych upływały w 2011 roku – nie było odroczeń z terminem płatności przypadającym na rok 2012.
- 5) W 2011 roku organ podatkowy nie wydawał decyzji administracyjnych w sprawie rozłożenia zobowiązań podatkowych na raty.
- 6) Z art. 37 ust. 1 pkt 2 ppkt „f”, w związku z art. 38 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) wynika obowiązek podawania przez burmistrza miasta i gminy do publicznej wiadomości (w terminie do 31 maja każdego roku, za rok poprzedni) wykazu osób prawnych i osób fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożono spłatę na raty w kwocie przewyższającej 500 zł, wraz ze wskazaniem wysokości umorzonych kwot i przyczyn umorzenia.
- Ustalono, że wykaz, o jakim mowa powyżej, zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej gminy w dniu 28.05.2012r. Zawarte w wykazie dane dotyczące umorzeń w kwocie przewyższającej 500,00 zł były zgodne z decyzjami administracyjnymi organu podatkowego.

Elekta

- 7) Ustalono, że udzielone w 2011 roku ulgi podatkowe w postaci umorzeń zaległości podatkowych wykazano prawidłowo w kolumnie 5 („Umorzenie zaległości podatkowych”) sprawozdania Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy, sporządzonego na koniec 2011r.

2.4.2.13. Skutki finansowe (roczne) z tytułu udzielonych ulg i umorzeń oraz obniżenia górnych stawek podatkowych

- 1) W 2011 roku organ podatkowy wydał 12 decyzji zwalniających od podatku rolnego grunty rolne w trybie przepisów art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2006r. Nr 136 poz. 969 ze zm.), tj. nabyte na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub na powiększenie gospodarstwa już istniejącego.
- Stwierdzono, że adresaci decyzji oznaczonych symbolem Fn.3106 i numerami porządkowymi: 12, 20, 21, 26, 28, 32, 33, 37, 43, 45, 46 i 48 byli uprawnieni do uzyskania ulg podatkowych. W decyzjach prawidłowo określono okresy zwolnienia, jak też obniżenia podatku po okresie zwolnienia.
 - Wynikające z wydanych decyzji skutki finansowe dla dochodów budżetu gminy wyniosły w 2011 roku 2.041,86 zł.
- 2) W roku objętym szczegółową kontrolą dochodów budżetowych organ podatkowy wydał 3 decyzje (Nr 3107-1/2011 do 3107-3/2011) w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym. Wszystkie decyzje poddano kontroli.
- Do udzielonych ulg na sumę 39.143,00 zł oraz udokumentowania wydatków inwestycyjnych na sumę 156.571,43 zł, związanych z modernizacją i rozbudową budynków inwentarskich (chlewni) uwag nie wniesiono. Prawidłowo określono również okresy obowiązywania udzielonych ulg.
- 3) W 2011 roku organ podatkowy nie zwalniał od podatku rolnego gruntów rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej, w oparciu o przepisy art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy o podatku rolnym.
- W analogicznym czasie nie udzielano też ulg żołnierskich w podatku rolnym, o jakich mowa w przepisach art. 13a przywołanej ustawy.
- 4) Przy omawianiu dochodów z podatku rolnego („2.4.2.4. Podatek rolny”) wykazano, że od 2008 roku z ulgi w podatku rolnym mogły korzystać gospodarstwa rolne prowadzące uprawy ekologiczne. Ulgę w wysokości 50 % podstawy obliczania podatku rolnego od użytków rolnych objętych ekologią wprowadzono uchwałą Nr XV/70/2007 Rady Miejskiej z dnia 29 października 2007r. w sprawie wprowadzenia ulgi w podatku rolnym dla gospodarstw rolnych prowadzących uprawy ekologiczne.
- Ww. ulga mogła być udzielana na wniosek podatnika (producenta żywności ekologicznej) pod warunkiem dołączenia do wniosku o ulgę certyfikatu zgodności

z ekologicznymi metodami produkcji. Dodatkowym wymogiem było nieposiadanie zaległości w podatku rolnym.

- Ustalono, że w 2011 roku organ podatkowy wydał 3 decyzje administracyjne przyznające ww. „ulgę ekologiczną”.
Decyzje oznaczone symbolem Fn.3106 i numerami porządkowymi: 2, 3 oraz 5/2011 wydano na wnioski podatników zawierające wymagane certyfikaty. Kwoty ulg wyliczono prawidłowo.
- Wynikające z wydanych decyzji skutki finansowe dla dochodów budżetu gminy 2011 roku wyniosły 2.239,00 zł.

Prawidłowość wykazania skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy

- 1) W kolumnie 3 wyżej wymienionego sprawozdania, sporządzonego za 2011 rok wykazano skutki obniżenia górnych stawek podatkowych na sumę 747.897,00 zł. Wielkość ta dotyczyła podatku od nieruchomości (668.160,00 zł), podatku od środków transportowych (67.284,00 zł) oraz podatku rolnego (12.453,00 zł).
- 2) Ustalono, że w wyliczeniach skutków w podatku od nieruchomości uwzględniono różnice pomiędzy stawkami maksymalnymi i stawkami uchwalonymi przez organ stanowiący gminy.
W podatku od osób fizycznych uszczuplenie wynikające z obniżenia stawek wyniosło 387.363,0 zł a w podatku od osób prawnych – 280.797,00 zł.
- 3) Na wykazane powyżej skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku rolnym (12.453,00 zł) złożyły się skutki obniżenia stawek w podatku opłacanym przez osoby fizyczne (10.583,00 zł) oraz w podatku od osób prawnych – 1.870,49 zł (w zaokrągleniu 1.870,00 zł). Skutki wygenerowano z komputerowego systemu podatkowego.
- 4) Z użyciem komputerowego systemu podatkowego wyliczono też skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych w wysokości 67.284,00 zł. W przypadku osób fizycznych skutki te wyniosły 622.924,00 zł, a w przypadku osób prawnych – 4.360,00 zł.

Prawidłowość wykazania skutków udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy

- 1) Z kolumny „4” ww. sprawozdania wynikało, że wymienione w tytule skutki wyniosły 100.650,00 zł. Na powyższą wielkość składały się skutki zwolnień w podatku od nieruchomości (98.411,00 zł) oraz ulg w podatku rolnym – 2.239,00 zł.
- 2) Na kwotę skutków udzielonych zwolnień w podatku od nieruchomości złożyły się skutki dotyczące osób prawnych (92.459,00 zł) oraz osób fizycznych – 5.952,00 zł. Podstawowe dane dotyczące podmiotów korzystających ze zwolnień od podatku,

Wielko

przedmiotów zwolnienia, kwot zwolnień oraz podstaw prawnych zwolnienia zawarto w tabeli:

Lp.	Podmiot korzystający ze zwolnienia	Przedmiot zwolnienia	Kwota zwolnienia (zł)	Podstawa zwolnienia
1	2	3	4	5
1	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkalniowej w Debrznie	Nieruchomości wykorzystywane na potrzeby kultury (świetlice wiejskie) oraz ochrony p.poż. (remizy OSP)	39.033,00	Uchwała Nr XXXII/150/2008 Rady Miejskiej z dnia 23 października 2008r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości
2	Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie	Nieruchomości wykorzystywane na potrzeby pomocy społecznej	2.372,00	
3	Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie	Nieruchomości wykorzystywane na potrzeby kultury	6.796,00	
4	Osoba fizyczna zam. w Prusinowie	Nieruchomości -- budynki gospodarcze po byłych gosp. rolnych, gdy jedynym źródłem utrzymania podatnika jest renta lub emerytura	1.927,00	
5	Osoba fizyczna zam. w Drozdowie	Jak wyżej	357,00	
6	Zakład Innowacyjny Technik Energetycznych PROMAT Sp. z o.o. w Chwaszczynie	Zakup nieruchomości na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej	44.258,00	Uchwała Nr XIX/100/2007 Rady Miejskiej z dnia 28 grudnia 2007r. w sprawie określenia warunków pomocy de minimis dla przedsiębiorców w zakresie zwolnień w podatku od nieruchomości na terenie miasta i gminy Debrzno
7	Osoba fizyczna („SANTECHNIK”) w Człuchowie	Jak wyżej	3.505,00	
8	Osoba fizyczna (PPII-II „Kaeper Meble” w Starym Gronowie)	Podjęcie po raz pierwszy działalności gospodarczej na terenie gminy	163,00	
Razem:			98.411,00	x

- Ustalono, że wykazane w sprawozdaniu dane w zakresie skutków zwolnień podatkowych wynikały ze złożonych deklaracji podatkowych (osoby prawne), decyzji organu podatkowego zwalniających od podatku nieruchomości zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej (dotyczy zwolnień na podstawie uchwały Nr XIX/100/2007 Rady Miejskiej z dnia 28 grudnia 2007r. w sprawie określenia warunków udzielania pomocy de minimis dla przedsiębiorców(...) oraz ze złożonych przez osoby fizyczne informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych (dotyczy zwolnień na podstawie uchwały Nr XXXII/150/2008 Rady Miejskiej z dnia 23 października 2008r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości).
 - Podstawowe uregulowania wynikające z przywołanych uchwał w zakresie zwolnień od podatku od nieruchomości przedstawiono przy omawianiu dochodów z podatku od nieruchomości („2.4.2.3. Podatek od nieruchomości”).
- b) Wykazane w sprawozdaniu skutki ulg i zwolnień w podatku rolnym (2.239,00 zł) wiązały się z udzieleniem 3 „ulg ekologicznych” opisanych już w niniejszym protokole.

2.4.2.14. Dochody z opłat adiacenckich

- 1) W 2011 roku obowiązywały dwie uchwały Rady Miejskiej określające stawki opłaty adiacenckiej, podjęte w trybie przepisów art. 98 i 146 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia

1997r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2010r. Nr 102, poz. 651). Były to uchwały:

- Nr I.IV/272/2009 z dnia 22 grudnia 2009r. w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku jej podziału;
- Nr I.IV/273/2009 z dnia 22 grudnia 2009r. w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego budową urządzeń infrastruktury technicznej.

Przywołanymi uchwałami, ogłoszonymi w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 16 z dnia 4 lutego 2010r. pod pozycjami 273 i 274, organ stanowiący gminy określił stawki procentowe opłaty adiacenckiej w maksymalnych wysokościach dopuszczonych ustawą o gospodarce nieruchomościami, tj. odpowiednio w wysokości 30 % i 50 %.

- 2) Na podstawie szczegółowej ewidencji dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 049 – „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw” w rozdziale 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw” ustalono, że w 2011 roku z tytułu opłaty adiacenckiej uzyskano dochody budżetowe w wysokości 2.814,00 zł. Taką kwotę w dniu 2.12.2011 roku przełała spółka jawna mająca swą siedzibę w Złotowie na podstawie administracyjnej decyzji burmistrza miasta i gminy (nr GN 6-68-3134/270/11/2011) z dnia 16.11.2011r.
- 3) W wyniku kontroli wydanej decyzji, określającej opłatę adiacencką z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku jej podziału nieprawidłowości nie stwierdzono. Wartości nieruchomości przed i po podziale oszacował uprawniony rzeczoznawca majątkowy. Opłatę wyliczono zgodnie z obowiązującą stawką.
- 4) Ustalono, że spółka była jedynym podmiotem występującym w ewidencji rozrachunkowej prowadzonej dla dochodów z opłaty adiacenckiej. Po zapłacie przez ww. spółkę przypisanej opłaty ewidencja ta nie wykazywała na koniec 2011 roku żadnych zaległości ani nadpłat.

2.4.2.15. Opłata planistyczna

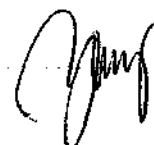
W 2011 roku kontrolowana gmina nie realizowała dochodów z tytułu opłaty o jakiej mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2012r. poz. 647).

2.4.2.16. Opłata eksploatacyjna

- 1) W 2011 roku gmina zrealizowała 713.40 zł dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 046 – „Wpływy z opłaty eksploatacyjnej”. Środki w ww. wysokości wpłynęły na bankowy kontrolowanej jednostki w dniu 19.04.2011r.
- 2) Przelewu ww. kwoty dokonała spółka NOVUM MANAGEMENT w Kaliszu. W tytule przelewu podano – cyt.: „decyzja DROŚ-G 7422.1.9.2011”.
Kontrolowana jednostka nie posiada (nie przedłożono do kontroli) żadnego dokumentu pozwalającego na dokonanie ustaleń w zakresie prawidłowości realizacji dochodów z ww. źródła.

2.4.2.17. Opłaty za zajęcie pasa drogowego

- 1) Na podstawie ewidencji księgowej dochodów klasyfikowanych w § 049 – „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw” w rozdziale 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw” ustalono, że wykonane w 2011 roku dochody z opłat za zajęcie pasa drogowego wyniosły 78.200,98 zł.
- 2) W 2011 roku sprawy opłat za zajęcie pasa drogowego regulowała uchwała Nr XXIX/181/2004 Rady Miejskiej z dnia 8 grudnia 2004r. w sprawie określenia stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dla dróg, których zarządcą jest Miasto i Gmina Debrzno.
Uchwała powyższa została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 59 z dnia 17 czerwca 2005r. pod poz. 1098.
- 3) Ustalono, że wraz z określeniem stawek opłat za zajęcie pasa drogowego nie wprowadzono wzoru wniosku o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa, umożliwiającego wyliczenie opłat według kryteriów określonych w przywołanej powyżej uchwale.
Stwierdzono, że niektórzy wnioskodawcy wykorzystywali formularze wniosków z innych gmin, np. adresowanych do Burmistrza Miasta Człuchowa. Wnioski te zawierały miejsca przeznaczone na podanie powierzchni planowanego zajęcia pasa drogowego do 50 % i powyżej 50 % szerokości jezdni, gdy podjęta przez organ stanowiący kontrolowanej gminy uchwała różnicowała stawki opłat przy zajęciu do 20 % i powyżej 20 % szerokości jezdni.
- 4) W kontrolowanym urzędzie miasta i gminy obowiązki z zakresu naliczania omawianych opłat wykonywał pan Marek Szoska – inspektor ds. zamówień publicznych, drogownictwa i obrony cywilnej.
Z przedłożonych przez wyżej wymienionego dokumentów wynikało, że w 2011 roku burmistrz miasta i gminy wydał 12 decyzji administracyjnych określających opłaty za zajęcie pasa drogowego. W analogicznym okresie nie wydawano decyzji określających kary za zajęcie pasa drogowego bez wymaganego zezwolenia.

- 5) Szczegółową kontrolę prawidłowości naliczania opłat za zajęcie pasa drogowego, o jakich mowa w przepisach art. 40 ust. 3 ustawy dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007r. Nr 19, poz. 115 ze zm.) oraz w wymienionej powyżej uchwale Rady Miejskiej przeprowadzono na przykładzie wszystkich 12 decyzji administracyjnych burmistrza miasta i gminy, tj. decyzji o symbolu akt spraw D.7230.4 i numerach kolejnych od 1 do 12.
- Ustalono, że wydane przez burmistrza miasta i gminy decyzje określały opłaty za zajęcie pasa drogowego celem prowadzenia robót oraz opłaty za umieszczanie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego. Te ostatnie opłaty wyliczono za okresy od zakończenia robót do końca 2011 roku oraz na każdy rok następny.
 - W 2011 roku nie wydawano decyzji określających roczne opłaty za umieszczanie w pasie drogowym sieci wodociągowych i kanalizacyjnych łącznie z przyłączami, obiektów budowlanych oraz reklam. Stawki opłat dla tych celów określone były w § 1 ust. 3 – 5 przywołanej na wstępie uchwały Rady Miejskiej.
- 6) W wyniku kontroli decyzji stwierdzono przypadki wydawania decyzji niezgodnych ze złożonymi wnioskami oraz określania w decyzjach nieprawidłowych wysokości opłat za umieszczanie w pasie drogowym drogi gminnej urządzeń infrastruktury technicznej. Ustalenia w tym zakresie przedstawiono poniżej, odrębnie dla każdej decyzji administracyjnej. Używany zwrot „powierzchnia zajęta przez urządzenia infrastruktury technicznej” oznacza powierzchnię rzutu poziomego tych urządzeń.
- a) W dniu 15.04.2011 roku do kontrolowanej jednostki wpłynął wniosek spółki ENERGA-OPERATOR O/Słupsk w sprawie zgody na zajęcie 32 m² pasa drogowego celem budowy linii kablowej oraz na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej o powierzchni 6,8 m².
- Ustalono, że określona w wydanej w dniu 18.04.2011 roku decyzji nr D.7230.4.1.2011 burmistrza miasta i gminy opłata za umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej wyliczona została w oparciu o powierzchnię 6,441 m², tj. o 0,359 m² mniejszą od podanej we wniosku.
 - Stwierdzono ponadto, że do wyliczeń przyjęto niewłaściwą liczbę dni pomiędzy dniem 23.04.2011 roku (pierwszy dzień po umieszczeniu urządzeń) a końcem roku – przyjęto 252 dni, należało przyjąć 253 dni. W konsekwencji wyliczono nieprawidłową wysokość opłaty – przy rocznej stawce opłaty w wysokości 100,00 zł (za 1 m²) od powierzchni 6,441 m² należało naliczyć opłatę w wysokości 446,46 zł. Opłata określona w decyzji administracyjnej burmistrza miasta i gminy (444,69 zł) była niższa o 1,77 zł.
- decyzji nr D.7230.4.2.2011 z dnia 10.06.2011 roku określono nieprawidłową opłatę za umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej (sieci

ciepłowniczej) o łącznej powierzchni 7.11 m² dla Przedsiębiorstwa Technicznego WIM-TECH w Gdyni za okres od dnia 13 czerwca do końca 2011 roku.

Wyżej wymieniony okres nie obejmuje 153 dni, jak określono w decyzji, lecz 202 dni. W związku z powyższym za 2011 rok należało naliczyć opłatę w wysokości 393,48 zł, tj. o 95,44 zł wyższą od opłaty określonej w decyzji (298,04 zł).

- c) W dniu 10.06.2011 roku do kontrolowanej jednostki wpłynął wniosek spółki Telekomunikacja Polska – Pion Sieci i Platform Usługowych Grupy TP Wydział Inwestycji w Gdańsku (zwanej dalej „Telekomunikacją Polską”) dotyczący wyrażenia zgody na zajęcie pasa drogowego o powierzchni 6616 m² w okresie od 13.05.2011 roku do dnia 24.05.2011r. (12 dni) oraz na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej o łącznej powierzchni 162,67 m², w tym rury przepustowej o powierzchni 72,93 m² i kabla telekomunikacyjnego o powierzchni 89,74 m².

Stwierdzono, że wskazany we wniosku okres zajęcia pasa drogowego upłynął przed dniem wpływu wniosku do urzędu miasta i gminy. Mimo to wniosek został rozpatrzony a sprawę zakończono wydaniem decyzji zezwalającej na zajęcie pasa drogowego i umieszczenie w nim urządzeń infrastruktury technicznej.

- Wniosek inwestora zawierał odrębne poprawki w zakresie dotyczącym okresu zajęcia pasa drogowego, liczby dni zajęcia pasa, a także powierzchni przewidzianej do zajęcia przez urządzenia infrastruktury technicznej. Przy pierwszej z tych poprawek (dokonanych przez tę samą osobę) swój podpis złożył pan Marek Szoska – pracownik urzędu miasta i gminy. Stwierdzono brak podstaw do poprawiania wniosku przez inną osobę, niż wnioskodawca.
- Ustalono, że w dniu 10.06.2011r., tj. w dniu wpływu wniosku, burmistrz miasta i gminy wydał decyzję nr 7230.4.3.2011 zezwalającą ww. spółce na zajęcie pasa drogowego w okresie od dnia 10.06.2011r. do dnia 26.06.2011r. (17 dni) oraz na umieszczenie w nim urządzeń infrastruktury technicznej.

Stwierdzono, że do wyliczeń opłaty za zajęcie pasa drogowego celem prowadzenia robót przyjęto powierzchnię 9927 m², tj. o 3311 m² większą od określonej we wniosku przed poprawkami. Także do wyliczenia opłaty za umieszczenie urządzeń w pasie drogowym przyjęto powierzchnie różniące się od podanych we wniosku: 141,74 m² linii kablowej (we wniosku było o 52,00 m² mniej), 52,47 m² rury ochronnej (we wniosku było o 20,46 m² więcej) oraz 16 m² powierzchni zajmowanej przez 16 słupków kablowych – te elementy w ogóle nie występowały we wniosku przed poprawkami. Łączna powierzchnia zajęcia przyjęta do wyliczenia opłaty na rok 2011 i lata następne wynosiła 210,22 m² i była o 47,55 m² większa od powierzchni wskazanej we wniosku przed poprawkami.

- d) Decyzją nr D.7230.4.4.2011 z dnia 17.06.2011r., wydaną na wniosek Przedsiębiorstwa Technicznego WIM-TECH w Gdyni z dnia 15.06.2011r., burmistrz miasta i gminy

Główny

zezwoił ww. przedsiębiorstwu na zajęcie pasa drogowego w okresie od dnia 17.06.2011 roku do dnia 27.06.2011r., naliczając jednocześnie opłatę za jeden dzień zajęcia pasa, tj. dniu 17.06.2011r.

Ustalono, że przedsiębiorstwo to wnioskowało o zgodę na jeden dzień zajęcia pasa drogi gminnej.

- e) W dniu 15.07.2011 roku Telekomunikacja Polska złożyła w kontrolowanej jednostce wniosek w sprawie zgody na zajęcie pasa drogowego o łącznej powierzchni 931 m² w okresie od 15 – 17.07.2011 roku (3 dni) oraz na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej o łącznej powierzchni 20,14 m², w tym kabla telefonicznego o powierzchni 12,99 m² i rury przepustowej o powierzchni 7,15 m².
- Ustalono, że dzień wpływu wniosku i pierwszy dzień planowanego okresu zajęcia pasa drogowego był też dniem wydania decyzji nr 7230.4.5.2011 burmistrza miasta i gminy zezwalającej ww. podmiotowi na zajęcie pasa drogowego we wnioskowanym okresie. Stwierdzono, że do wyliczeń opłaty za umieszczenie urządzeń w pasie drogowym przyjęto powierzchnię 21,14 m², tj. o 1 m² większą od określonej we wniosku. W decyzji uwzględniono dodatkowo powierzchnię zajętą przez słupek kablowy – ten element nie występował we wniosku.
 - Za umieszczenie urządzeń infrastruktury technicznej w pasie drogowym w okresie od umieszczenia urządzeń infrastruktury technicznej do końca 2011 roku określono inwestorowi opłatę w wysokości 788,62 zł, liczoną za 136 dni 2011 roku. Stwierdzono, że w wydanej decyzji błędnie określono okres, za jaki wyliczono opłatę. W decyzji podano, że opłata dotyczy okresu od dnia 27 czerwca do 31 grudnia 2011r., gdy należało określić okres od dnia 18 lipca 2011 roku (pierwszy dzień po umieszczeniu urządzeń) do dnia 31.12.2011r. Okres ten obejmuje 167 dni. W związku z powyższym opłata od zajęcia powierzchni 21,14 m² w okresie 167 dni przy rocznej stawce 100,00 zł wynosić powinna 967,23 zł. W przywołanej decyzji określono opłatę niższą o 178,61 zł.
- f) W dniu 15.07.2011 roku do urzędu miasta i gminy wpłynął też drugi wniosek Telekomunikacji Polskiej, dotyczący wyrażenia zgody na zajęcie 3810 m² pasa drogowego w okresie 15 – 17.07.2011 roku oraz na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej (linii kablowej i rury ochronnej) o łącznej powierzchni 59,15 m².
- W wydanej w tym samym dniu decyzji nr D.7230.4.6.2011 burmistrz miasta i gminy określił inwestorowi m.in. opłatę w wysokości 2.203,94 zł za umieszczenie ww. urządzeń infrastruktury technicznej w pasie drogowym w okresie – cyt.: „od dnia 27 czerwca do dnia 31 grudnia 2011 roku”. Do wyliczeń opłaty przyjęto okres liczący 136 dni.

Stwierdzono, że w decyzji określono nieprawidłowy początek okresu naliczania opłat – należało wskazać dzień 18 lipca 2011r., będący pierwszym dniem po umieszczeniu urządzeń w pasie drogowym. Od tego dnia do końca roku jest 167 dni i za taki okres należało naliczyć opłatę.

Prawidłowo wyliczona opłata za 167 dni od powierzchni 59,15 m² przy obowiązującej rocznej stawce w wysokości 100,00 zł wynosić powinna 2.706,32 zł. W wydanej decyzji określono opłatę niższą o 502,38 zł.

- g) W dniu 25.08.2011 roku Telekomunikacja Polska złożyła w kontrolowanej jednostce wniosek w sprawie zgody na zajęcie pasa drogowego o łącznej powierzchni 4.595 m² w okresie od 29.08. – 2.09.2011 roku (5 dni) oraz na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej o łącznej powierzchni 88,78 m², w tym kabla telefonicznego o powierzchni 65,79 m² i rury ochronnej o powierzchni 22,99 m².

- Zgodę na zajęcie pasa drogowego i umieszczenie w nim ww. urządzeń burmistrz miasta i gminy wyraził w decyzji nr 7230.4.7.2011 z dnia 25.08.2011r.

Stwierdzono, że do wyliczeń opłaty za umieszczenie urządzeń w pasie drogowym przyjęto powierzchnię 108,03 m², tj. o 19,25 m² większą od wynikającej z wniosku. Różnica dotyczyła powierzchni rury ochronnej – z wniosku wynikała powierzchnia 22,99 m², w decyzji podano 42,24 m².

- Przypadającą do zapłaty w terminie 14 dni od uprawomocnienia się decyzji opłatę za umieszczenie urządzeń infrastruktury technicznej w pasie drogowym za 2011 rok określono kwotą 3.522,07 zł. Opłatę tę wyliczono za 119 dni 2011 roku.

Stwierdzono, że w decyzji niewłaściwie podano okres, za jaki naliczono opłatę. Podano, że opłata liczona jest od dnia 27 czerwca 2011 roku, winno być od dnia 3 września 2011r. Okres ten liczy 120 dni.

W związku z powyższym opłata od zajęcia powierzchni 108,03 m² w okresie 120 dni przy rocznej stawce 100,00 zł wynosić powinna 3.551,67 zł. W przywołanej decyzji określono opłatę niższą o 29,60 zł.

- Określona w decyzji wysokość opłaty rocznej za umieszczenie urządzeń infrastruktury technicznej w pasie drogowym płatnej w każdym następnym roku (do dnia 15 stycznia) wynosiła 10.803,00 zł. Biorąc pod uwagę obowiązującą w gminie roczną stawkę 100,00 zł oraz powierzchnię zajętą przez urządzenia, tj. 108,03 m², kwota ta jest prawidłowa.

Stwierdzono nieprawidłowe zobrazowanie wyliczenia powyższej opłaty. W decyzji zawarto następujący zapis -- cyt.: „Wysokość opłaty rocznej wynosi: 100,00 zł x 59,15 m² = 10.803,00 zł.”

- h) W dniu 5.09.2011 roku burmistrz miasta i gminy wydał decyzję nr D.7230.4.8.2011 wyrażającą zgodę na zajęcie pasa drogowego w okresie 7 – 9.09.2011 roku celem

umieszczenia w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej (kabel telekomunikacyjny i rura przepustowa) o łącznej powierzchni 60,60 m².

Ustalono, że przyjęta do wyliczeń opłaty powierzchnia pasa drogowego zajęta przez ww. urządzenia była o 5,035 m² większa od powierzchni podanej w złożonym w dniu 1.09.2011 roku wniosku Telekomunikacji Polskiej, wynoszącej 55,565 m².

Do rachunkowego wyliczenia opłat określonych przywołaną decyzją uwag nie wniesiono.

- i) Wydaną w dniu 6.09.2011 roku decyzją nr D.7230.4.9.2011 burmistrz miasta i gminy zezwolił na zajęcie pasa drogowego drogi gminnej i umieszczenie w nim urządzeń infrastruktury technicznej (kabel telekomunikacyjny i rura przepustowa) o łącznej powierzchni 33,65 m². Powierzchnia ta była o 0,595 m² mniejsza od wynikającej ze złożonego w dniu 5.09.2011 roku wniosku Telekomunikacji Polskiej.
Do rachunkowego wyliczenia opłat określonych przywołaną decyzją uwag nie wniesiono.
- j) Do decyzji administracyjnej nr D.7230.4.10.2011 burmistrza miasta i gminy wydanej w dniu 21.09.2011 roku na wniosek Zakładu Innowacyjnego Technik Energetycznych PROMAT w Chwaszczynie z dnia 20.09.2011 roku żadnych uwag nie wniesiono. Wszelkie opłaty związane z zajęciem pasa drogowego oraz umieszczeniem w nim sieci i przyłączy ciepłowniczych wyliczono prawidłowo.
- k) Decyzja nr D.7230.4.11.2011 burmistrza miasta i gminy z dnia 3.10.2011 roku wydana została na wniosek ww. zakładu PROMAT Chwaszczynie dotyczący zgody na zajęcie pasa drogowego w dniach 3 – 4.10.2011 roku, celem usunięcia awarii sieci ciepłowniczej. Do wyliczenia opłaty za zajęcie pasa drogowego uwag nie wniesiono.
- l) W ostatniej decyzji wydanej w 2011 roku, tj. w decyzji nr D.7230.4.12.2011 z dnia 21.10.2011 roku określono nieprawidłową opłatę za umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej (kabel telekomunikacyjny i rury ochronne) o łącznej powierzchni 270,79 m² dla Telekomunikacji Polskiej za okres od dnia 13 listopada do końca 2011 roku.
Wyżej wymieniony okres obejmuje 49 dni, w decyzji opłatę wyliczono w oparciu o 48 dni. W związku z powyższym za 2011 rok należało naliczyć opłatę w wysokości 3.635,26 zł, tj. wyższą od określonej w decyzji (3.561,07 zł) o 74,19 zł.
- 7) Ustalono, że łączne skutki zaniżenia należnych gminie w 2011 roku dochodów z tytułu opłat za umieszczanie urządzeń infrastruktury technicznej w pasie drogowym drogi gminnej, spowodowanych wyłącznie błędami w wyliczeniach dni, za jakie ta opłat powinna być naliczona, wyniosły 881,99 zł.
- 8) Wszystkie przedłożone przez pana Marka Szoskę – inspektora ds. zamówień publicznych, drogownictwa i obrony cywilnej oraz skontrolowane decyzje

Allego

administracyjne, jak też stanowiące podstawę wydania tych decyzji wnioski inwestorów, oznaczono odciskiem pieczęci o treści: „Sprawdzono RIO Gdańsk 15”.

Kserokopię jednej z omawianych decyzji, tj. decyzji nr D.7230.4.6.2011 z dnia 15.07.2011 roku wraz z kserokopią wniosku Telekomunikacji Polskiej z tego samego dnia załączono do akt kontroli.

[Kserokopia decyzji nr D.7230.4.6.2011 burmistrza miasta i gminy z dnia 15.07.2011 roku oraz wniosku Telekomunikacji Polskiej – Pion Sieci i Platform Usługowych Grupy TP Wydział Inwestycji w Gdańsku z dnia 15.07.2011r. – poz. 4 akt kontroli]

- 9) Ustalono, że po jednym egzemplarzu każdej z decyzji administracyjnych przekazano w trakcie roku do księgowości urzędu miasta i gminy. W oparciu o dane kwotowe wynikające z decyzji dokonywano przypisu należności.

Na podstawie szczegółowej ewidencji księgowej ustalono następujące dane w zakresie przypisów, wpłat oraz sald:

Wyszczególnienie	Osoby prawne	Osoby fizyczne	Razem
1	2	3	4
- zaległości początkowe	3 056,54	588,00	3 644,54
- nadpłaty początkowe	0	0	0
- przypis	72 499,34	11 410,80	83 910,14
- wpłaty	66 202,18	11 098,80	77 300,98
z tego: wpłaty bieżące	63 145,64	11 410,80	74 556,44
wpłaty zaległości	3 056,54	588,00	3 644,54
- nadpłaty końcowe	0	0	0
- zaległości końcowe	9 353,70	0	9 353,70

- 10) Końcowe saldo zaległości (9.353,70 zł) tworzyła zaległość występująca na koncie prowadzonym dla rozliczeń z Telekomunikacją Polską – Pion Sieci i Platform Usługowych Grupy TP Wydział Inwestycji w Gdańsku.

Wymienioną powyżej zaległość zobowiązana spółka uregulowała w dniu 13.01.2012 roku po otrzymaniu wezwania do zapłaty.

2.4.2.18. Oplata za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

- 1) W 2011 roku dochody budżetowe gminy klasyfikowane w § 048 – „Wpływy z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych” wyniosły 146.467,30 zł.
- 2) W kontrolowanym roku wydano łącznie 35 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Ilości zezwoleń w podziale na rodzaje napojów alkoholowych i na miejsce spożycia przedstawiono w tabeli:

Wyszczególnienie	Wydane zezwolenia, w zależności od zawartości alkoholu			
	Ogółem:	w tym:		
		do 4,5 % (oraz piwa)	od 4,5 - 18 % za wyj. piwa	powyżej 18 %
- do spożycia w miejscu sprzedaży	7	4	1	2
- do spożycia poza miejscem sprzedaży	23	10	8	5
- zezwolenia jednorazowe	5	5	0	0
Razem:	35	19	9	7

- 3) Ustalono, że do wniosków podmiotów ubiegających się o wydanie zezwoleń dołączano dokumenty, o których mowa w przepisach art. 18 ust. 6 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2012r., poz. 1356), tj. kserokopie dokumentów świadczących o tytule prawnym do nieruchomości, na której prowadzona jest sprzedaż, jak też decyzji powiatowego inspektora sanitarnego potwierdzających spełnienie warunków sanitarnych przez punkt sprzedaży. Zezwolenia jednorazowe wydawano podmiotom posiadającym ważne zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w innym stałym punkcie.
- Powyższych ustaleń dokonano na podstawie dokumentów załączonych do losowo wybranych 15 zezwoleń, oznaczonych numerami: 1/A/2011, 1/B/2011, 3/B/2011, 4/B/2011, 1/C/2011, 2/C/2011, 2/D/2011, 3/E/2011, 4/E/2011, 5/E/2011, 1/F/2011, 2/F/2011, 2/G/2011, 3/G/2011, 4/G/2011. Próba kontrolna stanowi 43 % wszystkich zezwoleń wydanych w 2011 roku.
- 4) W 2011 roku opłata za wydane zezwolenia na sprzedaż alkoholu była wyliczana w prawidłowej wysokości.

2.4.2.19. Windykacja należności podatkowych i opłat

- 1) W oparciu o wydruki z ewidencji księgowej ustalono następujące wielkości w zakresie stanu zaległości na koniec 2010 roku, dokonanych w 2011 roku wpłat i umorzeń zaległości występujących na koniec 2010 roku, a także stanu zaległości na dzień 31.12.2011 roku (w zł):

Wyszczególnienie	Zaległości na dzień 31.12.2010r.	Wpłaty zaległości	Umorzenia zaległości z B.O.	Zaległości na dzień 31.12.2011r.
1	2	3	4	5
OSOBY PRAWNE:				
Podatek od nieruchomości	205.172,35	35.484,00	0	211.971,75
Podatek rolny	0,82	0	0	41,82
Podatek leśny	0,03	0	0	0,03
Podatek od środków transportowych	8.834,50	0	966,00	7.868,50
Razem:	214.007,70	35.484,00	966,00	219.882,10
OSOBY FIZYCZNE:				
Podatek od nieruchomości	343.740,67	53.218,44	328,00	414.110,63
Łączne zobowiązanie pieniężne	353.601,41	56.862,08	759,00	367.281,49
Podatek od środków transportowych	59.764,80	3.451,00	0	68.081,80
Razem:	757.106,88	113.531,52	1.087,00	849.473,92
OGÓLNE:	971.114,58	149.015,52	2.053,00	1.069.356,02

- 2) Opierając się na tych danych stwierdzono, że występujące na koniec 2011 roku zaległości podatkowe były o 98.241,44 zł (10 %) wyższe od stanu zaległości na początek tego roku.

W przypadku podatków opłacanych przez osoby prawne odnotowano 3 % wzrost zaległości. Zasadniczą część (96 %) wszystkich zaległości osób prawnych stanowiły zaległości w podatku od nieruchomości.

Końcowe zaległości osób fizycznych były o 92.367,04 zł (12 %) wyższe od stanu z początku roku. W trakcie 2011 roku wzrosły zaległości we wszystkich podstawowych podatkach.

- 3) Ustalono, że w 2011 roku organ podatkowy wystosował do dłużników 1789 upomnień, w tym 963 upomnienia dotyczące podatku od nieruchomości, 720 upomnień w zakresie łącznego zobowiązania pieniężnego oraz 20 upomnień dotyczących podatku od środków transportowych.

W analogicznym czasie wystawiono 45 tytułów wykonawczych na kwotę 52.564,21 zł. Wielkości te obejmowały 5 tytułów wykonawczych w zakresie podatku od nieruchomości (na sumę 33.941,20 zł) oraz 40 tytułów wykonawczych (na sumę 18.623,01 zł) dotyczących zaległości w podatkach wymierzanych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego.

- 4) Postępowania windykacyjne prowadzone wobec dłużników posiadających największe zaległości w podstawowych podatkach przedstawiono w przy opisie dochodów z tych podatków.

2.4.3. Dochody z majątku

3.4.3.1. Dochody z opłat za zarząd i użytkowanie wieczyste nieruchomości

- 1) Z rocznego sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych gminy wynikało, że w 2011 roku gmina zrealizowała 19.794,86 zł dochodów klasyfikowanych w § 047 – „Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości” w rozdziale 70005 – „Gospodarka nieruchomościami”.

W oparciu o wydruki „Analityczne zestawienie przypisów i wpłat i symulacyjnych odsetek” ustalono, że wykazane w sprawozdaniu wpływy pochodziły z wpłat dokonanych przez osoby fizyczne (18.290,69 zł) i osoby prawne – 1.504,17 zł.

- 2) Szczegółową ewidencję rozrachunków z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste prowadzono na 385 kontaktach, w tym 380 kontaktach dotyczących osób fizycznych i 5 kontaktach prowadzonych dla osób prawnych.

Przypisu bieżącego dokonano na wszystkich 5 kontaktach prowadzonych dla osób prawnych oraz na 324 kontaktach prowadzonych dla osób fizycznych. Na pozostałych 61 kontaktach bez przypisu bieżącego występowały na początek roku zaległości i nadpłaty z lat ubiegłych.

- 3) W oparciu o wydruki komputerowe z ewidencji księgowej ustalono następujące wielkości dotyczące dochodów klasyfikowanych w § 047 – „Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie oraz użytkowanie wieczyste nieruchomości” (w zł):

Wyszczególnienie	Osoby fizyczne	Osoby prawne	Razem
1	2	3	4
- zaległości początkowe	7.140,73	34.311,42	41.452,15
- nadpłaty początkowe	278,37	0	278,37
- przypis	20.739,10	3.177,29	23.916,39
- odpis	0	0	0
- wpłaty	18.290,69	1.504,17	19.794,86
- zwroty	0	0	0
- nadpłaty końcowe	148,45	0	148,45
- zaległości końcowe	9.448,46	35.984,54	45.433,00

- 4) Na końcowe saldo nadpłat w wysokości 148,45 zł składały się nadpłaty występujące na 31 kontach prowadzonych dla osób fizycznych. Najwyższa nadpłata wynosiła 25,40 zł, w 12 przypadkach kwoty nadpłat nie przekraczały 1,00 zł.
- 5) Końcowe saldo zaległości (45.433,00 zł) tworzyły zaległości 3 osób prawnych oraz 20 osób fizycznych.

Największe zaległości, przekraczające kwotę 1.000,00 zł posiadali:

- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”
w Debrznie w likwidacji - 35.850,75 zł;
- osoba fizyczna – indeks 3122 - 3.844,00 zł;
- osoba fizyczna – indeks 3565 - 1.649,00 zł;
- osoba fizyczna – indeks 3487 - 1.509,18 zł;
- osoba fizyczna – indeks 3087 - 1.076,40 zł;

Razem: - 43.929,33 zł.

Zaległości tych podmiotów, wynoszące łącznie 43.929,33 zł, stanowiły 97 % wszystkich zaległości w dochodach klasyfikowanych w § 047 – „Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości”.

- a) Z informacji uzyskanych w księgowości urzędu miasta i gminy wynikało, że zaległości Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Debrznie w likwidacji (35.850,75 zł) pochodziły z lat 2002 – 2011.
- Na ustny wniosek kontrolującego o okazanie dokumentów pozwalających na sprawdzenie sposobu dochodzenia od ww. Spółdzielni zapłaty należności z tytułu przypisanych opłat za użytkowanie wieczyste pracownicy kontrolowanej jednostki przedłożyli:
 - dokumenty dotyczące windykacji kwoty 5.505,00 zł w związku ze zbyciem przez pozwanego prawa użytkowania wieczystego działki nr 257/2 w Debrznie przed upływem 10 lat od ustanowienia tego prawa na rzecz pozwanego. Dokumenty te obejmowały m.in.: skierowany w dniu 13.08.2003 roku do Sądu Rejonowego w Człuchowie pozew w postępowaniu nakazowym o zapłatę; wydany w dniu 10.10.2003 roku nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym; skierowany w dniu

- 23.12.2003 roku do komornika sądowego wniosek egzekucyjny; wydane przez komornika w dniu 20.01.2004 roku zawiadomienie o zajęciu rachunku bankowego; wydane w dniu 27.09.2005 roku przez Sąd Rejonowy w Człuchowie postanowienie o wyznaczeniu organu egzekucyjnego wobec zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej, a także wydane przez komornika sądowego w dniu 6.11.2006 roku postanowienie o przyłączeniu prowadzonej egzekucji do egzekucji z nieruchomości;
- sporządzony w dniu 24.03.2005 roku pozew (brak dowodu dostarczenia pozwu do Sądu Rejonowego w Człuchowie) o zapłatę kwoty 1.307.00 zł w związku ze zbyciem przez pozwanego prawa użytkownika wieczystego działki nr 186/3 w m. Strzeżona przed upływem 10 lat od ustanowienia tego prawa na rzecz pozwanego.

- Na podstawie przedłożonych dokumentów stwierdzono, że wynikających z ewidencji księgowej należności od Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Debrznie, na sumę 35.850.75 zł, nie objęto w całości postępowaniami windykacyjnymi (brak udokumentowania).

Powyższe mogło być następstwem nieprzypisania przez kierownika jednostki zadań z zakresu windykacji należności cywilnoprawnych do konkretnego stanowiska pracy w urzędzie miasta i gminy. Zadań tych nie powierzono pracownikowi zajmującemu się windykacją należności podatkowych, pracownikowi zajmującemu się gospodarowaniem nieruchomościami gminy, ani też żadnemu innemu pracownikowi.

- W trakcie kontroli (w dniu 13.02.2013r.) pan Mirosław Burak – burmistrz miasta i gminy zmienił dotychczasowy „zakres obowiązków” ustalony dla pani Haliny Rutkowskiej – inspektor ds. obsługi kasowej. Z dniem tym kasjerce urzędu miasta i gminy powierzono dodatkowe obowiązki, polegające na cyt.: „monitorowaniu i przygotowywaniu dokumentacji dotyczącej użytkownika wieczystego i dzierżawy gruntu”. Powierzenia tych zadań ww. osobie dokonano na pisemny wniosek pani Ewy Matraszek – skarbnik gminy.

- b) Użytkownik wieczysty o indeksie 3122 posiadał na koniec 2011 roku zaległości z lat 2010 – 2011 na sumę 3.844.00 zł. Uregulował je w 2012 roku po otrzymaniu upomnienia w roku poprzednim.
- c) Zaległości użytkownika wieczystego o indeksie 3565 (1.649,00 zł) pochodziły z 2008 roku. Zapłata tej kwoty nastąpiła w 2012 roku po wysłaniu upomnienia.
- d) Użytkownik wieczysty o indeksie 3487 (na koncie tego użytkownika wieczystego nie dokonano w 2011 roku przypisu opłaty) posiadał na koniec 2011 roku zaległości na sumę 1.509,18 zł pochodzące z lat 2003 – 2004. Wysłane w tych latach wezwania do zapłaty nie zostały odebrane przez adresata. W późniejszych latach kontrolowana jednostka nie podejmowała czynności (brak udokumentowania) zmierzających do wyegzekwowania

Elek

należności gminy. Od wymagalności należności minęły okresy dłuższe, niż wynosi określony w art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.) termin przedawnienia.

e) Ze szczegółowej ewidencji księgowej prowadzonej do rozliczeń z użytkownikiem wieczystym o indeksie 3087 wynikało, że zaległość w wysokości 1.076,40 zł pochodziła z roku 2010. Na kolejny rok nie przypisano opłaty w związku z nabyciem prawa własności nieruchomości przez dotychczasowego użytkownika wieczystego. Kontrolującemu nie okazano żadnych dokumentów wskazujących na podjęcie prób dochodzenia należności gminy.

6) Z dokumentów przedłożonych przez panią Danutę Klimek – inspektor ds. gospodarki gruntami i nieruchomościami wynikało, że w 2011 roku wystąpiła jedna operacja oddania nieruchomości gminy w użytkowanie wieczyste – w użytkowanie wieczyste oddano 48/1000 części działki nr 673 z Debrznie. Oddanie w użytkowanie wieczyste wiązało się ze sprzedażą lokalu mieszkalnego w budynku na ww. działce na rzecz dotychczasowego najemcy tego lokalu.

Ustalono, że oddania w użytkowanie wieczyste ww. udziału w gruncie dokonano w oparciu o zarządzenie Nr 27/2011 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 28 stycznia 2011r. w sprawie przeznaczenia do sprzedaży lokalu mieszkalnego nr 14 i oddania w użytkowanie wieczyste udziału w gruncie z działki nr 673 położonej w miejscowości Debrzno przy ul. Kościuszki nr 7, stanowiącej mienie komunalne w formie bezprzetargowej. Załącznikiem do ww. zarządzenia był „Wykaz nieruchomości przeznaczonej do oddania w użytkowanie wieczyste w miejscowości Debrzno”.

7) Kontrolując przedłożoną dokumentację ze sprzedaży lokalu mieszkalnego i oddania w użytkowanie wieczyste części ww. działki ustalono, że:

- podana w „Wykazie nieruchomości...” cena gruntu nie była niższa (była wyższa o 5.00 zł) od wartości gruntu określonej przez rzeczoznawcę majątkowego w grudniu 2010r.;
- określone w „Wykazie nieruchomości...” wysokości stawek procentowych I opłaty i opłaty rocznej (odpowiednio 25 % i 1 % ceny gruntu) nie naruszały przepisów art. 72 ust. 2 i ust. 3 pkt 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami;
- nabywca prawa użytkowania wieczystego skorzystał z 80 % bonifikaty w I opłacie – możliwość udzielania przez burmistrza miasta i gminy takiej bonifikaty wynikała z § 7 ust. 6 pkt c uchwały Nr XLIV/309/98 Rady Miejskiej z dnia 1 czerwca 1998r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wdzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata;

- podstawę zawarcia w dniu 27.04.2011r. umowy o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste stanowił „Protokół w sprawie oddania w użytkowanie wieczyste gruntu...”, spisany z nabywcą w dniu 21.02.2011r.;
- nabywca wniósł ustaloną w ww. protokole I opłatę za użytkowanie wieczyste przed zawarciem umowy w formie aktu notarialnego.

8) Przedłożona do kontroli dokumentacja nie zawierała dowodu zamieszczenia w prasie lokalnej informacji o wywieszeniu w siedzibie urzędu miasta i gminy wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w użytkowanie wieczyste. Obowiązek podawania takich informacji wynika z art. 35 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Ustalenia w zakresie nie podawania w prasie lokalnej informacji o wywieszeniu wykazów, o jakich mowa w przywołanych powyżej przepisach, zawierał również protokół z poprzedniej kompleksowej kontroli gminy, zakończonej w lutym 2009 roku oraz protokół z kontroli sprawdzającej, przeprowadzonej w lipcu 2009r. Na potrzebę publikowania w prasie lokalnej takich informacji wskazywano w wydanych przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Gdańsku zaleceniach pokontrolnych.

9) W trakcie kontroli ustalono, że w dniu 1.12.2010 roku nabywca prawa użytkowania wieczystego gruntu, będący jednocześnie nabywcą prawa własności lokalu nr 14 w budynku nr 7 przy ul. Kościuszki w Debrznie wpłacił do kasy urzędu miasta i gminy kwotę 695.00 zł tytułem – cyt. za pokwitowaniem nr 6293: „za lokal mieszkalny”. O potrzebie wniesienia takiej wpłaty „tytułem kosztów przygotowania dokumentacji do zbycia (wycena, wypis oraz wyciąg z KW)” poinformowano nabywcę pismem nr 7224/433/11/2010 z dnia 29.11.2010r.

- Analizując przywołaną powyżej uchwałę Nr XLIV/309/98 Rady Miejskiej z dnia 1 czerwca 1998r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata ustalono, że znalazły się tam zapisy (w § 7) mówiące o ponoszeniu przez kupującego „kosztów przygotowawczych do zbycia”.
- W myśl art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt (burmistrz, prezydent miasta) a gospodarowanie to polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1 tej ustawy, czyli m.in. na wycenie zbywanych nieruchomości (art. 23 ust. 1 pkt 2). Regulacja ustawowa w sposób klarowny określa podmiot na którym spoczywa obowiązek dokonania i pokrycia kosztów wyceny zbywanych nieruchomości. W przypadku kontrolowanej gminy podmiotem jest burmistrz miasta i gminy.
- Ustalono, że w dniu 8.02.2011 roku nabywca wpłacił do kasy urzędu miasta i gminy kwotę 11.800.00 zł (cena sprzedaży lokalu mieszkalnego) oraz kwotę 61,50 zł (I opłata

za użytkowanie wieczyste w wysokości 50,00 zł + 23 % VAT). Wielkości te wynikały ze spisanego protokołu uzgodnień.

3.4.3.2. Dochody z tytułu najmu lokali mieszkalnych

- 1) W 2011 roku w kontrolowanej gminie obowiązywał „Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Debrzno na lata 2009 – 2013”, przyjęty uchwałą Nr LVII/278/2009 Rady Miejskiej z dnia 31 grudnia 2009r. w sprawie wieloletniego programu (...).

Uchwała wraz z załączonym programem została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 42 z dnia 25 marca 2010r. pod poz. 729.

W przywołanym programie określono m.in.: prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy w ww. latach; analizę potrzeb oraz remontów i modernizacji budynków mieszkalnych; planowane sprzedaże lokali w poszczególnych latach; zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy; zasady polityki czynszowej gminy; sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami; źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej; planowane wydatki na utrzymanie zasobu mieszkaniowego w latach objętych programem oraz opis innych działań zmierzających do poprawy wykorzystania zasobu mieszkaniowego gminy.

- 2) Ustalono, że w 2011 roku z tytułu czynszu mieszkaniowego zrealizowano wpływy do budżetu (§ 075 w rozdziale 75095) na sumę 1.165,77 zł. Dochody takie zaksięgowano na 3 kontach analitycznych (konta o indeksach 163, 1968 i 2756) bez bieżącego przypisu należności, z saldami zaległości z lat ubiegłych.

- Z przedłożonych do kontroli dokumentów (umowy dzierżawy lokali mieszkalnych) oraz ustnych informacji udzielonych przez panie Annę Dopke – inspektor ds. gospodarki mieszkaniowej oraz Bogumiłę Karwacką – inspektor ds. księgowości podatkowej wynikało, że w 2004 roku gmina zawarła szereg umów dzierżawy lokali mieszkalnych z Wojskową Agencją Mieszkaniową. Umowami zawartymi na czas określony od dnia 1.05.2004 roku do dnia 31.12.2004 roku gmina zobowiązała się regulować czynsz za wydzierżawione od Agencji lokale mieszkalne przeznaczone do najmu mieszkańcom gminy.

Zasady rozliczeń pomiędzy gminą a najemcami tych lokali mieszkalnych regulowały odrębne umowy.

- Prowadzone w 2011 roku w urzędzie miasta i gminy konta rozrachunkowe dotyczyły osób, które nie wykupiły wynajmowanych lokali mieszkalnych a w okresie zajmowania tych lokali nie wywiązały się z obowiązku zapłaty czynszu najmu lub nadpłacili ustalony czynsz.

Na dzień 31.12.2011 roku na 4 kontach widniały zaległości w zapłacie czynszu na sumę 2.793,40 zł. na jednym koncie występowała nadpłata w wysokości 355,68 zł.

- 3) Na podstawie „Informacji o stanie mienia komunalnego” sporządzonej na dzień 31.12.2011 roku (część sprawozdania rocznego z wykonania budżetu za rok 2011) ustalono, że w roku tym komunalne zasoby mieszkaniowe obejmowały 103 budynki mieszkalne, w tym 45 budynków stanowiących w całości własność gminy – pozostałych 58 budynków było we władaniu wspólnot mieszkaniowych. W budynkach znajdowało się 638 lokali mieszkalnych, w tym 308 lokali komunalnych oraz 330 lokali własnościowych.
- 4) W 2011 roku wpływy z najmu lokali mieszkalnych stanowiącym mienie gminy pobierał Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie – samorządowy zakład budżetowy. Wpływy z czynszu stanowiły źródło przychodów tego Zakładu.
- 5) Ze złożonego przez ww. Zakład dokumentu „Wykonanie przychodów i kosztów zakładu budżetowego za rok 2011” wynikało, że przychody Zakładu w rozdziale 70001 – „Zakłady gospodarki mieszkaniowej” były niższe od poniesionych w tym rozdziale kosztów. Suma zrealizowanych w 2011 roku przychodów wyniosła 672.780,07 zł, z czego 90.014,33 zł stanowiły dotacje z budżetu gminy. W analogicznym czasie zrealizowano koszty na sumę 717.450,67 zł.

2.4.3.3. Dochody z dzierżawy i wynajmu lokali użytkowych

- 1) Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31.12.2011 roku wynikało, że w 2011 roku gmina zrealizowała 127.332,24 zł dochodów klasyfikowanych w § 075 – „Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze”.

Dochody te wykonano w rozdziałach:

- 01095 – „Pozostała działalność”	- 6.750,40 zł;
- 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”	- 62.059,05 zł;
- 75023 – „Urzędy gmin”	- 20.045,40 zł;
- 75095 – „Pozostała działalność”	- 1.165,77 zł;
- 80101 – „Szkoły podstawowe”	- 37.311,62 zł;

Razem: - 127.332,24 zł.

- 2) Ustalono, że kontrolowany urząd miasta i gminy wykonał dochody w 4 pierwszych rozdziałach, na sumę 90.020,62 zł, natomiast dochody w wysokości 37.311,62 zł w rozdziale 80101 – „Szkoły podstawowe” wykonały gminne jednostki oświatowe.

tj. Zespół Szkół w Debrznie (29.263,06 zł), Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie (7.207,55 zł) oraz Szkoła Podstawowa w Myśligoszczy – 841,01 zł.

- 3) Dochody w wysokości 1.165,77 zł w rozdziale 75095 – „Pozostała działalność” pochodziły z czynszu najmu lokali mieszkalnych. Ustalenia dotyczące tych dochodów przedstawiono w poprzednim punkcie protokołu („3.4.3.2. Dochody z najmu lokali mieszkalnych”).
- 4) Z dzierżawy nieruchomości oraz z najmu lokali użytkowych pochodziły dochody w rozdziałach 01095, 70005 i 75023, zrealizowane na sumę 88.854,45 zł.
- 5) Wpływy z czynszu dzierżawnego w rozdziale 01095 – „Pozostała działalność” na sumę 6.750,40 zł pochodziły z przelewów dokonywanych przez Starostwo Powiatowe w Człuchowie. Dochody stanowiły czynsz dzierżawny realizowany na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1995r. Prawo łowieckie (tekst jednolity: Dz. U. z 2005r. Nr 127, poz. 1066 ze zm.).

Na ostatni dzień 2011 roku nie występowały zaległości lub nadpłaty w tych dochodach.

- 6) W rozdziale 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” ewidencjonowano odrębnie dochody z:
 - „dzierżawy gruntów dla osób fizycznych” – m. in. gruntów pod garażami oraz na ustawienie „letniej kawiarenki”;
 - „dzierżawy nieruchomości dla osób prawnych” – dot. nieruchomości, na których zlokalizowane są wieże (maszty) telekomunikacyjne;
 - „dzierżaw pozostałych” – dot. nieruchomości z lokalem użytkowym w budynku przystanku autobusowego oraz dzierżawy kotłowni osiedlowej i lokalnych kotłowni (ewidencja prowadzona do rozliczeń z byłym dzierżawcą):

- a) Ustalono, że pierwsza z ww. ewidencji obejmowała 177 kont, w tym 57 kont bez bieżącego przypisu czynszu, z saldami zaległości lub nadpłat z lat ubiegłych.

Na ostatni dzień 2011 roku zaległości w opłaceniu czynszu, na sumę 995,26 zł (z VAT), posiadało 10 dzierżawców. Największą zaległość (315,36 zł), pochodzącą sprzed 2011 roku posiadał dzierżawca, dla którego prowadzono konto o indeksie 611. W roku objętym szczegółową kontrolą dłużnikom wysyłano wezwania do zapłaty. Innych udokumentowanych działań nie podejmowano.

- b) Ewidencja dotycząca „osób prawnych” obejmowała 5 dzierżawców. Na koniec 2011 roku 2 konta wykazywały salda należności na sumę 397,66 zł (z VAT). Zaległości zostały zapłacone w dniach 4 i 10 stycznia 2012r.

- c) Ostatnia z ww. ewidencji, prowadzona dla „czynszów dzierżawnych pozostałych” obejmowała w 2011 roku 3 konta, w tym jedno konto z bieżącym przypisem należności oraz 3 konta bez takiego przypisu.

- Konto z bieżącym przypisem czynszu prowadzone dla dzierżawcy o indeksie 600 nie wykazywało na koniec roku żadnych zaległości. Dzierżawca opłacał czynsz terminowo i w prawidłowej wysokości.
- Trzy konta bez przypisu bieżącego dotyczyły byłych dzierżawców. Jedno konto wykazywało nadpłatę w wysokości 0.80 zł, drugie – zaległość z tytułu odsetek (30,58 zł), trzecie – zaległość z tytułu czynszu dzierżawnego na sumę 17.914,75 zł oraz z tytułu odsetek w wysokości 15.336,96 zł.

Ustalono, że te ostatnie zaległości widniały na koncie prowadzonym do rozliczeń czynszu z byłym dzierżawcą kotłowni osiedlowej i kotłowni lokalnych w Debrznie – spółką cywilną WĘGLOTOR w Człuchowie. Z przedłożonych do kontroli dokumentów wynikało, że ww. spółka dzierżawiła kotłownie od lipca 1997 roku do kwietnia 2000 roku na mocy umowy dzierżawy z dnia 30.05.1997r. Zaległości w opłacaniu czynszu pochodziły z okresu październik 1999r. – kwiecień 2000r.

Kontrolującemu nie okazano dokumentów wskazujących na dochodzenie przez gminę należności od wymienionego powyżej byłego dzierżawcy kotłowni.

Z ustnych informacji udzielonych przez panią Ewę Matraszek – skarbnik gminy wynikało, że w stosunku do ww. spółki nie prowadzono postępowań windykacyjnych w zakresie czynszu dzierżawnego. Dodała, że prowadzona wobec tego dłużnika egzekucja zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości nie doprowadziła do zaspokojenia wierzytelności gminy, która poniosła dodatkowo koszty egzekucyjne.

Informacje skarbnika gminy były zbieżne z kierowaną w dniu 12.03.2005 roku do burmistrza miasta i gminy pisemną informacją pani Jolanty Kobryń – osoby niepracującej już w urzędzie miasta i gminy, zajmującej się w 2005 roku m.in. wystawianiem faktur. Pismem (bez numeru) wyżej wymieniona poinformowała burmistrza o: zadłużeniu ww. dzierżawcy z tytułu czynszu dzierżawnego na sumę 17.914,75 zł; niemożliwości wszczęcia egzekucji wobec bezskuteczności prowadzonej w latach 2000 – 2003 egzekucji zaległości w podatku od nieruchomości (brak majątku dłużnika, zajęcie renty na świadczenie alimentacyjne); poniesionych przez gminę kosztach egzekucyjnych na sumę 2.061,00 zł oraz o bezskuteczności egzekucji wznowionej w roku 2006. Na przedłożonym do kontroli i opisanym powyżej piśmie widniała odręczna adnotacja o treści „wyrażam zgodę” z nieczytelnym podpisem.

- 7) W rozdziale 75023 – „Urzędy gmin” ewidencjonowano dochody pochodzące z wynajmu pomieszczeń w budynku urzędu miasta i gminy. Prowadzona w 2011 roku ewidencja obejmowała 4 konta rozrachunkowe. Na ostatni dzień tego roku żadne z tych kont nie wykazywało zaległości w opłacaniu czynszu.

- 8) Ze sporządzonego przez panią Danutę Klimek – inspektor ds. gospodarki gruntami i nieruchomościami „Wykazu zawartych dzierżaw w roku 2011” wynikało, że w 2011 roku zawarto 40 umów dzierżawnych. Wszystkie umowy zawarto na okresy nie przekraczające trzech lat. Przywołany wykaz załączono do akt kontroli.

„Wykaz zawartych dzierżaw w roku 2011”

- poz. 5 akt kontroli

- 9) Szczegółową kontrolę wydzierżawiania gruntów przeprowadzono na przykładzie próby obejmującej 8 umów (20 % wszystkich umów), dotyczących dzierżawy:

- działki nr 582 o pow. 619 m² w Debrznie – poz. 5 wykazu;
 - części (2000m²) działki nr 700/7 w Debrznie – poz. 7;
 - części (800 m²) działki nr 849 w Debrznie – poz. 8;
 - części (390 m²) działek nr 790 i 791 w Debrznie – poz. 9;
 - części (450 m²) działki nr 842 w Debrznie – poz. 11;
 - części (439 m²) działek nr 859/4 i 791 w Debrznie – poz. 17 wykazu,
- na cele „ogrodniczo-warzywnicze”, oraz:
- części (21 m²) działki nr 235/2 w Debrznie na cele garażowe – poz. 25;
 - części (1.6764 ha) działki nr 41/6 w Prusinowie na cele rolne – poz. 38 wykazu.

- 10) Obowiązujące w 2011 roku stawki czynszu dzierżawnego określało zarządzenie Nr 232/2010 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 29 listopada 2010r. w sprawie ustalenia stawek czynszu za dzierżawę gruntów komunalnych.

- Przywołanym zarządzeniem burmistrz miasta i gminy określił stawki czynszu za dzierżawę terenów użytkowanych na cele:
 - przemysłowe, usługowe, składowe; handlowe; pod garaże – stawki roczne;
 - karuzele, cyrki – stawki dobowe;
 - strzelnica – stawka tygodniowa;
 - upraw sadowniczo-warzywniczych, drobnych upraw rolnych i łąkowych – stawki roczne;
 - upraw rolnych – czynsz miał być ustalany jako równowartość ceny żyta branej do naliczania podatku rolnego.
- Z zarządzenia wynikało, że czynsz dzierżawny nie miał być pobierany od gruntów klasy V i VI, od gruntów odłogujących (w pierwszych 3 latach dzierżawy) oraz od gruntów przeznaczonych na place gier i zabaw dla dzieci i młodzieży.

- 11) Kontrola umów przyjętych jako próba do kontroli wykazała, że do wyliczeń czynszu przyjęto stawki wynikające z przywołanego powyżej zarządzenia.

Analizując umowy zwrócono uwagę na niewłaściwe określanie wydzierżawiającego – we wszystkich skontrolowanych umowach używano sformułowania: „umowa zawarta pomiędzy Burmistrzem Miasta i Gminy Debrzno, zwanym dalej wydzierżawiającym.